

'A'

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

PROCEEDINGS OF THE SEVENTH SESSION OF THE
ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED
AFTER THE SEVENTH GENERAL ELECTION
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME-VII

No. 21

The 4th April, 1985

Price Rs. 13.60

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1985

(Budget Session)

Volume-VII

No. 21

Dated, the 4th April, 1985

CONTENTS

	Page
1. Questions and Answers	1
2. Calling Attention Notice	15
3. Government Bills	22—70
(1) The Assam Lokayukta and up-Lokayukta Bill, 1985;	22
(2) The Assam Colleges (Taking over of Management and Control) Bill, 1985.	23
(3) The Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1985,	23
(4) The Assam Official Language (Amendment) Bill, 1985,	27
(5) The Assam Fire Service Bill, 1985.	70
4. Adjournment	71

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1985

Thursday, April 4th 1985.

The House met at 9 A. M. in the Assembly Chamber, Dispur with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED

QUESTION AND ANSWERS

(To which oral replies were given)

Date :— 4th April, 1985

Mr. Speaker :— Now pending question No. 153;

Shri Harendranath Talukdar— May I know from the Hon. Minister as he has stated in his reply that there is one tube well scheme where it has been taken up and also the date of taking over of the scheme ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— In Chaigaon, Sir, for the year 1984-85.

Shri Harendranath Talukdar— May I know the exact date of executing the work ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— Administrative approval is accorded and the work will be allotted after calling for tenders.

Shri Harendranath Talukdar :— How many proposals have been received by the Govt. from the SDO by now ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— We have received 4 proposals for deep tube well at Chaigaon. The names are Jorsumulu, Kamacherra, Choudhurypara, Bamunigaon.

Shri Harendranath Talukdar— May I know from the Hon. Minister: Whether these schemes will be taken up ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— All the 4 schemes have been taken up in the list of work for this year.

বিঃ উত্তর লক্ষণপুরু চিকিৎসালয়

শ্রীলেখন লাহনে স্বীকৃত কৰিছে :

* ১৮০। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) উত্তৰ লক্ষণপুরু ২০০ খন বিচনাযুক্ত চিকিৎসান্তৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কেতিয়া সম্পূৰ্ণ হ'ব ?

(খ) এই চিকিৎসালয়ৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কেতিয়া আবস্থ হৈছিল ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

১৮০।(ক) প্ৰথম পৰ্যায়ৰ কাম ৬৪ খন বিচনাযুক্ত চিকিৎসালয়ৰ অংশটো ১৯৮৫ ইং চনৰ জুলাই মাহত হ'ব বুলি আশা কৰা যায় ।

(খ) ১৯৮৩ ইং চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত আবস্থ হৈছিল ।

শ্রীলেখন লাহন :— এই হস্পিটালৰ কাৰণে কিমান টকা খৰচ কৰাৰ কথা আছিল আৰু এতিয়ানৈকে কিমান টকা খৰচ কৰা হ'ল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী)—চাৰ, তাত প্ৰথম পৰ্যায়ৰ কাম কৰিবলৈ টকা দিয়া হৈছিল ৪-১২-৭৮ তাৰিখে এইচ-এন-এ ৬৭৫ | ২৭২ টিচি মতে চিকিৎসকৰ বাসভৱন, নাচ'ৰ বাসভৱন, তৃতীয় শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীৰ বাসভৱন ইত্যাদিব কাৰণে আৰু ইতিমধ্যে ৬৩ খন বিচনাযুক্ত হস্পিটালৰ কাৰণে উপযুক্ত বাসভৱন আদি সম্পূৰ্ণ হৈছে মাত্ৰ পানী যোগানৰ কাৰণিনি ঠিকমতে সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই । যদিও ১০-৯-৮৩ তাৰিখে ৬৩ খন বিচনাযুক্ত ওৱাৰ্ডৰ কাৰণে কৰিব দিয়া কামৰ এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্রোভেল দিয়া হৈছিল সেই কাম ১৯৮৩ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত অসম চৰকাৰৰ নিৰ্মাণ নিৰ্মাণ লৈছিল আৰু শতকৰা আঞ্চলিক ভাগ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে বাকীখনি সম্পূৰ্ণ হ'ব বুলি এপ্রিল মাহ লক্ষণ লোৱা হৈছে তেতিয়াহলে আমি মে মাহত এই কাম আবস্থ কৰিব পাৰিম বুলি আশা বাখিছো ।

শ্রীলেখন লাহন :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে হস্পিটালৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য ১৯৭৯ চনত আবস্থ কৰা হৈছিল বুলি কৈছে কিন্তু আমি জনামতে সেই হস্পিটালৰ কাম ১৯৭৭ চনৰ বাজেট এষ্টিমেটত দিয়া হৈছিল । আমি জানিব বিচাৰিছো কিমান টকা নিৰ্মাণৰ বাবে দিয়া হৈছিল আৰু এতিয়ানৈকে কিমান টকা আদায় দিয়া হৈছে ?

শ্রীভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী)—মোক জনোৱামতে ১৯৭৮ চনতে তাত দিয়া হৈছিল আৰু এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্রোভেল দিয়া হৈছিল আৰু এতিয়ানৈকে তাত মুঠ টকা দিয়া হৈছে বিয়ালিশ লাখ একত্ৰিশ হাত্তাৰ চাৰিশ পচিশ টকা ।

শ্রীলেখন লাহুন :— এই হস্পিটালৰ কাৰণে অৱিজিতেল এষ্টিমেট সান্তচাঞ্চল সাথ টকাৰ কাৰণে দিয়া হৈছিল। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল ১৯৮২ চনত যদি হস্পিটালৰ কাম আবস্থ কৰিল তেনহাল এই ১৯৭৭ চনৰ পৰা ১৯৮২ চনলৈ টকা নিদিয়া কাৰণে ১০০ থন বিচনাযুক্ত হস্পিটালৰ ৬৪ থনৰ উইং কৰা হৈছে গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ১৯৮২ চনৰ পৰা সম্পূৰ্ণকপে টকা নিৰ্মাণৰ কাৰণে দিয়া নাইল কি কাৰণত মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) — এভাইলিবিলিটি অৰ ফাওৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

শ্রীলেখন লাহুন :— তেতিয়াহলে ১০০ থন বিচনাযুক্ত হস্পিটাল খন নিৰ্মাণ কৰিবলৈ টকাৰ অভায় নহ'ব নেকি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছা।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) — চাৰ, ইতিমধ্যে গড়কাণ্ডানী বিভাগলৈ লিখিছা এট দৃশ্যৰ পৰা ৬৪ বিয়োগ কৰি বাকীখনি ব্যৱস্থা কৰাৰ কাৰণে প্ৰেন এষ্টিমেট দিয়াৰ কাৰণে।

শ্রীমথুৰা ডেকা — মন্ত্ৰী মহোদয়ে আগতে মে মাহত লব পৰা ঠব বুলি কলে আৰু এতিয়া গড়কাণ্ডানী বিভাগক প্ৰেন এষ্টিমেট বিচাৰি শিখাৰ কথা কৈছে এইটো বুজি নাপালো।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) — এইটো বাকীখনিৰ কাৰণেহে। হোৱাখনি এপ্রিলত সম্পূৰ্ণ হলৈ মে মাহত লব পৰা হৰ। বাকীখনিৰ প্ৰেন এষ্টিমিট আহিলে পিচত কৰা হৰ।

শ্রীমথুৰা ডেকা :— ৰোগী থাকিব পাৰিলৈ খাদ্য আৰু ঔষধপাত্ৰৰ ব্যৱস্থা হৰ নে ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) — চাৰ, ৰোগী থাকিলৈ খাদ্য আৰু ঔষধৰো ব্যৱস্থা হৰ।

বি: প্ৰত্ৰতাত্ত্বিক ধৰন কাৰ্য্য

শ্রীমথুৰা ডেকাই স্বীকৃত :

১৮১। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) কমলপুৰ চক্ৰৰ অস্তৰ্গত অদল কামদেৱৰ পাহাৰত প্ৰত্ৰতাত্ত্বিক খনন কাৰ্য্য হৈ থকা জানেনে ?

(খ) যদি জানে, উক্ত থনন কাৰ্য্যত কিমান টকা মঞ্জুৰী কৰিছে জনাবনে ?

- (ଗ) ବର୍ତ୍ତମାନଲୈ କିମାନଟା ମୂର୍ତ୍ତି ଆକୁ ନକ୍କା ଉଦ୍ଧାର ହେଛେ ଜମାବନେ ?
 (ଘ) ଉଡ଼ି ପାହାବତ ଉଠାବ ବାବେ କୋଣେ ଆଲି ବାଟବ ବ୍ୟାରହାବ କଥା
 ତାବିଛେ ନେକି ?

ଶ୍ରୀମୁକୁଟ ଶର୍ମା (ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ) ଯେ ଉତ୍ତବ ଦିଚେ :

୧୮୧। (କ) ହସ୍ତ ।

(ଖ) ବର୍ଷ ବାର୍ଷିକ ପରିକଳନାତ ଇଯାବ ବାବେ ଏକ ଲାଖ ଟକା ଧାର୍ୟ କରା
 ଆଛିଲ । ଚଲିତ ବଚବର ବାଜେଟ୍ ୨୫ (ପଟିଶ) ହେଜାବ ଟକା ଧାର୍ୟ କରା ଆଛିଲ ।
 ତଥପରି ଚଲିତ ବଚବତେଇ ପରିପୂରକ ଦାବୀ ହିଚାବେ ଏକ ଲାଖ ନବେହ ହାଜାବ ଟକାବ
 ମଞ୍ଚବୀ ଦିଆ ହେଛେ ।

(ଗ) ଇଯାତ ଉଦ୍ଧାର କରା ମୂର୍ତ୍ତିର ସଂଖ୍ୟା ୨୦୦ ବେ ଅଧିକ ହବ । ଗାଠନିତ
 ଥକା ନକ୍କାବ ସଂଖ୍ୟାଓ ସମାନେ ହବ ।

(ଘ) ହସ୍ତ ।

ଶ୍ରୀମୁଖା ଡେକ୍କା :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ବାନ୍ତାଟୋ ଭେଦେତସକଲେ ହୟ ବୁଲି କୈଛେ ।
 ମହି ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ପରା ଜାନିବ ବିଚାବିଛୋ ଯେ, ଏହି ବାନ୍ତାଟୋ କେତ୍ରୀ ହବ ? ଏହି
 ବାନ୍ତାଟୋ ଯାବ ପରା ଅରସ୍ତାତ ଆହେ ନେ ନାହି ? ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ କେତ୍ରୀଯାବ ତାଲେ
 ଗୈଛେ ନେକି ?

ଶ୍ରୀମୁକୁଟ ଶର୍ମା (ମନ୍ତ୍ରୀ)— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ବାନ୍ତାଟୋର ଯଥିନି ଅଂଶ ପାହାବର
 ଶ୍ରମବଲୈ ଗୈଛେ ମେଇଥିନି ଆବକିଯଳଜିକେଳ ଡିପାଟ୍ ମେନ୍ଟବ ପରା କରିମ । ବାକୀ
 ଅଂଶଟୋ କରାବ କାବଣେ ପି, ଡାବଲିଉ, ଡିକ ଅମ୍ବୋଧ କରିବ ଲାଗିବ ।

ଶ୍ରୀମୁଖା ଡେକ୍କା — ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ବାନ୍ତାଟୋର ପାହାବ ଅଂଶଟୋ ଫରେଟେ ବନାଇଛେ ।
 ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ପରା ଜାନିବ ବିଚାବିଛୋ ତେଥେତେ ତାଲେ ଗୈଛିଲ ନେକି ?

ଶ୍ରୀମୁକୁଟ ଶର୍ମା (ମନ୍ତ୍ରୀ)— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମହି ନିଜେ ଅଭ୍ୟବ କରିବାରେ ମହି
 ତାଲେ ଯାବ ଲାଗେ । ମହି ଅତି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକାଳେ ଯାମ ।

ଶ୍ରୀହମେନ ଦାସ— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିବିଲାକ କୋନ ଶତିକାତ କରା
 ହୈଛିଲ ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ପରା ଜାନିବ ବିଚାବିଛୋ ।

ଶ୍ରୀମୁକୁଟ ଶର୍ମା (ମନ୍ତ୍ରୀ)— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ବିଲାକ ଏକାଦଶ, ଦ୍ୱାଦଶ
 ଶତିକାତ କରା ହୈଛିଲ ।

Re: Embankment at Rakhalkhalerpar.

Shri Altaf Hussain Mazumdar, asked :

* 182: Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) When the Government took possession of land for embankment at Rakhalkhaderpar Pt. II in Silchar Sub-Division of Cachar vide L. A. (FC) Case No. 1 of 1978-79?

(b) Whether the land owners have been given full compensation?

(c) If not, why?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State, Revenue) replied;

182. (a) On 18-2-79.

(b) No, Only 50% compensation has been paid to patta-dars in 1979.

(c) Due to non-receipt of fund from the Requiring (F/C) Department, full payment could not be made by the Deputy Commissioner, Cachar. Very recently the Collector, Silchar received the fund for payment of remaining 50% compensation, which is being paid to the Pattadars.

Shri Altaf Hussain Mazumdar :—Mr. Speaker, Sir, will the Hon'ble Minister be pleased to state whether the Flood Control Department was required to deposit the money before acquiring the land?

Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—Sir, we had asked for that but they had deposited only 50% of the total value. Recently, on 15-3-85 they have deposited the rest of the 50%:

Shri Altaf Hussain Mazumdar :—Sir, recently it was given in this House that the entire amount is to be deposited by the department according to the new system. Will the Hon'ble Minister kindly inform us what is the procedure now followed? Whether only 50% has got to be deposited or the entire money has got to be deposited?

Shri Padam Bahadur Chouhan, (Minister of State): Sir, we always ask for the whole amount full for but some difficulties sometime the department deposit only 50%. In this case, Sir, already they have deposited the remaining 50% and

we will make the payment soon.

Shri Altaf Hussain Mazumdar : Sir, will the Minister be pleased to ask the departments to take a firm policy regarding depositing 100% money?

Shri Padam Bahadur Chouhan, (Minister of State)—
We will insist.

শ্রীমথুরা ডেকা :—অধ্যক্ষ মহোদয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ের পরা জানিব বিচারিছো
যে, টকা নিদি তেওঁলোকক কিয় ক্ষতিগ্রস্ত কৰি বৰ্থা হৈছে ?

শ্রীপদম বাহাতুর চৌহান (মন্ত্রী)—সেইটো নিয়ম মতে বৰা হৈছে।

শ্রীমথুরা ডেকা :—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্রী মহোদয়ের পরা জানিব বিচা-
রিছো যে, নিয়ম মতে ১৯৬৭ চৰৰ পৰা লৈছে কিন্তু টকা পইচা নিদি মাঝুছ
বিলাকক বৰ্থাই থব নেকি ?

শ্রীপদম বাহাতুর চৌহান (মন্ত্রী)— অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰি ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে
কৰা হৈছে।

Shri Altaf Hussain Mazumdar— Will the Minister be pleased to state when the balance amount of 50% will be paid by the Flood Control Department.

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—
Sir, I have already informed the House that on the 15th of March, 1985 this amount has been deposited to the D. C. Cachar.

Re : Flow Irrigation Scheme.

Shri Harendra Nath Talukdar, Asked :

* 183. Will the Minister, Irrigation be pleased to State :

The number of minor flow Irrigation Schemes taken up by the Government during the year of 1983-84 and 1984-85 in the State ? (List may be shown Constituency wise).

Shri Zahiful Islam (Minister, Irrigation) replied :

183. In 1983-84 — 21 nos.

1984-85 — 24 nos.

The list of schemes Constituencies wise is placed on the table of the house.

Shri Harendra Nath Talukdar :— Mr. Speaker, Sir, it appears from the list that not a single Flow Irrigation scheme has been taken up from Choygaon Constituency. I submitted a proposal long ago with regard to Dinali Irrigation Project which comes under T. S. P. Whether this scheme has been received by the Government from the H. P. O: Irrigation Choyaon ?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, these are sanctioned by the T. A. D. and not by Irrigation Department.

Shri Harendra Nath Talukdar— Sir may I know whether the Irrigation Department can take up the scheme or not ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— Sir, we will take up provided this is sanctioned by the T. A. D. department.

Shri Harendra Nath Talukdar— Sir, there is already a scheme on the river Dinali. There is a bund on the river. So, this has created some problem regarding erecting the quarter. May I know from the Hon'ble Minister whether the department will take up the scheme instead of waiting for approval by the T. A. D. ?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, we cannot take up T. S. P. scheme unless it is sanctioned by the T. A. D.

Shri Harendra Nath Talukdar— May I request the Hon'ble Minister to request the T. A. D. to take up the scheme ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— It will be done.

Shri Altaf Hussain Mazumdar— Sir, may I know from the Hon. Minister whether any proposal was received from the Borkhola Constituency ?

Shri Zahirul Islam (Minister)— Almost all the schemes that have been received have been sent to the Executive Engineer for reports. As soon as the reports are received these will be considered.

শ্রীঅলিত বড়োঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই জলসিঞ্চন আচনিবিলাক টি এচ-পি এবিয়াত আছে। এই বিলাক টি-এচ-পি বিভাগৰ পৰা চেঙচন কৰা হয় নেকি ?

শ্রীজহিকল ইছলাম (মন্ত্রী) —অধ্যক্ষ মহোদয়, আচনি আমি তৈয়াৰ কৰোঁ। টকা ভাগ কৰি দিয়া থাকে। টি-এচ-পি বেলেগ এলোঁকেচন থাকে। আই-টি-ডি-পি এ প্ৰোত্সাহন কৰাৰ পাচত ছেট লেভেল কাউনচিল ফাইনেল চিলেষ্ট কৰে।

Re : Sub-Registrar's Office.

Shri Bimal Gayari, asked :

* 184. Will the Minister, Registration be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal with the Government to open a Sub-Registrar's Office at Mashalpur, the H. Q. of the Baska Revenue Circle ?

(b) If not, whether the Government will consider it in the interest of the local public ?

Shri G. C. Langthasa (Minister, Registration) replied :

184. (a) Yes.

(b) This proposal is under examination.

শ্রীবিমল গয়াৰীঃ—চৰকাৰৰ ওচৰত এইটো অস্তাৱ থকা বুলি কৈছে। এতিয়া মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে বাস্তা আৰু চাপাণৰিত ট্ৰাইবেল বেষ্টিত টি-এচ-পি এবিয়া বুলি চেণ্টাৰ টেন মতে কাৰ্যাকৰীকৰণ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কাৰণে অস্তঃ কঠেক পদ্ধতিত হলেও সোনকালে চাৰবেজিষ্টাৰ অফিচ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীজি. চি লাঙ্খাচা (মন্ত্রী) —তাত চাৰ বেজিষ্টাৰ অফিচ হোৱা নাই বুলি কৈছে। নিয়মমতে কম পক্ষেও ১৫০০ ডকুমেণ্ট হৰ সাগে। তাত যিটো দেখা গৈছে ১৯৭৫-৭৬, ১৯৭৬-৭৭, ১৯৭৭-৭৮ এই তিনি বছৰৰ যিটো বেকৰ্ড সেই অহুয়ায়ী ১৫০০ এতিয়ালৈকে হোৱা নাই। তথাপিও ১৯৭৮-৭৯, ১৯৭৯-৮০, ১৯৮০-৮১, ১৯৮১-৮২, ১৯৮২-৮৩, ১৯৮৩-৮৪ চৰ বেকৰ্ডৰ কাৰণে আটি আৰু অহুসংকান কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। তাৰপৰা বিপোত পালেই সোনকালে ব্যৱস্থা কৰা হব।

শ্রীবিমল গয়াৰীঃ—মন্ত্রী মহোদয়ে যিটো তথ্য দিছে এইটো সত্য নহয় বুলি ভাবা। বোঞ্চা অঞ্জলত মাটি কিনা-বেচা চলি আছে। বাস্তা আৰু জালাহত মাটি

সম্পর্কীয় বছতো দলিল পত্র ইত্যাদি বন্ধ হৈ আছে। মনবাৰী, টিছ আৰু
সৰ্থেবাৰীত এই তিনিটাৰ তথ্যবোৰ কৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছে? মই অচুৰোধ
কৰিব বিছাৰিছে ইয়াৰ এটা সত্য তথ্য আনি ইয়াৰ বাৰছা কৰিবনে?

শ্ৰীজি, চি, শাঙ্খাচা (মন্ত্রী) — নিশ্চয় কৰিম।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— এইবিলাক হ'ল চৰকাৰৰ আয়ৰ পথ। কিন্তু এইবিলাক
লেহেম কৰি চৰকাৰৰ আয় হবলৈ নিদিয়ে কিয় ?

শ্ৰীজি, চি, শাঙ্খাচা (মন্ত্রী) — বেলিফেটচন ডিপার্টমেণ্টটা বহু বছৰ আগতেই
১৯০৮ চৰতেই জন্ম হৈছিল। কিন্তু দেখাগৈছে এই ডিপার্টমেণ্টটোৱ ফানচন যিমান
ইল্পোৰটেক্ট চৰকাৰে এভিয়ালেকে সিমান যত্ন জোৱা নাই। মই যেতিয়া চাৰ্জত
আছো গোটেই অসমতেই ঘ'ত ঘ'ত অমুবিধি হৈ আছে সেই অমুবিধিবোৰ
দূৰ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰি আছো।

[Stander question 185 was not put members being absent]

বিঃ চাৰুৱাৰ মনসা মন্দিৰ

শ্ৰীমথুৰা ডেকাই সুধিছে :

* ১৮৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অচুৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) চাৰুৱাৰ মনসা মন্দিৰখন কিমান পূৰণা জনাবনে ?

(খ) উক্ত মন্দিৰৰ সৈতে খণ্টান মিচনাৰী হস্পিটালৰ মাজত মাটি লৈ কোনো
বিবাদ থকা জানেনে ?

(গ) উক্ত মন্দিৰৰ নিৰ্মাণৰ বাবে ধি টকা খৰছ হৈছে, এই টকা কৰ পৰা
সংগ্ৰহ হৈছে জানেনে ?

(ঘ) উক্ত মিচন হস্পিটালৰ ডাক্তাৰ ছজনে মিচন কত'পক্ষৰ মাটিৰিত
ঘৰ সাজি থকা কথাটো জানেনে ?

(ঙ) বৰ্তমানে উক্ত মাটিৰ দখল লৈ ডাক্তাৰ ছজনৰ ওপৰত আদালতত
কোনো গোচৰ কজু হৈছে নেকি ?

(চ) যদি হৈছে, উক্ত গোচৰ বৰ্তমানে কি অৱস্থাত আছে জনাবনে ?

শ্ৰীমুকুট শৰ্মা (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী) যে উক্তৰ দিছে :

১৮৬। (ক) প্ৰত্যাহিক দিশৰ পৰা চাৰুৱাৰ মনসা মন্দিৰ প্ৰাচীন নহয় আৰু
প্ৰত্যাহিক আইনৰ ফালৰ পৰা ই প্ৰাচীন কীৰ্তি চীৰৰ ভিতৰত নপৰে।

(খ) অজ্ঞাত।

- (গ) অজ্ঞাত ।
- (ঘ) অজ্ঞাত ।
- (ঙ) অজ্ঞাত ।
- (চ) অজ্ঞাত ।

শ্রীমথুরা ডেকা :— মাননীয় অধিক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রীমহোদয়েটো অজ্ঞাত বুলিয়েই কলে কিন্তু মইটো মিছা কথা কোৱা নাই। এই সম্বন্ধে বহুত ঘটনাই ঘটি আছে। এইবোৰ মন্ত্রীমহোদয়ে অমুসন্ধান কৰি ঢাবনে ?

শ্রীমুকুট শৰ্ম্মা (মন্ত্রী) — মই আগতেই কৈছো এই মন্দিৰটো প্ৰত্নতাত্ত্বিক দিশৰ পৰা আমাৰ হাতত নপৰে। এই মন্দিৰটোৰ কিবা সমস্যা থাকিলে আমাৰ কোনো দায়িত্ব নাই। সেই সম্পর্কে বেলেগ বেলেগ যিবিলাক বিভাগৰ দায়িত্ব আছে সেইবিলাক বিভাগৰ লগত আলোচনা কৰিলে ভাল হয়।

Re : E & D Sub-division at Barjatrapur.

Shri Altaf Hussain Mazumdar, asked :

* 187. Will the Minister, Revenue be pleased to state :

- (a) When land was acquired for construction of E & D Sub-division at Barjatrapur in Silchar ?
- (b) Have the land owners been paid full compensation ?
- (c) If not, why ?
- (d) Whether the Govt. will take immediate steps for payment ?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State, Revenue) replied :

187. (a) Notification U/S 4(I) of L. A. Act, 1894 for acquiring 5 Bighas of land in L. A. case No. 5/69-70 was published on 11-3-70. But publication of Declaration U/S 6 and other formalities including giving of award have not yet been completed.

(b) 50% compensation was paid to the interested parties on 5-5-70.

(c) Due to non completion of the formalities, the

remaining 50% could not be paid as yet.

(d) Yes.

Shri Altaf Hussain Mazumdar :—Mr. Speaker, Sir, the Hon. Minister has stated that the land was acquired as long back as on 11-3-70 but until now publication of Declaration under section 6 and other for malities including giving of award have not yet been completed. It is astounding that for the last 15 years declaration under section 6 could not be completed and the award has not been given. The poor people are moving from pillar to post; is it not the responsibility of the officer or officers to complete these within a reasonable time? May I know from the Hon. Minister what are the difficulties and how these things are going on?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—Sir, when this acquisition case was started at that time both Flood Control and Irrigation department were one department. These two departments were bifurcated afterwards and some confusion arose. That is the only reason for delay in finalising the case.

Shri Altaf Hussain Mazumdar—Will the Hon. Minister be pleased to state when these difficulties arose and in which year?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—Sir, as and when these two departments got separated these difficulties arose.

Shri Altaf Hussain Mazumdar—Mr. Speaker, Sir, when the separation took place and who were officers sitting on it, will the Hon. Minister let me know?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—Sir, that information is not available with me. Hon. Minister for Flood Control and Irrigation will be able to tell better than me. We have written several times and only on 22-3-85, the Additional Chief Engineer, Flood Control informed

that the area of 17 bighas of second case is no longer needed and requested to drop the case, Now, an area of 15 bighas under the first case is to be acquired by the Irrigation Department.

Shri Altaf Hussain Mazumdar :—Mr. Speaker, Sir, it seems for want of coordination between Revenue, Flood Control and Irrigation Departments, these poor people are suffering whose land was acquired as long back as in 1970. Will the Hon. Minister be pleased to take up the matter with these departments ?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—
Certainly, Sir.

Shri Hassan Uddin— Mr. Speaker, Sir, what is the time required for payment of compensation to the land owners ?

Shri Padam Bahadur Chouhan (Minister of State)—
Sir, it is very difficult to say how much time will be required for payment of compensation to land owners.

Re : Lift Irrigation schemes.

Shri Harendra Nath Talukdar, asked :

*188. Will the Minister, Irrigation be pleased to State—
The number of Lift Irrigation Schemes taken up in the state in the years, 1983-84 and 1984-85 ?

(Figure may be shown Constituency-wise):

Shri Zahirul Islam (Minister, Irrigation) replied—

188. In 1983-84 — 37 nos,

In 1984-85 — 52 nos;

A list of schemes constituency wise is placed on the table of the house.

Shri Harendra Nath Talukdar— Mr. Speaker Sir, it appears from the list that the Singimari Lift Irrigation Scheme had been taken up in 1984-85, but this was an

old scheme. May I know from the Hon. Minister whether any scheme has been received from the S.D.O. Irrigation—any new scheme?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, I have replied that whatever schemes have been received from the Department and also from the Hon. Members, we have sent them to the Engineers to submit feasibility reports. We are to get feasibility reports on them first.

Shri Harendra Nath Talukdar—My I know whether Gumi Lift Irrigation Scheme has been taken up by the Government?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, we have received a proposal about Gumi Lift Irrigation Scheme, and it will be considered in due course.

Shri Harendra Nath Talukdar—Not in 'due course' sir, it is an important matter for we have to go in for more production and for that we will have to provide for Irrigation very early. Therefore may I know from the Hon. Minister whether this scheme will be taken up during the current financial year?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, we will consider it during the current financial year:

Shri Altaf Hussain Mazumdar—Sir, I do not find any scheme for my constituency included in the list but it was forwarded to the Chief Engineer i.e. Bhairabnagar scheme. Will the Hon. Minister be pleased to inform us about the fate of that scheme?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, there is one scheme for Burkhalia constituency which has been taken up. That is the Lift Irrigation Scheme from the river Barak in Buri deel area;

Shri Binoy Kumar Basumatary—Sir, may I know whether the Burla Lift Irrigation Scheme in my constituency of

Udalguri will be taken up in the current financial year ?

Shri Zahirul Islam (Minister)—Sir, I will require a separate notice of question for that.

বিঃ চাবিদুরাৰ ই এচ. আই ডিপেনচৰী

শ্ৰীমথুৰা ডেকাই সুধিছে :

* ১৮৯ মাননীয় শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

ক) চাবিদুরাৰ ই এচ. আই ডিপেনচৰীৰ ডাক্তৰ পদটি কিয় খালী বথা হৈছে জনাবনে ?

(খ) ডাক্তৰ নথকা অৱস্থাত কোনো শ্ৰমিকে ছুটিৰ স্বীকাৰ পৰা বঞ্চিত আৰু মালিক পক্ষই শ্ৰমিক উপস্থিত নথকা বাবে চার্টফিকেট দিয়া বিষয়ে জানেনে ?

(গ) ডাক্তৰ নথকা অৱস্থাত শ্ৰমিকসকল ছুটিৰ কালত নাৰ্য স্বীকাৰ চৰকাৰে দিয়াৰ ব্যৱস্থাও আছেনে ?

(ঘ) আজিলে উক্ত ডিপেনচৰীত স্থায়ী ডাক্তৰ কিয় নিযুক্তি হোৱা নাই জনাবনে ?

শ্ৰীবামেৰ্খৰ ধানোৱাৰ (শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

১৮৯। ক) চাবিদুরাৰ ই এচ. আই ডিপেনচৰীত নিয়োগ কৰা ডাক্তৰজনে উক্ত পদত যোগ নকৰাত পদটি ১০-১৮৫ তাৰিখৰ পৰা ১৯-২-৮৫ তাৰিখলৈ খালী হৈ আছিল যদিও তেক্ষণুৰ ই, এচ. আই ডিপেনচৰীৰ ডাক্তৰজনে সপ্তাহত দুদিন-কৈ চাবিদুরাৰ ই, এচ. আই ডিপেনচৰীত কাম চলাই আছিল।

(খ) কোনো শ্ৰমিকে ছুটিৰ স্বীকাৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা নাছিল E. S. I: Medical Manual ত মালিক পক্ষই শ্ৰমিক উপস্থিত নথকাৰ বাবে কোনো চার্টফিকেট দিয়াৰ বিধান নাই, গতিকে এই বিষয়ে কোনো গুৰু হুঠে।

(গ) আছে।

(ঘ) উক্তিমধো স্থায়ী ডাক্তৰ নিয়োগ কৰা হৈছে আৰু কামত ১৯-২-৮৫ ইং তাৰিখে যোগ কৰিলে।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা—অধ্যক্ষ মহোদয়, ২ ফেব্ৰুৱাৰীত ডাক্তৰজনক নিয়োগ কৰা হয়। কিন্তু ডাক্তৰজনে এতিয়াও যোগদান কৰিছে নে নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীদিপক মুৰ্মু (মন্ত্ৰী)—ডাক্তৰজনে ১৯-২-৮৪ ইং তাৰিখেই যোগদান কৰিল।

CALLING ATTENTION

Mr. Speaker— Now item No. 2 Shri Durgeswar Patir to call the attention of the Hon. Chief Minister.

—‘O’—

Shri Durgeswar Patir— Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the "Assam Tribune" dated 2nd March, 1985 under the caption "Assam Forest Guard Among six killed by Naga Villagers".

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ବର ଶାଇକୀୟା (ଶୁଖ୍ୟରସ୍ତ୍ରୀ)—ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଯୋରା ବହଦିନ ଧରି ଅଭ୍ୟାସୁ
ସଂରକ୍ଷିତ ବନ୍‌ଧ୍ୱନି ନଗାଇ ଚୋରାଂଭାବେ ପ୍ରବେଶ କରି ବହୁତ ମୂଲ୍ୟବାନ ଗଛ-ଗଞ୍ଜି
କାଟି ସେଇବୋର ନଗାଲେଣ୍ଡଲୈ ଲୈ ଯାବଲେ ଧରେ । ଏହି ଚୋରାଂଭାବେ ଗଛ କାଟି ନିଆଟୋ
ଯେତିଆ ଅସମ ଚବକାବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚବ ହ'ଲ ତେତିଆ ଅସମ ଚବକାବେ ତ୍ରେକ୍ଷନାତ ନଗା-
ଲେଣ୍ଡ ଚବକାବ ଓରତ ତୌତ୍ର ପ୍ରତିବାଦ କରେ ଆକ ନଗାମଙ୍ଗଳର ଅବୈଥ କାମର ପରା
ବିବରତ ବଖାବଲୈ ଟାନି ଅରୁବୋଧ କରା ହୟ । ଅଭ୍ୟାସୁ ସଂରକ୍ଷିତ ବନାଞ୍ଚଳ ଅସମର
ଭିତରତ ପରେ ଆକ ନଗାଲେଣ୍ଡର ଲଗତ ହୋଇବା ୧୯୭୨ ଚନତ ଅନ୍ତର୍ରତ୍ରୀକାଳୀନ ଚୁକ୍ଳ
ଅରୁମସବି ଏହି ବନାଞ୍ଚଳର ଦାୟିତ୍ବ ଅସମ ଚବକାବ ବନ ବିଭାଗର ହାତତ ଥାକିବ ବୁଲି
ଦୁଯୋ ଚବକାବ ମାଜତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରା ହୟ । ସେଯେହେ ନଗା ହକ୍କିତିକାବୀରେ ଚୋରାଂଭାବେ
କାଟିବଲୈ ଯୋରା ଗଛବ ଟୁକୁବାବୋର ବନ ବିଭାଗର ବିଷୟାଇ ଜବ କରି ବନ ବିଭାଗର
କାର୍ଯ୍ୟାଲୟଲୈ ଲୈ ଆହିବ ଧରେ । ଏହି କାନ ଚଲି ଥକା ସମୟରେ ଇଂୟୁସନ୍ ତାବିରେ
ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜ୍ଞଙ୍କ ଘଟନାଟୋ ଅଭ୍ୟାସୁ ବନାଞ୍ଚଳର ଭିତରତ ନଗାବ ହାତତ ସଟିବଲୈ ପାଇଁ ।

ইং ২৭-২-৮৫ তারিখে শ্রিসাগুর বন সংমণ্ডল অধীনত সোনাবী আঞ্চলিক
বন কার্যালয়ৰ বনবক্ষী কুল বৰপাত্ৰ গোহাই ৭ জন বন বিভাগৰ বহুবা লগত লৈ
অভয়াপুৰ সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ ভিতৰত থকা প্ৰায় দুই কিলোমিটাৰ দূৰত নাকুক
চাঙ্গাই বাস্তুৰ মেৰামতিৰ কাম এটিৰ কাৰণে গৈছিল। কিন্ত আগদিনা হোৱা
বৰষুণৰ কাৰণে বহুবা সকলে কাম কৰাটো সন্তুষ্পৰ নেদেখি তেওঁলোকে সেই ঠাইৰ
পৰা বনবিভাগৰ শিবিৰলৈ ঘুৰি আহিছিল। প্ৰায় ১২ মান বজাত সীমান্ত অঞ্চলত
নগা গাৰ্ব এদল নগা দুক্তিকাৰীয়ে অতক্তিতে বনাঞ্চলৰ ভিতৰত তেওঁলোকৰ
শুণৰত গুলি চলায়। ফল স্বকলে বনবক্ষী কুল বৰপাত্ৰ গোহাইৰ ধিতাতে শৃঙ্খ

ঘটে আৰু আন তজন বহুৱা শ্রীলোকনাথ মূৰা আৰু শ্রীমঙ্গলা মূৰা। প্ৰক্ৰিয়াৰ বন্দুকৰ গুলিৰ আহত হয়। বাকী কেইজন বহুৱা আঘাত নোপারাকৈ পলাই সাৰে। এই পলাই অহা বহুৱাই প্ৰথমতে নাফুক বনবিভাগৰ শিবিবত খ্ৰৰ দিয়ে যে নগাই তেওঁলোকৰ ওপৰত বনঞ্জসৰ ভিতৰত গুলি চলায়। ঘটনাটোৰ খবৰ পাই পুলিচে ঘটনাছলিলৈ যায় কিন্তু তাৰ আগেয়ে নগা তছন্তিৰ দল পলাই যায়। গধুলি পুলিচে 'বৰষকী' কুল বৰপাত্ৰ গোহাইৰ মৃতদেহ আৰু আহত বহুৱা শ্রীলোকনাথ মূৰা আৰু মঙ্গলা মূৰাক উদ্ধাৰ কৰে। আহত তজন বহুৱাক চিকিৎসাৰ কাৰণে অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ পঠোৱা হয়।

সেই দিনাখনেই বনাঞ্জসৰ আন এটি অংশৰ পৰা (কুল বৰপাত্ৰ গোহাইৰ হত্যা কৰা ঠাইৰ কিছু আত্মত) ৯ জন বনবিভাগৰ বহুৱাক নগাই অপহৰণ কৰে। এই অপহৰণ কৰা বহুৱা সকলক মাৰ-ধৰ-কৰি হাত বাকি নগালেণ্ডৰ ভিতৰত তাকুম বস্তিলৈ লৈ যায়। বহুৱাসকলক তাকুম বস্তিব কিছু দুৰত গহত বাকি কিছুমান বন্দুকধাৰী নগাই পহৰা দি থাকে আৰু নগা গাঁও অঞ্জসৰ বহুভো নগাই তাকুম বস্তি অপহৰণ কৰা বহুৱাসকলৰ ভবিষ্যৎ সম্পর্ক মেল (সভা) পাতে। সভাৰ অন্তত অপহৰণ কৰা বহুৱাসকলক পুনৰ বনৰ ভিতৰলৈ লৈ যায় আৰু তেওঁলোকক শাৰি পাতি থিয় কৰায়। তেওঁলোকক হাত বাকি থোৱা আছিল। অপহৰণ কৰা বহুৱাসকলৰ ভিতৰত শ্ৰীবাটিকা মূৰা নামৰ এজন বহুৱাই নিজে মুকলি হৈ সেই ঠাইৰ পৰা পলাই সাৰে। শ্ৰীচোৱীয়া মূৰা নামৰ আন এজন বহুৱাই পলাবলৈ যত্ন কৰোতে নগাই পিচফালৰ পৰা গুলি কৰে কিন্তু বহুৱাজন গুলি খাই পলায়। তেওঁলোক দুয়োজনে মোৱাৰী আৰক্ষী চকীত খবৰ দিয়ে যে নগাই অপহৰণ কৰি নিয়া বহুৱাৰ ওপৰত নগালেণ্ডৰ ভিতৰত গুলি কৰে। পিচদিনা বাতিপুৱা ইং ২৮-২-৮৫ তাৰিখে গোটেই অঞ্জস অনুসন্ধান কৰি পুলিচে চাৰিকৰণ বহুৱাৰ ক্ৰমে কাৰ্ণিক ভূমিক[।] গক্ষিয়া মূৰা, সমৰা মূৰা, শুকৰা মূৰাৰ মৃতদেহ আৰু গুৰুত্ব ভাবে আহত হোৱা তজন বহুৱা ক্ৰমে শ্ৰীবিষ্ণু মূৰা আৰু শ্ৰীলোকা মূৰাৰ উদ্ধাৰ কৰে। আহত তজন বহুৱাক সাগে সাগে চিকিৎসাৰ বাবে অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ পঠোৱা হয়। ডিক্ৰিগড় রোপাণুতেই বাটত আহত বহুৱা শ্ৰীলগা মূৰাৰ মৃত্যু হয়। অপহৰণ কৰা বহুৱাসকলৰ ভিতৰত শ্ৰীসচিবাম মূৰা নামৰ বহুৱা এজন ইং ১-৩-৮৫ তাৰিখ বন্দুকৰ গুলিৰ আঘাতৰ সৈতে ঘৰঝৈ ঘূৰি আহে আৰু তেওঁকো অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ চিকিৎসাৰ কাৰণে পঠোৱা হয়। মুঠতে এই অমাধুমিক নগাৰ আক্ৰমণত মুঠ ৬ জনক হত্যা কৰা হয় আৰু ৫ জনক গুৰুত্ব ভাবে বন্দুকৰ গুলিৰে আঘাত কৰা হয়।

অসম চৰকাৰে নগালেণ্ড চৰকাৰৰ গুচৰত তীব্ৰ প্ৰতিবাদ জনায় আৰু নগাৰ্জুন সকলক বিচাৰি উলিয়াবলৈ অসম পুলিচৰ হাতত গটাই দিবলৈ অনুবোধ জনায় যাতে এই দৃষ্টিকাৰী সকলক পিচাৰ আইনমতে কৰা হয়। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গৃহ-মন্ত্ৰণালয়লৈ ঘটনাটোৱ সৰিশৰ বাবৰি তাৰ ঘোগে পঠেৱা হয়। আৰু নগাৰ্জুন কাৰ্যাৰ তীব্ৰ প্ৰতিবাদ জনোৱা হয়। ইয়াৰ উপৰিও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা অতিৰিক্ত কেন্দ্ৰীয় পুলিচ বাহিনী বিচৰা হৈছে যাতে সীমান্ত অঞ্চলত বাপকভাৱে পুলিচ পহৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। চৰকাৰে ইতিমধ্যে জিলা কল্পনাৰ সীমান্ত অঞ্চলত সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে আৰু পুলিচ পহৰা কটকটীয়া কৰিবলৈ কেৱা হৈছে।

অসম চৰকাৰৰ পৰা ১০০০ টকা বনৰক্ষী কুল বৰপাত্ৰ গোহাইৰ বিধৰা পজীক আৰু ৫০ টকাকৈ মৃত প্ৰতি বনুৱা সকলৰ পৰিয়াললৈ এককালীন জৰুৰী সাহায্য হিচাবে দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰে ৫০,০০০'০০ টকা ঘৃত কুল ‘বৰপাত্ৰ গোহাইৰ বিধৰা পজীলৈ ৫,০০০'০০ টকা প্ৰতি মৃত বনুৱা সকলৰ পৰিয়াললৈ সাহায্য হিচাপে দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে। আহত সকলৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে প্ৰাতাককে ২,০০০'০০ টকাকৈ দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে।

ত্ৰিভুৰ্গেশৰ পাটিৰ : আজি আমাৰ চুবৰীয়া ব চাৰিব স্থষ্টি হোৱাৰ পিছত অসম সীমান্তত অসমীয়া মানুহক হতা কৰি আছে। আলোচনা চলি আছে, তথাপি আজি অসমীয়া মানুহক হতা কৰি থকা দেখা গৈছে। সেই কাৰণে সীমাযুৰীয়া গাঁওবিলাঙ্কৰ মানুহক বক্সা কৰিবৰ কাৰণে কিবা এটা ব্যৱস্থা হলে ভাল আছিল। অকল নাগালেণ্ডৰ কথা কৰি খোঁজা নাই। অৱশ্যে পেপাৰ-প্ৰত্তত নিদিয়াৰ কাৰণে অকণচল সীমাৰ কথা গম নাপাব। প্ৰতি মাহে সেইবিচাক ঘটনা হৈ থাকে। তেওঁলোকে আমাৰ মাটিত বেদখল কৰে, অসমীয়া মানুহক হতা কৰে। গতিকে তেওঁলাকক বন্দুক দি হলেও নিৰাপত্তা দিয়াৰ ব্যৱস্থা লবনেকি ?

ত্ৰিহিতেশৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : অধিক মহোদয়, নতুন ৰাজ্যবিজ্ঞাক স্থষ্টি হোৱাৰ পিছত প্ৰত্যেকখন ৰাজ্যাই অসমৰ বহু অঞ্চল দাবী কৰি আহিছে। এইটো অতি পুৰণা কথা হৈ আছে। নগালেণ্ড, মিজোৰাম, অকণচল, গেৰালয়, এই চাদিখন ৰাজ্য অসমৰ পৰা গৈছে। এই আটাইকেইখন ৰাজ্যাই আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বিভিন্ন অঞ্চল দাবী কৰি আহিছে। নগালেণ্ডৰ লগত যিথিনি বিবাদ আছিল, সেইথিনি নিষ্পত্তি কৰিবৰ কাৰণে ১৯৭২ চনত মুন্দৰম কমিচন হৈছিল।

সুন্দরম কমিচনৰ যিটো সিন্ধান্ত, মতান্বয়ত নগালেণ্ডে গ্রহণ নকৰাৰ কাৰণে কাৰণে কাৰ্য্যবিৰোধী কৰিব নোৱাৰিলৈ। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বাকী বাজাৰ লগত বহু আলোচনা হৈছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মাজে সময়ে বিবৃতা আৰু মন্ত্ৰী পৰ্যায়ত নিষ্পত্তি কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি আহিছে। সচা কথা সীমা মুভত থকা বহু লোকৰ হত্যা হৈছে। ১৯৭৯ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত নগালেণ্ডৰ কাৰণবৈয়া অঞ্চলত বহু হাজাৰ লোকৰ মৃত্যু হোৱা কথা সদমে জানে। এতিয়া আমি এই কথাবিলাক আলোচনা, মোকা-বিলা কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি ছা আৰু সদমে জানি স্থৰ্থী হব যে আমি এতিয়া অন্তত নিজৰ ফাজৰ পৰা সেই বাজাৰৰ লগত আলোচনা কৰি বহু-খনি সীমা নিষ্পত্তি কৰিব পাৰিছো। ইয়াৰ আগলৈ চাৰ্টে কৰা হৈ আছিল। চাৰ্টে কৰা হৈছে বহু অঞ্চল সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা নাই নানা কাৰণবশত। দুয়ো ফালৰ অনেক লোক আছে, মাটিৰ সম্পর্কৰ কথা আছে। নিষ্পত্তি কৰিবলৈ সময় লাগিব। সীমামুৰীয়া অঞ্চলত চোৰাং কাৰণৰ কাৰণে অশাস্তি হৈ থাকে। শ্রাপাটিৰে উত্থাপন কৰা প্ৰস্তাৱৰ সম্পর্কত ইয়াৰ উত্তৰ দিছো। পোণে পেণে নগালেণ্ড চৰকাৰক জগবৈয়া কৰিব খোজা নাই। ব্যৱসায়ীয়ে চোৰাং কাৰণৰ কৰিবৰ কাৰণে আজি সীমাত কু-কাৰ্য্য কৰি আছে আৰু এই পৰিপ্ৰেক্ষিত ঘটনা ঘটিবলৈ পালে। নগালেণ্ড বুলিয়েই নহয়, অৰূপাচনৰ সীমা জোনাই, ধেমাজি গহুৰাত সীমামুৰীয়া ঠাইবিলাকত মাজে সময়ে অশাস্তি হৈ আছে। কোনো অঞ্চলত সিপাৰৰ মাঝুহ আহি খেতি কৰে আৰু ইপাৰৰ মাঝুহ গৈ সিমাৰত খেতি কৰে, এইদৰে জমিদাৰি ব্যৱস্থা চলি আছে। এই কথাবিলাকে বহু সমস্যাৰ সূচী কৰি আছে আৰু বুজোপৰাৰে এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছো। আমি সীমান্ত অঞ্চলত আমাৰ বক্ষা বাহিনীৰ শক্তি বটাবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছো। মই ভাৰো যে বন্দুক দিলে সমস্যা সমাধান নহব। বন্দুক লব পৰা লোকক বন্দুক দিয়াত অসুবিধা নহব।

আছেমন দাস : নগা, অসমীয়া ভাৰতৰ মাঝুহ। এতিয়া প্ৰশ্ন যিটো দুয়োখন প্ৰদেশৰ ভিতৰত হৈছে। গোটেই বিষয়টো কেন্দ্ৰৰ হাতত। সেই কাৰণে মই ভাৰো যে আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত দায়িত্ব দি তেওঁলোকে নিৰ্দ্বাৰণ কৰি দিয়ক। দুয়োখন ৰাজাৰ বিবাদ মিমাংসাৰ্থে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দিব লাগে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দুয়োখন ৰাজাৰ জন স্বার্থত সীমা ঠিক কৰি দিব লাগে। আজি অসমীয়া মাঝুহে নগা মাঝুহৰ বিকল্পে অস্ত লোৱাটো আৰু নগা লোকে

অসমীয়া মানুষৰ বিকল্পে অন্ধ লোৱাটো ক্ষতিকাৰক হব। অন্য বিষয়ৰ প্রতি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো মে চোৰাং কাৰবাবৰ দসবিল্যাকে প্ৰায়ভাগ বনাঞ্চলত কাম কৰি মানুহবিলাকক বেয়া কামত লিখ্ত কৰিছে। বনাঞ্চলৰ চৌহদত কাঠৰ চোৰাং কাৰবাবৰ বিকল্পে বন্দুক দিব লাগে আৰু এই বন্দুক যাতে সচা ব্যৱহাৰ হয়।

শ্রীহিতেশ্বৰ শটকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : এই আটাটৈকেখন ৰাজ্যৰ সীমাৰ কথাটা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লৈছিল আৰু সুন্দৰম কথিচৰ কৰি দিছিল। এতিয়া ঘৰকোনা কাৰণত ইহুক লাগে অৰূপাচল, মেঘালয়, নগালেঙ্গে কৈছে যে আমি নিজে আলোচনা কৰি ঠিক কৰিম, কেন্দ্ৰৰ হস্তক্ষেপ নালাগে। গৃহমন্ত্ৰী আচোতে নগালেঙ্গে বিবাদ আলোচনা কৰিবলৈ সভা হৈছিল, মইও গৈছিলো। তেওঁয়া নগালেঙ্গে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে স্পষ্টকৈ কৈছে যে অসমৰ লগত হিথৰি আছে আমি সমাধান কৰিম। গতিকে কেন্দ্ৰক নালাগে। দুয়োপক্ষই আলোচনা কৰি ঠিক কৰিব লাগে। নগালেঙ্গে ভাৰত চৰকাৰৰ চার্টেক নিবিচাৰে। তেওঁলোকে কৈছে আমি একেলাগে চাৰ্টে কৰিম, দুয়োপক্ষট মোকাবিলা কৰিম। আমাক বিশ্বাসত লৈছে। অৰূপাচল, মেঘালয়, নগালেঙ্গে কৈছে এই সম্পর্কত কেন্দ্ৰই মূৰ ঘৰাব নালাগে, আমি ঠিক কৰিম। বিশ্বাস আছে যে বুজাপৰাৰে সীমা ঠিক কৰিব পাৰিম।

শ্রীহেমেন দাস : কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক বিশ্বাস নকৰিব আমাক বিশ্বাস কৰিব, ৰাজনৈতিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা প্ৰশ্নয় দিয়া অছুচিত। ভাৰতৰ সম্প্ৰীতিৰ স্বার্থত এই দৃষ্টিকোণৰ প্ৰশ্নয় দিয়াটো অছুচিত। আমাৰ চৰকাৰে বিশ্বাসত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কৰ লাগে সংবিধান অনুযায়ী আমাক মীমাংসা কৰি দিয়ক। আমি খুব সুখী হৰি দিয়ি এই বিষয়টো সোনকালে মীমাংসা কৰাৰ কৰিবলৈ আহুৰাই আছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ চার্টে নীতি নামানে, অসমৰ চার্ট নামাৰিব, তেওঁলোকে নিজে এটা সিদ্ধান্ত দিব, সেইটোকে মানি লব লাগিব। দেশৰ স্বার্থত এইটো মানি লোৱাটো অছুচিত হব। এতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আধাস দিছে যে আমাৰ ভিতৰত কৰিম। এইটো টাইম বাউণ কৰি লওক। দীঘলীয়া কৰিলে জটিলৰ পৰা জটিলতা হৈ আছে। সোনকাল শ্ৰেষ্ঠ কৰাৰ কাৰণে অহুৰাই অহাটো বলিষ্ঠ ভূমিকা হব। কেন্দ্ৰৰ সিদ্ধান্ত নামানে, এইটো প্ৰশ্নয় দিয়াটো অছুচিত হব।

ଶ୍ରୀତିଙ୍କେଶ୍ୱର ଶହିକୀଆ (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, କେନ୍ଦ୍ରିକ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବିଲେ ଆମାର ଏକୋ ନାଇ । କେନ୍ଦ୍ରି ପରା ମାନୁହ ଆହିଲେଓ ଆମାର ବହୁତୋ କଥା ଖୁବୁଜେ । ଶ୍ଵାନୀୟ ଭାବେଠୀ ଆମି ବହୁତୋ ସମ୍ମାର ସମାଧାନ କରିବିଲଗୀଯା ହ୍ୟ । କେନ୍ଦ୍ରି ପରା ମାନୁହ ଆହିଲେ ତେଣୁଳୋକର ବିସ୍ୱାସକଲେ ମାତ୍ର ଚାର୍ଡେହେ କରେ । ତାର ବାବେତେ ସଥେଷ୍ଟ ସମୟର ପ୍ରୟୋଜନ ହ୍ୟ । ଏତିଆ ଆମି ଯୋରା ଦୁଃଖବର ଆଲୋଚନାର ପିଛତ ମେଘଲୟର ପ୍ରାୟବିଲାକ ଲେଖା ମାବିଦୋ । ମାତ୍ର କାବରି ଆଂଙ୍ଗର ଫାଲର ଅଲପ ଆକ କାମକପ ଜିଲୀର ଦୁଇ ଏଠାଇତ ଅଲପ ବାକୀ ଆଛେ । ନଗାଲେଣ୍ଡର ଲଗତ ଆଲୋଚନା କରି ୨୪ କିଲ'ମିଟାର ଠାଇତ ସୀମାତ ଦୁହେପଞ୍ଚଇ ପିଲାବ ଦିବ ପାରିଛା । ଅକଣାଳେର ଲଗତ ମଇ ଜନାତ ଡିଭଗଡ଼ର ଫାଲେ ପ୍ରାୟ କଥାଇ ମଞ୍ଜୁର୍ ହୈ ଗୈଛେ । ଶିରମାଗରତୋ ଗୈଛେ । ଏତିଆ ସମ୍ମା ହୈଛେ ଯେ, ଧେମାଜୀର ଜୋମାଇ ଅଞ୍ଚମଟୋ ଆକ ଲକ୍ଷ୍ମୀମପୂରର କଥାଥିନି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ତାର ମାନୁହଥିନି ଟ୍ରେନିଚନେଲ, ମାନୁହବିଲ'କେ ଆମାର ନିଜର ମାନୁହ ଦୁହୋପାବେ ଥାକେ । ତାବୋପରି ମାନୁହବିଲାକ ମିଚିଂ ମାନୁହ ଗତିକେ ତେଣୁଳୋକକ ଆତର୍ବାଇ ପାଠୋରା ଟାନ ।

ଶ୍ରୀପୁର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଅଭୟପୂର୍ବୀ ସଂବନ୍ଧର ବନାନ୍ତଙ୍କତ ଏହି ସଟନା ସଟାତ ଆକ ଗଛ କଟାତ ବହୁତୋ ଅଫିଚ'ର ସହସ୍ରଗତ ସଂସ୍ଥିତ ହୈ ଆଛେ । ଆମି ଏହିଟୋ ଥର ପାଇଛୋ । ଏହି କଥାଟ ବ ବାବେ ଯି ଗନ୍ଦଗୋଲର ଶୃଷ୍ଟି ହୈଛେ ତାକ ମୀମାଂସା କରାବ ବାବେ ଅମୟ ଚବକାବେ ନଗାଲେଓ ଚବକାବର ଲଗତ ଏହି ସମୟ ଚୋରାବ ଭିତରତ ଆଲୋଚନା ବିଲୋଚନା କରିଦେଇମିକି ? କିମ୍ବା ଆଲୋଚନା ବିଲୋଚନା କରିଲେ ବହୁତୋ କାମର ସମ୍ମା ସମାଧାନ ହବ ପାବେ । ତାବୋପରି ମେହି ଅଞ୍ଚଲର ଚାର୍ଜିତ ଯିଜନ ବେଶ ଅଫିଚ'ର ଆଛେ ତେଣୁକ ଟେଲିଫନାର କବ । ହେତିଲ ଚବକାବର ଫାଲର ପରା କିନ୍ତୁ ମେହି ବିସ୍ୱାସକଳର ବଦଲିବ ବ୍ୟାରଷ୍ଟା ଏତିଆଲୈକେ ହୋଇବା ନାଇ । ଆନହାତେ ଏନେକୈଯେ ବିସ୍ୱାସକଳବ —— ।

ମାନରୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ : ବଡ୍ଡୋ ଆପୂର୍ବ ବହକଚୋନ । ଯିହେତୁକେ ଏହି ବନ୍ଦୁଟୋ ଏଟା ଦର୍କ ବୀ ବିସ୍ୱା ମେହି କାବଣେ ଏହିଟାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ ଅଲପ କିମ୍ବା । କିନ୍ତୁ That does not mean that we will carry on the matter to such a length ମେହି କଥାଟୋ ଚିନ୍ତା କରିବ । ଆମାର ଏହି ବନ୍ଦୁଟୋର ଇମ୍ପାରଟେଲ୍ ଆଛେ ଗତିକେହି ଶୃଷ୍ଟି-କରଗ ଲଗେ ଲଗେ ୨/୪ ଟା କଥା କୋରା ହୈଛେ ।

ଶ୍ରୀପୁର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଗତିକେ ଏହି ଟୁଟୁଟୋ ଲୈ ଆମାର ଚବକାବେ ନଗାଲେଓ ଚବକାବର ଲଗତ ଆଲୋଚନା ବିଲୋଚନା କରି ଆମାର ଚବକାବେ ବ୍ୟାରଷ୍ଟା ଗ୍ରହଣ କରିବିଲେ ?

শ্রীসত্য তাতৌ : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সোনাৰী সমষ্টিটো অভয়াপুৰীৰ নিচিনাকৈ এনে ঘটনা ঘটিছে। এতিয়া সোনাৰীৰ নামতোলা, জানকী পথাৰ, টেঙ্গোলী বামত উত্তপ্ত অৱস্থাৰ স্থষ্টি হৈছে। সেই অঞ্চলত চোকা পহৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও আৰু চোকা পহৰা দিব লাগে। আজি কিছু দিনৰ আগতে নগালেণ্ডৰ ভিতৰত এজন নেপালী মাঝুহ হত্যা কৰিছে। গতিকে আজি মজতুব সকলৰ ভয় হৈছে। তাৰোপৰি নামতোলাৰ মজতুব সকলৰ শৰ্চৰত হাতৌৰ কেচও আছে। তাত পহৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও প্ৰথাৰ চোকা পহৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰোপৰি বৰপাত্ৰ গোহাইক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ৫০ হাজাৰ টকাৰ সাহায্য দিয়াত আমি সুখী হৈছো আৰু সেইদৰেই অংগৰ সিঙ্কল বহুবাই চৰকাৰৰ কামত আগ্রানিয়োগ কৰিছিল, সেইসকলক চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰি ৫ হাজাৰকৈ টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এইটো অতি অগন্ত টকা। গতিকে আৰু এবাৰ সিদ্ধান্ত কৰি তেওঁলোকৰ সাহায্যতো যাতে বুদ্ধি কৰে তাৰ বাবে অছুবোধ কৰিলো। অকণাচল অঞ্চলৰ চৰাইপুং নামৰ ঠাইত মাটিব চেটেংমেণ্ট হোৱা নাই। বড় নগাবিলাকে তাত বেদখল কৰি আছে। গতিকে সেই অঞ্চলত যে কোনো ধৰণৰ অপ্রীতিকৰ ঘটনা নহ'ব তাৰ কোনো কাৰণ নাই। গতিকে তাত শক্তিশালী ফৌজ দিয়াৰ বাবে অছুবোধ কৰিলো।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া : (মুখ্যমন্ত্ৰী) অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য বড়ো ডাঙৰীয়াই যিজন বিষয়াৰ বদলিৰ কথা কৈছে, সেই সম্পর্কত আমালৈ খবৰ আহিছে। সেই বিষয়াজনকহে বাকী সকলে ভিক্টোৱাইজ কৰিছে। আমালৈ অহা বিপোর্ট প্ৰকৃত ঘটনা দেখা গৈছে। আমালৈ অহা বিপোর্ট মতে দুজন কাঠৰ বাৰসায়ীয়ে সীমামূৰ্বীয়া ঠাইবিলাকত এই পাৰৰ কঠ কাটি ইপাৰে লৈ যায় আৰু নগালেণ্ডৰ বন বিভাগৰ চিল মাৰি অসমলৈ আনি বিক্ৰি কৰে। নগালেণ্ডৰ সেই অঞ্চলত কঠ নাই। অসমৰ টিকাদাৰজনেনগা নিয়োগ কৰি এই কঠ কাটি নগালেণ্ডলৈ লৈ যায় আৰু নগালেণ্ডৰ বন বিভাগৰ চিল মাৰি অসমলৈ লৈ আছে। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই ঘটনা ঘটিবলৈ পাইছে। বিপোর্টমতে এই বিষয়াজনে এই বিসাক কামত বাধা দিছিল আৰু বহুতা কঠ চীজ কৰিছিল। সেই কৰণেই এই বিষয়াজনক এইবিসাক কামত লিপ্ত দেখুৱাই বদলি কৰা হৈছিল গতিকে গোটেই কথাটো চাই নিবেক্ষ তদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। আৰু তদন্ত হোৱাৰ পিছত গোটেই কথাটো অকাৰ্ণ পাৰ আৰু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।

মাননীয় সদস্য তাঁরী ডাঙুবীয়াই কোরাব দবে মেই অঞ্জলিকাতো টেনচৰ
সৃষ্টি হৈছিল আৰু তাৰ পিছত চৰাইদেট মহকুমাতো কিছুমান ঘটনা হৈছিল।
ইপ্পাৰ লগত বেপাৰ বাণিজ্য কৰিছে, কিন্তু এইবিলাক কোনোৰা দুষ্কার্যাকাৰীয়ে
প্ৰচেষ্টা কৰি হত্যাকাণ্ড কৰিছে। আমি এইবিলাক নিজে নিয়ন্ত্ৰণ কৰি তদন্ত
কৰিছো। তেখেতৰ আৰু আৰু পৰামৰ্শবিলাকো চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব।
প্ৰায়বিলাক ঘটনাতেই চোৰাং কাৰবাবীসকল জৰিত হৈ আছে। সেইবিলাকেই
এই ঘটনাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ফলত আমাৰ দুখন বাজ্যৰ মাজত মনোমাসিন্যৰ
সৃষ্টি হৈছে।

Shri Benoy Kumar Basumatary : Sir, whether these two business men have been arrested as Chief Minister has alleged ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Mr. Speaker, Sir, we have instructed to arrest these two persons. One of them has since been arrested and the other one will be arrested soon.

GOVERNMENT BILL

Mr. Speaker : Now item No. 3.

Shri Hiteswar Saikia : (Chief Minister) Sir, I beg leave to introduce the Assam Lokayukta and Up-Lokayuktas Bill 1985.

Mr. Speaker : Is it the pleasure of the House to grant leave to introduce the Assam Lakayukta and Up-Lokayuktas Bill 1985 ?

Leave is granted. Now here is a message from the Governor.

RAJ BHAVAN

Dated Shillong, the 2nd April 1985,

Under the provision of Article 207 (1) of the Constitution of India. I, Bhishma Narain Singh, Governor of

Assam, recommend the introduction in the Assam Legislative Assembly of "The Assam Lokayukta and Up-Lokayuktas Bill 1985.

Sd/ Bhishma Narain Singh
Governor of Assam.

Sri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to introduce the Bill.

(Secretary, A. L. A.—Read out the Title of the Bill)

Mr. Speaker : Item No. 4.

Shri Mukut Sarma (Minister, Education) : Sir, I beg leave to introduce the Assam Colleges (Taking over of Management and Control) Bill 1985.

Mr Speaker : Is it the pleasure of the august House to grant leave to introduce the Assam Colleges (Taking over of Management and Control) Bill 1985?

Leave is granted. Here is a message from the Governor.

RAJ BHAVAN
Dated the 3rd April 1985.

Under the provision of Article 207 (1) of the Constitution of India, I, Bhishma Narain Singh, Governor of Assam, recommend the introduction in the Assam Legislative Assembly of the Assam Colleges (Taking over of Management and Control) Bill 1985.

Sd/ Bhishma Narain Singh
Governor of Assam.

Shri Mukut Sarma (Minister, Education) : Sir, I introduce the Bill.

(Secretary, A. L. A.—Read out the title of the Bill.)

Mr. Speaker : Item No. 5 (a).

Sri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to move that the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1985, be taken into consideration.

ଶ୍ରୀହେମ ଦାସ : ଚାବ, ଏହି ବିଲଖନର ବିବୋଧୀତା କବାବ ପ୍ରକ୍ଷଟ ଉଠିବ ନୋହାବେ ଏତିଯା ପ୍ରକ୍ଷଟ ହେଛେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାବ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତଟୋ ଲବ ଲଗା ହୈଛିଙ୍ ଅମନ୍ତ ବିଦେଶୀ ଖେଦାବ ସଂରଭ୍ତ । ଆମି ଶୁଣିଛୁଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାବେ ବାଂଲାଦେଶ ଆକ ଭାରତ ବ ସୌମାନ୍ତତ କାଟା ତାବର ବେବ ଦିଯାବ କାମ ଆବନ୍ତ କରିଛେ । ପିଛତ ଶୁଣିଲୋ ଏହି କାମ ସ୍ଥଗିତ ହେ ଆଛେ । ତେତିଯାଓ ଯେ ଏହି କାମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗତିତ ଚଲିଛିଲ ତାବ ସଂବାଦ ଆମାବ ହାତତ ନାହିଁ । ଅଧାଦେଶ ପାଇଁ ହୋଇବୋ ଆଜି ବହତ ଦିନ ହଜ । ଚାବ, ଏତିଯା ପ୍ରକ୍ଷଟ ହେଛେ ଯେ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଏଥନ ଜାବି କବିଲେ ଯାତେ କାଟା ତାବର କାମ କିମ୍ବ ଗତିତ ଆଗବାଡ଼ି ଯାବ ପାବେ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବ ଗତିତଟୋ ନଗଲେଟି ଯି ଗତିତ ଆବନ୍ତ ହୈଛିଲ ମେହି ଗତିଓ ବନ୍ଦ ହେ ବୈ ଆଛେ । ଆଜି କାଟା ତାବର ବେବ ଦିଯାବ ଯିଟୋ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମେହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ବି କବାବ ପ୍ରେବତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅବୋପ କବା ହେଛେ ।

ଏହି କାଟା ତାବର ବେବର ପରା ଯେ ଅକଳ ସୌମାନ୍ତିକ ବକ୍ଷା ହବ ଏନେ ନହିଁ ସୌମାନ୍ତତ ବମବାସ କବା ଲୋକମକଲର ସମ୍ପଦି ବିଶେଷତୈ ଗରୁ-ଛାଗଲୀ ତାତ ଅତି ମାତ୍ରାଇ ଚେବ ହୟ, ଏହି କାଟା ତାବର ବେବ ମେହିଥିନି ମାନୁହବ ସମ୍ପଦି ବକ୍ଷା କବାତ ମହାୟକ ହବ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରକ୍ଷଟ ହେଛେ ଅନ୍ତିଗ୍ରହଣ କବାବ ପିଛତ ତାତ ବିଛୁମାନ ମାନୁହ ଗୃହହୀନ ହବ । ଏତିଯା ଚବକାବେ ଚିନ୍ତା କରିବ ଲାଗିବ ଯେ ମେହି ମାନୁହଖିନିକ ପୁନର ସ୍ଥାପନ କ'ତ ଦିବ ପରା ଯାଯ । କାବଣ ତେଞ୍ଜଲାକକ ବିରଳ ବାସନ୍ତାନର ମାଟି ଦିବ ଲାଗିବ । କେବଳ ତେଞ୍ଜଲାକକ ତାବ ପରା ଉଠାଇ ଦିଯାଟୋରେଇ ଯାତେ ଚବକାବର କରିବା ନହିଁ । ଇଯାତ ଅସମ ଦୁଯୋଗାଲେ କାଟାବ ଆକ ଧୂର୍ବୀୟ ଗୋରାଲପାବା ଜିଲ୍ଲା ଆଛେ । ଧୂର୍ବୀ ଆକ ଗୋରାଲପାବା ଜିଲ୍ଲାବ ସୌମାନ୍ତ ବହ ବେଛି ଦୀଘଶୀଯ । ମାଟି ତାତ ଅନ୍ତିଗ୍ରହଣ ହଲେ ଆମି ତାଲେ ଘୋରା ନାହିଁ ସଦିଓ ଶୁଣିଛୋ ସୌମାନ୍ତ ମାନୁହବ ଦୀଘଲୀୟା ବମତି । ମେହି ମାନୁହଖିନିଯେ ମେହି ଠାଇ ଏବି ଆହିବ ଲଗା ହଲେ ଯାତେ ତେବେଳାତ ପରିକଳ୍ପିତଭାବେ ଆକ ଶାନ୍ତିଯ ଭାବେ ପୁନର ସଂସ୍ଥାପନବ ବାରହୁ ଚବକାବେ ଲବ ଲାଗିବ । ଏତିଯା ଆମି ଆଶା କରିଛୋ ମନ୍ତର ବିଲଖନ ପାଇଁ କବି ଦିଯାବ ପିଛତ ଯାତେ ଟିକ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ପାଇଁ କବାବ ପିଛତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାବେ କାଟା ତାବର ବେବ ନିଦିଯାକେ ବୈ ଥାକିବ ଲଗା ହୋଇଟୋ ସମୀଚିନ ନହିଁ । ଏତିଯା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାବ ମୂଳତଃ ମେହିଟୋରେଇ ହେଛେ । ବାଂଲାଦେଶେ ଆପଦି କରିଛେ, ତେଞ୍ଜଲାକେ ଆପଦି କରିବ । ଆପଦିବ କାବଣ ଆମି ଆମାବ ନିଜର ସୌମାନ୍ତ ବକ୍ଷା ନକରିମ ମେହିଟୋ କୋନୋ ଏଥନ ସ୍ବାଧୀନ ଦେଶର

কাম হব নোরাবে। গতিকে, আমি আমাৰ দেশৰ নিবাপন্তা বক্ষাৰ কাৰণে ইতিমধ্যে যি সিদ্ধান্ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ললে কিন্তু কাৰ্য্যকৰী কৰোতে কিয় বিজন্ম হৈছে তাত আমাৰ সন্দেহ হৈছে। এনে বিলস্বত জনসাধাৰণৰো সন্দেহ হোৱাটো স্বাভাৱিক। আজি এই সিদ্ধান্ত কাৰ্য্যকৰী কৰি জনসাধাৰণক সন্দেহ-মৃক্ত কৰাৰ প্ৰশ্ন আছিছে। সচাকৈয়ে এই সীমান্ত অঞ্চলৰ মাছুহখিনিৰ কাৰণে চৰকাৰে যি চিন্তা কৰিছে কাৰ্য্যতঃ আমি এই চিন্তা কোনো কাৰ্য্যকৰী হৈছে বুলি ভৱা নাই। যিহেতু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত, কাম আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত, পুনৰ শুগিত বাধিব লগা হৈছে। মই আশা কৰো আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কাটা তাৰৰ বেৰ দিয়াৰ কামটো তিৰ্বতৰ কৰাৰ বাবে আবেদন জনাওঁ।

এইখনিকে কৈ মই বিলখনৰ প্ৰতি মোৰ সমৰ্থন আগবঢ়াইছো।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়োঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা দাড়ি ধৰাৰ কাৰণে ঠিয় হৈছো আৰু এই বিলখন সমৰ্থন কৰিছো। ইতিমধ্যে হেমেন দাস ডাঙুৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে সীমান্ত অঞ্চলত য'ত মাছুহৰ গাঁও আছে সেই গাঁও-বিলাকৰ বাইজক ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ঘোগেনি আন বিকল্প ব্যৱস্থা নকৰাকৈ হাৰাশাস্তি যেন কৰা নহয়। মূলতঃ আইনখন বানপৌড়িত আৰু ডিপ্লেচড মাছুহৰ কাৰণে আছিল। আৰু সীমান্ত অঞ্চলত বাস্ত। নিৰ্মাণ আৰু কাটা তাৰৰ বেৰ দিয়াৰ কাৰণে এই ভূমি অধিগ্ৰহণ বিলখন অনা হৈছে। আইন হৈ ঘোৱাৰ পিছত চৰকাৰে সীমামূৰ্বীয়া অঞ্চলত এটা সময়ত কাটা তাৰৰ বেৰ দিয়াৰ কাৰণে তাৰ বাইজক উচ্ছেদ কৰিবলগীয়া হৈ। এই সীমামূৰ্বীয়া অঞ্চলৰ পৰা বাইজক উচ্ছেদ কৰাৰ সময়ত যাতে এটা বিকল্প ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু মোৰ বোধেৰে চৰকাৰে এইটো কৰিব। এঁ ক্ষেত্ৰত মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো যে ১৯৪৭ চনত দেশ বিভাজনৰ সময়ত কিছুমান ট্ৰাইবেল মাছুহ গোভা গাঁওৰ বাতামাৰীত আছি বসবাস কৰিছিল। তেওঁলোকে ২৫২ বিলা মাটিত খেতি-বাতি কৰি আছিল। দেশ বিভাজনৰ সময়ত তেওঁলোকে সীমান্ত অঞ্চলৰ পৰা আহিবলগীয়া হল। এইটো নগাঁও জিলাৰ ঘটনা। তেওঁলোকে এতিয়া য'ত বসবাস কৰি আছে তাত আজিও মাটিৰ পত্ৰন পোৱা নাই, তোকিবাহী খাজানা দি বসবাস কৰি আছে। আমি বাস্তা বা কাটা তাৰৰ বেৰা নিৰ্মাণ সমৰ্থন কৰো কাৰণ—সীমান্তত গৈ আমি দেখিছো তাত শিলৰ খুটুৰ বাহিবে একো নাই। আনকি বি, এচ, এফৰ জোৱানবিলাকো অহা ঘোৱা কৰিবলৈ

ভাস্তু নাই আক বাবিষা তেওঁলোকৰ অবস্থা আক চাব নোৱা হয়। মেঘে বাস্তু নিৰ্মাণ, কাঁটা তাৰৰ বেৰা দিয়াৰ কাৰণে আমি ভূমি অধিগ্ৰহণ সমৰ্থন কৰিছো। কিন্তু উচ্ছেদ হৃষেগীয়া ৰাইজে বিকল্প মাটি আক কৃতিপুৰণ আদি পাৰ লাগিব। মহলে আমি আজিও দেখিছো আগৰ ১৯৪৭ চনৰ পৰা বিবিলাক উচ্ছেদ হৈ অহা মাঝুহে ৰৌতামাবী মৌজাত বসবাস কৰি আছে মাটিৰ পট্টা পোৱা নাই। তেওঁলোকৰ পৰা আকো কিবা এটা কাৰখানাৰ কাৰণে মাটি বিচৰা হৈছে। আক তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰাৰ কাৰণ ইতিমধ্যে কাৰ আৰম্ভ হৈছে। তেওঁলোক মোৰ ওচৰলৈ আছিছিম মই স্থানীয় বিধায়কৰ ওচৰলৈ তেওঁলোকক পঠিয়াই দিচো। মই বিজেও স্থানীয় বিধায়কক কৈছো এতিয়াও কৈছো আক যে কাৰখানা এটাৰ কাৰণে যেন তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰা নহয়। আজি ৩৮ বছৰ তেওঁলোকৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰা প্ৰয়োজন আছিল। ম্যান্দা মাটি দি তেওঁলোকক বসবাস কৰিবলৈ দিয়া উচিত আছিল। যিসকলক উচ্ছেদ কৰা হব সেইসকলক মাটি আক কৃতিপুৰণ দিয়াৰ বাবস্থা কৰিবলৈ অনুবোধ জনাই মই সামৰণী মাৰিলো।

শ্ৰীহিতৈৰ্থৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই ঘিটো কথা উল্লেখ কৰিছে সীমান্তক কাঁটা তাৰৰ বেৰা আদিব কথাটো সেই ক্ষেত্ৰত কওঁ যোৱা বছৰ এধিল মাহতে ইয়াৰ কাম আৰম্ভ হৈছে কিন্তু বালাদেশৰ পৰা বাধা অহাৰ কাৰণে এইটো সাময়িকভাৱে স্থগিত বৰ্থা হৈছে। আজি কেইদিনমানৰ আগতে গৃহমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া শিসংলৈ আহাতে মেৰ আগত কৈছে যে এই কাম সোনকালেই আৰম্ভ হব আক তেওঁ ইতিমধ্যে কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিচে।

দ্বিতীয়তে তেখেতসকলে উথাপন কৰিছে যে সীমান্ত অঞ্চলৰ পৰা যিসকল মাঝুহক উঠাই দিবলগীয়া হব সেইসকলক মাটি দিয়াৰ কথা। সেই ক্ষেত্ৰও মই কৰ খুজিছো যে মাটি বিৰুইজিচন বা একুইজিচন কৰিলে কমপেন্ছচন মাঝুহে পাৰহ। আচলতে সেইসকলক মাটিৰ সলনি মাটি দিয়াৰ নিয়ম নাই, তথাপিতো আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে কৈছে যে সেই মাঝুহবিলাক অতি তুখীয়া মাঝুহ সেঁয়ে এই ক্ষেত্ৰত এই মাঝুহথিনিক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লব। মই এইথিনিকে কৈ তেখেতসকলে বিচৰা গোটেই কথাথিনিৰ স্পষ্টাকৰণ দিচো।

Mr. Speaker : Now, I put the Motion. The Motion is that the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1985 be taken into consideration.

The Motion is adopted.

Now, item 5 (b). There is no Amendment. So, I put Clauses (2) to (4). Clauses 2 to 4 do form part of the Bill. The Clauses 2 to 4 form part of the Bill:

Now, I put Clause 1, Preamble, enacting formula and the Short Title of the Bill. Clause 1, Preamble, enacting formula and the Short Title do form part of the Bill.

The Clause 1, Preamble, Enacting formula and the Short Title of the Bill form part of the Bill.

Now, item No. 5 (c).

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I move that the Assam Land (Requisition and Acquisition (Amendment) Bill, 1985 be passed:

Mr. Speaker ; I put the Motion: The Motion is that the Assam Land (Requisition and Acquisition (Amendment) Bill, 1985 be passed:

The Motion is adopted. The Bill is passed.

Now, item No. 6 (a):

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to move that the Assam Official Language (Amendment) Bill, 1985 be taken into consideration with the following further amendments:

Sir, Clause 5 A will be amended as follows :— ‘Without prejudice to the provisions contained in Section 3, the Bodo Language shall be used as an Associate Official Language for all or any of the official purposes in the State of Assam as are specified in the Schedule, in the Districts and Sub-divisions having substantial Bodo population as may be declared by the State Government from time to time.’ Then Sir, I propose deletion of Sub-sec. 3 “Publication of important Government Rules, Regulations

and Notifications" and Sub-section 4 "Publication of important Government advertisements." proposed to be inserted under Sec, 3 of the Principal Act. With these further amendments I move that the Bill may be taken into consideration by the august House. ✓

Shri Benoy Kumar Basumatary : Sir, when I speak on this bill I wished to start in a different way but the carpet under my feet is pulled out by the Leader of the House. It is a good sign and I should congratulate the Leader of the house and we are happy to hear that the amendment we proposed to move has been taken over by the Govt. Mr. Speaker, Sir, I congratulate the Govt. once again for moving the same, But we must be very careful in dealing with the matter of languages. Today, we are in a very different situation than when the original bill came to the Assembly in 1960. Of course, Sir, this Assembly is not the same Assembly. We have heard that with the starting of the debates on the floor of the House a different situation arose in the state. We have seen how acrimonious and contradictory arguments were put forward on the floor of the House and we had seen a different scene at that time. Sir, this bill of 1960 had truncated the State of Assam at that time. We have seen how it has germinated the feeling of the division of the state. But today the situation is different as the Govt. is trying to use the same bill to please the oppressed and suppressed sections of this state. By this I would like to mean our Bodo people who were so long relentlessly striving hard and struggling to establish our language. With this amendment, the relentless struggle of our people will esta-

blish the Bodo language finally and, I am confident, that this House will accept and pass this bill. Sir, there is a realisation on the part of this Govt. and I have no other alternative than to congratulate this Govt. because when the Assamese Language Bill was introduced the issue was equality. Sir, the issue was whether by the introduction of Assamese Language official Bill all the groups of people living in the state will obtain equality? Sir, at that time the tribal people vehemently objected the Assamese Language bill not because that they hated the Assamese Language but because of the fact that they had realized the inherent right of developing their own language which is supported and protected by the Constitution of India. Sir, it is very good that this Govt. has come forward with this bill. But I think by this the problem will not be solved here. Sir, if Assam is not remain in peace, then the feeling of other groups of people has to be taken into consideration and their aspirations are to be met. Sir, some people will say that this Govt. have opened a Pandora's—box and as a result of that all the tribal groups and other ethnic groups will now come forward for their languages. Yes, Sir, it is true and they have got the full liberty to fight for their own language and we accept the feeling of others to establish equality. Sir, in the past the feelings of the oppressed and suppressed were neglected. We are now happy to see that there is a new realisation today. In this connection I wish to say "thanks to our people who sacrificed their lives for the cause of their rights and who had also shown paths to others to fight out their inherent rights." Sir, we 'Bodo' tribal people will always extend our help-

ing hands to all other tribal groups who will equally fight to establish their own language. We will give all help in achieving their realisation because I take this opportunity to say that Assam is not only the land of Assamese people and to speak Assamese Language alone. It is not for the Assamese or Ahoms alone it is for every one of us and Assam will remain happy and maintain peace when every section of people will be happy in the state. Sir, I do not like to dilate much on this issue when the Leader of the House has accepted the amendment we proposed. Sir, we have seen how our people were treated by the earlier Chief Ministers of the State right from the time of late Gopinath Bordoloi. Here I would like to record my feeling of appreciation that this present Leader of the House on 30th of this month as Chief Minister of Assam has spoken our language at Udaguri. Sir, when a Chief Minister of a state takes the trouble to please every section of the people of the state then the problem of maintaining peace does not arise. Sir, there are mistakes and lot of harms is also done. In this connection I would like to refer briefly Chapter 15 at page 299 of the History of Assam written by Sir Edward Gait. Here it reads like this:

"The Kacharis may perhaps be described as the aborigines, or earliest known inhabitants, of the Brahmaputra Valley. They are identical with the people called Mech in Goalpara and North Bengal. These are the names given to them by outsiders. In the Brahmaputra Valley the Kacharis call themselves Boro or Bodo fisa (Sons of the Bodo). In the North Cachar Hills they call themselves Dimasa a corruption of Dimasa, so that this name must have

been in use when they were still in the Dhansiri Valley.

The history of us was also revised and serious injustices to the Boros and Kacharis were perpetrated. The originality of the Boros and Kacharis was eliminated by the Pundits of Assam. Whereas in the original History of Gait, this Chapter is there which I have collected from the British Library. The eliminated Section is like this. I wish to quote below :

" The period from the seventh to the twelfth centuries : The first authentic information regarding ancient Kamrupa is furnished by the Chinese pilgrim Hiuen Tsang who visited India in the first half of the seventh century of our era and on his return to China wrote an account of his travels and gave a fairly comprehensive description of the various kingdoms he visited. Apart from what he has recorded and from one incident he mentioned in Bana's Harsa Charita and another in the story of a Chinese invasion Tirhut. Our knowledge of Kamrupa prior to the end of the twelfth century is confined to the information contained in the inscriptions on certain ancient copper-plates and on a rock on the bank of the Brahmaputra, near Tezpur. It was the practice of ancient Indian rulers, when making grants of land to Brahmans to record the fact on copper-plates, which served as the donee's title deeds. The inscriptions were drawn up by pundits attached to the Court and the language was usually Sanskrit verse. They commenced with a brief narrative of the rulers ancestry and usually gave some account of his personal qualities, his capital and the extent of country ruled by him. After this preamble, which to us forms the most interesting part, followed the name

and other particulars of the grantee and the specifications of the lands granted to him. None of the old Assam grants bear dates other than the regular year of the ruling monarch. Most of them were recorded a set of three copper-plates of which the centre one only was inscribed on both sides. Those plates had a hole at one end and were held together by a ring passed through this hole. To the ring was attached the seal of the ruler, usually heart-shaped combining in relief his emblem (e.g. an elephant or face) and below it his name and titles. Altogether seven sets of copper-plates have been discovered, the inscription on which record grants of land made by the king of ancient Kamrupa, viz—

- (1) The Pancha Khanda (Sylhet) grant of Bhaskar Varman : This was discovered in 1912 and has been described by Prof. Padmanath Bhattacharjee in *Epi-gripha India*, (Vol. XII Page 65).
- (2) The Tezpur Grant of Vana-Mala : This was described in the Journal of the Asiatic Society of Bengal for 1840, Page 766, The record is unsatisfactory both with regard to the original text and its translation.
- (3) The Nowgong Grant of Bala Varman : This was brought to light by me in 1895 and was described by late Dr. Hoerule in the Journal of the same society for 1897, Part 1, Pages 285,. On Paleographical groups, Hoerule thought that the inscription was prepared about 990 AD.
- (4) & (5) The Sualkuchi and Borgaon grants of Ratna Pala : These were obtained by me in 1896 and 1897 and deciphered in the Journal for 1898 Part 1, page 99

by Hoerule, who attributed them in the first half of the eleventh century. The translation of the Borgaon grant, which is typical of the whole series is given in Appendix C.

- (6) The Guwahati Grant of Indra Pala : This was obtained by me in 1893 and deciphered by Hoerule in the Journal for 1897, Part 1, Page 29.
- (7) The Banaras grant of Vaidya Deb : This was found at Kamanli (Banaras) in 1892 and deciphered in Epigraphia India (Vol. II, Page 347) by Prof Veuis, who calculated that it was prepared in 1142 AD.

The Tezpur rock inscription was shown to me in 1893 by an Indian gentleman. It was at once photographed but the result was not satisfactory. Some years afterwards the name of the King and his date were read from a rubbing, but it was not until 1917 that the full inscription was deciphered by Mahamohopadhyaya Hara Prasad Sastri in the Journal of the Bihar and Orissa Research Society 1917 page 508.

Hien Tsang was studying "the profound law of Budha" at the Nalanda monastery in Maghadha or South Bihar. When Kumar Bhaskar Varman, the king of Kamrupa, sent messangers to invite him to his capital. He at first declined to go but was induced to change his mind by 'Sila-bhadra', 'master of Shastras' who pointed out that it was his duty, to propagate the true law and that he ought not to neglect the opportunity offered by this invitation from a king who listened to "the teaching of heretics." From Pandra Vardhana going east of 900 li or so (about 150 miles) crossing the great river Kalotu. We came to the country of "Kamrupa" which Hien Tsang describes as follows :—

The country of "Kamrupa" is about 10,000 li (nearly 1700 miles) in circuit. The capital town is about 30 li. The land lies low but is rich and regularly cultivated. They cultivate the jack fruit and the cocoanut. These trees, though numerous are nevertheless much valued and esteemed. Water led from the river or from banked up lakes flows round the town. The climate is soft and temperate. The manners of the people are simple and honest. The men are of small stature and their complexion a dark yellow. Their language differs a little from that of mid-India. Their nature is very impetuous and wild their memories are retentive and they are earnest in study.

They adore and sacrifice to the Devas and have no faith in Buddha, hence from the time Buddha reappeared in the world, even down to the present day, there never as yet has been built on 'Sangharana' as a place for the priests to assemble. Such disciples as these, are of a puke faith, say their prayers secretly and that is all. There are abundant Deva temples and different sectaries to the number of several myriads. The present king belongs to the old line of Narayan Deb. He is of the Brahman caste. His name is Bhaskara Varman, his title Kumar. From the time that this family seized the land and assumed the Govt. there have elapsed a thousand generations. The king is fond of learning and the people are solikewise in imitation of him. Men of high talent from distant regions seeking after office, visit his dominions. Though he has no faith in Buddha, yet he respects Sramanas of learning. On the east, this country is bounded by a line of hills, so that there is no great city to the kingdom. The frontiers are

contiguous to the Barbarians of the south west of China. These tribes are in fact akin to those of the Man people (i. e: the south west Barbarians) in their customs: After a two month journey we reach the south western frontier of the prince of szechuen but the mountains and rivers present obstacles and the pestilential air, the poisonous vapours, the fatal snakes, the destructive vegetation, all these causes of death prevail.

On the south east of the country herds of wild elephants roam about in numbers, therefore, in this district, they use them principally for war. Going 1200 to 1300 li to the south (about 2000 miles) we come to Sanatala (East Bengal) (Budhist Records of the Western World Vol II P. 195).

The great river which our traveller crossed before entering Kamrupa was clearly Karatoya, while as the eastern boundary was a line of hills adjacent to the tribes on the Chinese frontier, the country evidently extended as far to the east as does the modern province of Assam. As its circumference was nearly 1700 miles, it must have included the whole of Assam (except perhaps the Naga Hills, Lushai Hills and Manipur) and also Bhutan, North Bengal as far west as the Karatoya. and the part of Mymensingh which lies to the east of the old course of the Brahmaputra. It was in any case far larger than the adjoining kingdoms of Paundra Vardhana and Sanatala, the circumference of which is placed at only 700 and 500 miles respectively." ✓

ଶ୍ରୀହେମେନ ଦାସ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆଜି ସିଖନ ବିଲ ଉଥାପନ କରା
ହେବେ ମେଇଥିନ ମହି ବିବୋଧିତା କରାବ ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ । ମାତ୍ର କେଇଟାମାନ କଥାଲୈ ଦୃଷ୍ଟି

আকর্ষণ কৰাৰ লগতে মাননীয় সদস্য শ্ৰীবস্মতাৰী ডাঙৰীয়াই উথাপন কৰা বিষয়টোৱ প্ৰতি দৃষ্টিপাত কৰিব বিচাৰিছো—অসমত আদিম বাসিন্দা কোন? তেখেতে দাবী কৰিছে যে বড়ো সকলেই অসমৰ আদিম বাসিন্দা। আজি আমাৰ মিছিং ভাইসকলে কৰ তেওঁলোকহে আদিম বাসিন্দা, গতিকে এই বিষয়টোৱৈ মত নোযোৱাই ভাল। কিয়নো আজি অসমত বুৰঞ্জীবিদ সকলেই কৰ পৰা নাই যে অসমত প্ৰথম জনগোষ্ঠী কোন আছিল? বুৰঞ্জীবিদসকলে অসমলৈ বিভিৰ প্ৰান্তৰ পৰা মাঝুহ অহাটো দেখুৱাইছে—অঙ্গিকসকল কেনেকৈ আছিল, মঙ্গোলীয়সকল কেনেকৈ আছিল—সেয়ে এই বিষয়টো আজি ইতিহাস অধ্যয়নৰ বিষয় হৈয়ে আছে। অসমৰ জনজাতি বুলিলে কেৱল বড়োসকলেই নহয়—কাৰি আৰু মিছিং সকলৰো সংখ্যা নিচেই তাকৰ নহয়। এই অঞ্চলৰ আদিম লোক যিয়েই নহওক এটা কথা কিন্তু এতিয়া লোই পৰিছে যে— যিসকলে আজি অসমৰ অস্তীত, অসমীয়াৰ অস্তীত বিপদাপন্ন বুল কৈ আছিল সেইটো কিন্তু অযূলক প্ৰমাণ হৈছে। এই অঞ্চলৰ এটা জনগোষ্ঠী যিমানেই ক্ষুদ্ৰ নহওক তাৰ অস্তীত কিন্তু ইতিসাহে লোপ কৰিব নোৱাৰে ইয়াৰ জলস্ত উদাহৰণ হৈছে আমাৰ বড়ো ভাইসকল। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ আগলৈকে অসমত বড়ো ভাষা চলা নাছিল। বিস্তু এই ভাষাটো হলৈ আছিল। মোৰ ঘৰৰ ওচৰতে কেইছৰমান বড়ো ভাষী মাঝুহ আছিস—তেওঁলোকে খংকা কৰিছিল যে ‘অযুক’ অহাৰ কাৰণে আমি শ্ৰেষ্ঠ হৈ যাম। কিন্তু সেইটো সচা নহয় কিয়নো দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত আজি অসমৰ প্ৰাইমেৰী, হাইস্কুল আদিত বড়ো ভাষা প্ৰচলন হৈ আছিছে। আজি মাননীয় সদস্য শ্ৰীবস্মতাৰী ডাঙৰীয়াই গোপীনাথ বৰদলৈ, বিশুণ মেধী আদিৰ দিনৰ পৰাই অসমত অসমীয়া ভাষাৰ অঙ্গায়হৈ হৈছিল। কিয়নো ইংৰাজসকলে অসমত কাম চলাৰ কাৰণে বঙালী কৰ্মচাৰী আনি বঙালী ভাষাৰ মাধ্যমেৰে অসমত শাসন কাৰ্য চলাইছিল। কিন্তু শ্ৰেষ্ঠ তেওঁলোকেহে অসমীয়াসকলক উচ্চতাই দিছিল যে বঙালীসকলেই অসমীয়া ভাষাটো প্ৰাস কৰিলে। তেতিয়া কিন্তু এই সাম্রাজ্যবাদীসকলৰ বিকল্পে মাত মতা লোক অসমত কোনো নাছিল। কিন্তু আজি অসমত প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়কে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰচলন হল। কেইছৰমান আগতে মই এজন বাজ্যপালৰ লগত কিবা কথা আলোচনা কৰোতে তেখেতে মোক সুধিছিল—আগুনি ‘চংচ. অব. দি চইল’ কিতাপখন পঢ়িছেন? মই

কৈছিলো যে কেইথানই আন্দোলনৰ বেদ। তেখেতে আৰু কৈছিল যে বহিৰাগতই অসমৰ অস্তীতিৰ বিপন্ন কৰিছে। কিন্তু ই সত্য নহয়। কিয়নো ১৯০১ চনত অসমত মাত্ৰ এখন কলেজ আছিল—আজি শ শ কলেজ হল, হাঙ্গাৰ হাঙ্গাৰ স্কুল হ'ল আৰু তিনিখনকৈ বিশ্ববিদ্যালয়ো হল। এইবোৰেই প্ৰমাণ কৰে যে অসমত অসমীয়া ভাষা তথা অস্তীতিৰ সোপ নহৈ ইয়াৰ প্ৰচুৰ বিকাশহৈ হৈছে। মই যোৱা দুই বছৰে বহু পণ্ডিতৰ লগত আলোচনা কৰিছো—আৰু তেখেতসকলক মই সুধিছো—অসমত আচলতে অসমীয়া কোন? উজনি অসমত যেতিয়া আহোমসকল আঠি থিতাপি লয়হি তেতিয়া তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষাকেই গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু মোৰ অংশ হৈছে তেওঁলোকে যে অসমীয়া ভাষা ললে তেওঁলোকক কোনে ডমিনেট কৰিলৈ? আজি অসম বুৰঞ্জীয়েও এই তথ্য দাঙি ধৰিব পৰা নাই। আজি বিজ্ঞানৰ যুগ। আমি সকলো কথা বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে চাৰ লাগে। মই পণ্ডিত কেইজনক কৈছিলো যে আপোনালোকে বুজাই দিয়ক আজি অসমত অসমীয়া ভাষা-কৃষ্ণিৰ সোপ হোৱা নাই বৰং ইয়াৰ বিকাশ হৈছে। আগতে অসমীয়া ভাষা কোৱা, ভাষা লিখা লোক কেইজন আছিল? ১৮৭৬ চনত অসমীয়া কিতাপ কেইখন আছিল? শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ কেইখনমান পুঁথিৰ বাহিৰে আন একো নাছিল। কিন্তু সেইখনিও কোনেও ধৰণ কৰিব মোৰাবিলৈ। আৰু আজি তাৰ বিকাশ হৈ হৈ হেজাৰ হেজাৰ অসমীয়া ভাষাৰ কিতাপ ওলাইছে, শ শ অসমীয়া সাহিত্যিক ওলাইছে আৰু দিনে দিনে অসমীয়া ভাষা কোৱা লোক বাঢ়ি আছে। সেইদৰে আজি অসমত বড়ো ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিকাশ হৈছে। এই ভাষা স্কুল কলেজত প্ৰচলন হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখনিতে মই এটা সকল কথা উল্লেখ কৰো। ১৯৬৭ চনত মই যেতিয়া শিক্ষকতা কৰিছিলো তেতিয়া এজন বড়ো লৰাই অসমীয়া ভাষাত এটা কৰিতা লিখি মোক দেখুৱাইছিল। মই লৰাজনক উদ্গনি দিছিলো আৰু লগতে পৰামৰ্শ দিছিলো যে তেওঁ বড়ো ভাষাত কৰিতা, গল্প, সাধু আদি লিখাৰ কাৰণে। লৰাজনে সেইদৰে লিখিছিলও আৰু তেওঁ বঙালীও শিকিছিল। এইবোৰৰ পৰা ভাষাৰ বিকাশ সাধন হয় বিলোপ নহয়। সেইদৰে আমাৰ বেজবৰুৱাই ‘বৃটী আইৰ সাধু’ লিখি অসমীয়া ভাষাৰ বিকাশ সাধন কৰিছিল। আমাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আজি বড়ো মাধ্যমত হিন্দি ভাষাটো জাপি দিয়াৰ কাৰণে বড়োসকল কিমান লাভবান হব তাত সন্দেহ আছে। কিয়নো হিন্দি ভাষাৰ যিটো বৰ্ণ সেইটো তেওঁলোকৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ নতুন। আনহাতে চিনাকী অসমীয়া

ভাষা থকা হলেহে বোধকৰো বেছি সুবিধা হলহেতেন। মই নিজে বঙালী ভাষাৰ বৰীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ শৰত চন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায় আৰু কৰি নজৰল ইচলামৰ বহুতো কিংতু পঢ়িছো সেইটো এই কাৰণেই সন্তুষ হৈছে যে এই দুয়োটা ভাষাৰ বৰ্ণমালা প্ৰায় একেই। আজিও আমাৰ নামৰৰে নামৰৰে বঙালী ভাষাৰ বামায়ন, মহাভাৰত চলি আছে। ✓

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বড়ো ভাষাৰ মানুহৰ লগত অসুবিধা হৈছে। যিবিসাক হাইকুল, হায়াৰচেকেণ্ডাৰী স্কুল হৈছে তাত মেথেমেথিকচৰ টিচাৰ নাই। মেয়েহে বড়ো মাধ্যমত শিকোৱাটো কষ্ট হৈছে। এই ভাষাটোই বিকাশ লাভ কৰিব লাগিব। এই বিষয়ত পাৰদৰ্শিতা লাভ কৰিব লাগিব। ইয়াৰ কেতিয়াও ধৰংস নহয়। আজি অসমত যি কাৰণি আছে, মিহিং আছে তেওঁলোকৰো এটা ঘৰুৱা ভাষা আছে। এই ভাষা বিকাশ লাভ কৰাৰ কাৰণে অন্য জন-জাতি বা অসমীয়াই ক্ষেত্ৰ কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। তেওঁলোকৰ বিকাশে আমাৰো বিকাশ। আমি সকলোৰে বিকাশৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগিব। এই বিষয়ত চৰকাৰে নিজে নজৰ দিয়াটো উচিত। ১৯৬০ চনতেই অসমীয়া ভাষাই আন্দোলন কৰিছে। সেই আন্দোলনত বেঙ্গলী ভাষাৰ মানুহক কিয় মাৰিব লগা ইল। এটা ভাষাৰ বাবে আন্দোলন কৰি আন এটাক মাৰিব লোৱাৰে। ১৯৬৮ চনত বড়ো ভাষাত কেইজনমান মানুহে আন্দোলন কৰিছে। তাত বাইজে বাধা দিয়া নাই, কিন্তু চৰকাৰে বাধা দিছে। ১৯৬৮ চনত ভাষা আন্দোলন চলিছিল। তাত কিছুমান দুষ্ট চক্ৰই দেশ প্ৰেমৰ নামত অন্য এটা সুয়াই দিয়ে। জাতিৰ প্ৰেম, দেশ প্ৰেম, ধৰ্মপ্ৰেম এইবিসাক হৈছে সুস্মা অস্তুতি। এইবিসাকৰ নামত কিছুমান দুষ্ট চক্ৰই বেংজালি ঘটায়। ইয়াত যি আহিছে বিসখনত—“SA. Without prejudice to the provisions contained in Section 3, the Bodo Language shall be used as an Associate Official Language for administrative and other purposes as are specified in the Schedule, in the Districts and Sub-divisions having substantial Bodo population as may be declared by the State Government from time to time. চাৰচেন্টিয়েলে কি ব্যাখ্যা দিব। চৰকাৰী কিমান পাৰচেন্ট হল এইটো বাধিব নেলাগিছিল। ইয়াত বিশেষ নাই। আন্দোলন কৰি দাবী অনু-কিয়াৰ পাৰে যে ভৱিষ্যতে চৰকাৰে এইটো চাৰ। বৰপেটোত আমিও চাৰ-

চেরচিয়েলত এইটো রূপৰো। আন্দোলনৰ বিবেচনাত দৰখাস্ত অহাত ভৱিষ্যতে চৰকাৰে এই সম্পর্ক' বাস্তৱতে ধৰিব নেলাগে। অসমীয়া বঙালীৰ মাজত ১৯৫৬ চনৰ পৰা সুন্দৰ পৰিবেশ আছিল। কিন্তু ১৯৬০ চনত অসমীয়া ভাষা শিক্ষা সুকীয়া হব লাগে বুলি আন্দোলন চলিল। বাহিৰ মাঝুহবিলাকে কয় অসমীয়া ভাষাত শিকাব লাগে। তেতিয়া কাম-কাজবিলাক ভাল হব। যেতিয়া ভাষা আন্দোলন আৰম্ভ হল, তেতিয়া তাত অসমীয়া ভাষাব বিকল্পে লাগি গল। অসমীয়া ভাষা শিকোৱা মাঝুহবিলাক ওলাই যাবলৈ কলে। যিবিলাক ছাত্ৰই অসমীয়া ভাষা শুনিছিল, সেইবিলাকেই ১৯৬০ চনৰ ভাষা আন্দোলনৰ পৰা উগুনা হল। ক'বিমণ্ডত মই শিক্ষকতা কাম কৰিছিলো। সেই মাঝুহবিলাকৰ লগত একেলগে বহি মই আলাপ আলোচনা কৰিছো। কিন্তু ১৯৬০ চনত মই আহিব লগা হল। তাৰ পৰা মই গ্ৰাহণ ধৰি আহিব পৰা নাছিলো। কাৰণ দেখিলো তাত বঙালী বিলাকে ধৰি মাৰিছে। তেতিয়া মই ভাবিলো মোকো মাৰিব। মই পলাব লাগিল। মই এষব মাঝুহ ঘৰত আঞ্চল সৈছিলো। আন এটা অসমীয়া পৰিহালেও সেই একঘৰ মাঝুহ তাত আঞ্চল ললে। কাৰণ উগ্ৰপন্থীসকলে মাৰিব ওলাইছে। তেতিয়া সেইসবৰ বুঢ়াজনে আমাক কলে—‘ভয় কৰোনা বাবা, এখনে থাকো। ছটোৰাই এক বোগ……।’ সেয়া আছিল অসমীয়া প্ৰেমী মাঝুহ। তেওঁলোক অসমীয়া ভাষা প্ৰেমী মাঝুহ নহয়নে? অসমীয়া ভাষা প্ৰচেষ্টাত বহুতো ক্ষতি কৰিছে। ১৯৬০ চনৰ পৰা তাৰ প্ৰচেষ্টাত ক্ষতি হৈছে। এই আন্দোলনৰ যিসকলে মেত্ৰ দিছিল তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালী অসমীয়া ভাষাত নপঢ়াই ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়ুৱাইছে। চৰকাৰে এইটো হিচাব নিদিলে। গুৱাহাটীত ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল কিমান, কোন কোন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়ায় চৰকাৰে হিচাব নিদিলে। সেইদিনা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সুন্দৰ ভাৰে কৈছে যে ভাষাৰ নামত গন্দগোল লগাব আৰু নিজৰ লৰা ছোৱালীক মাত্ৰ ভাষাত নহয় আন ভাষাত শিকায়। ১৯৬০ চনৰ পৰা আজি ১৯৮৪ চনলৈকে প্ৰায় ২৫ বছৰ ধৰি ভাষা প্ৰৱোগ হৈছে। এই আন্দোলন মাত্ৰ দেশপ্ৰেমেই নহয়, কিছুমান অসৎ মতলবৰ লোকে কৰিছিল। যদি সচাই আন্দোলন হৈছিল তেতিয়া হলে ভাষাটো গঢ়ি উঠিব লাগিছিল। আজি ১৯৮৫ চনত অসমীয়া ভাষা গাঁৱঁ-ভুঁইয়ে কিছুমান সক সক অফিচিত অসমীয়া বাজ্যিক ভাষাত কাম-কাজ হোৱাৰ বাবে আন্দোলন গঢ়ি উঠিছে। অসমীয়া বাজ্যিক ভাষা আইন ২৫ বছৰ হৈ গল তথাপি পূৰ্ণভাৱে কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। ঠিক তেনদেৰে বড়ো ভাষাগু

চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছে।

আজি যিসকলে ভাষাৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিছিল তেওঁলোকৰ দায়িত্ব ক'ত ? চৰকাৰৰো দায়িত্ব আছে—চৰকাৰী ভাষা আইন কাৰ্য্যকৰী বৰাব কৰ্মপন্থ। চৰকাৰেই জব জাগিব। ঠিক তেনকৈ বড়ো ভাষা কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰেই দায়িত্ব জব জাগিব। কিন্তু কাৰ্য্যকৰী কৰিব কেনকৈ ? কাছাৰত বঙালীসকলৰ মাজত অসমীয়া ভাষা শিকাবলৈ অসমীয়া শিক্ষক অনুমোদন দিয়ে কিন্তু লামডিং, সৰ-ভোগত বঙালী স্কুলত অসমীয়া শিক্ষক নিদিয়ে। মোৰ সমষ্টিতে সৰভোগত বঙালী স্কুল এখনত ১৯৭৩ চনৰ পৰা এজন শিক্ষক আছে তেওঁৰ দৰ্জা ১৪৫ টকা। ১৯৭৩ চনৰ পৰা আছে বেলৱে কলনী হাইস্কুল। দুবাৰো এচেম্বলী কুচেচন দিছে। কিন্তু নাহে। মোৰ সমষ্টিত তেনেহলে অসমীয়া শিক্ষাৰ নামত কি চলিছে ? যিসকলে এই বিষয়টো দিল কৰে তেওঁলোকতো অনাঅসমীয়া নহয়। কিন্তু কাছাৰৰ ক্ষেত্ৰত—এতিয়াও ৪০০ জন শিক্ষক কাছাৰত আছে—অসমীয়া শিকাবৰ কাৰণে দিয়া হৈছে। অসমীয়া তেওঁসাকে নাজানে কিন্তু অসমীয়া পঢ়ায়। তেনে শিক্ষক ৪০০ মান আছে। অকল 'ছ' টোকে 'শ' কৰিলে তাক অসমীয়া জনা বুলি নকয়। চৰকাৰে চাটি'ফিফেট কল কৰক তেতিয়া গম পাব এওঁলোকে অসমীয়া জানে নে বেজানে। তেওঁলোকে অসমীয়া নাজানে কিন্তু অসমীয়া পদ মঞ্চৰী লৈ তাত কাম কৰি আছে। আজি দেবেশ চক্ৰবৰ্তী বা মোৰ একেই প্ৰশ্ন। গতিকে মই কৈছো বড়ো ভাষাৰ বিজ পাছ কৰাই নহয় প্ৰকৃত সহকাৰে স্কুলবিলাকৃত শিক্ষা দিয়া বা অন্য দিগন্ত প্ৰযোজনীয় সা-শুবিধা দিব জাগিব। লগতে জনজাতিৰ কাৰি, তিৱা তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে যাতে প্ৰযোজনীয় দৃষ্টি বাখে তাৰ বাবে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো। অসমখন এখন বিশাল দেশ আৰু বিভিন্ন গোষ্ঠীৰ সোক ইয়াত আছে। তেওঁলোকৰ বিকাশৰ কাৰণে স্বয়োগ নিদিয়াকৈ থকাটো উচিত নহৰ। এইখনিকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীবিমল গয়াৰী : —(বড়ো ভাষাত) —

মাননীয় অধ্যক্ষ : আপুনি আজিয়েই কৰ নোৱাৰিব, আজি অসমীয়াতে কওঁক।

শ্ৰীবিমল গয়াৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ ঘৰোদয়, মই আজিয়ে আৰস্ত কৰিব বিচাৰিলো। আজি সমগ্ৰ অসমতে বড়োভাষী ৰাইজে নৰজন্ম পালে বুলি কৰ বিচাৰিছো। এইটো এটা ঐতিহাসিক বিষয়। এই বড়ো ভাষা সৰি যোৱাৰ উপকৰণ হৈছিল। বুঞ্জী চালে আপোনালোকে বুজিব এই বড়ো জাতিৰ

এটা গোবৰোজল ঐতিহাসিক ঐতিহ্য আছে, এই ভাষা মুখ্য নামায়। এই সন্দর্ভতে মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে এই পরিত্র সদনত অসম অফিচিয়েল লেঙ্গুয়েজ এন্টেরি যি সংশোধনী আনিলে আক তেখেতৰ এই ক্ষেত্রত যি অবদান তাৰ কাৰণে বড়ো সাহিত্য সভা তথা সমগ্ৰ বড়ো ভাষী বাইজৰ হকে মই চৰকাৰৰ শলাগ কৈছো। এইখনিয়ে মোৰ কৰলগীয়া।

* **শ্রীদুর্গেশ্বৰ পাটিৰ :** মাননীয় অধাক মহোদয়, এই বিল সম্পর্কে বক্তৃতা বাধিবলৈ গৈ মই মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ৰ এটা কথাৰ দৃষ্টি আকৰ্মণ কৰিব বিচাৰিছো। যোৱা চেপেমৰ মাহত মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ সগত, সগতে শিক্ষা বিভাগৰ আযুক্ত ডিবেল্টেৰ প্ৰযুক্তি আমাৰ মন্ত্ৰী পামেগামো আছিল—আমাৰ মিছিং জনজাতিৰ লোকৰ সগত আলোচনা মৰ্মে সিদ্ধান্ত হৈছিল যে মিছিং ভাষাক ও বছৰ পৰীক্ষামূলকভাৱে প্ৰি প্ৰাইমাৰী লেভেলত ইন্ট্ৰোডিউচ কৰা হব। মুখ্যমন্ত্রী অহোদয়ে নিশ্চয় তাৰ মাইলুটচ অৱ দিক্ষাচনও পাইছে। আমি চৰকাৰৰ ওচৰত মিছিং সমাজৰ তৰফৰ পৰা তাৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ক অভিনন্দনো জনাইছো। অতিয়া আমি জানিব পাইছো শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে মুখ্য মন্ত্ৰীৰ অনুপস্থিততে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে যে পুনৰ আলোচনা বহিব সগঃ হব পাৰে বুলি কৈছে। চাৰ, অ সোচনাক্রমে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ সগত মিছিং সমাজৰ এই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। এতিয়া শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সিদ্ধান্ত কৰিয় ললে নাজাবো। এই ক্ষেত্রত সদৌ মিছিং সমাজ আচৰিত হৈছে। ক্ষুপ লৈ আপন্তি কৰা হৈছিল বুলি আমি জানিব পাবিছো কিন্তু ক্ষুপ এটা ভাষা উন্নয়নৰ ক্ষেত্রত এক্য আক সংহিতি বজাই থখাৰ ক্ষেত্রত ঘূৰি হব নোৱাৰে। প্ৰথিবীৰ ঐতিহাসত আমি দেখিছো ক্ষুপৰ সগত সামঞ্জস্য বাধি জাতি ভাষাৰ অধ্যয়ন উদাহৰণ বিৰল। গতিকে হ'ল বিয়টো পুনৰ সিদ্ধান্তলৈ বা পুনৰ আলোচনালৈ এৰি দিয়াত মিছিং সমাজৰ মাজত সন্দেহ আক বিত্তকাৰ ভাষাৰ সৃষ্টি হব। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ সগত মিছিং সমাজে আলোচনা কৰোতে ও বছৰ পৰীক্ষামূলকভাৱে প্ৰাক-প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত মিছিং ভাষা ইন্ট্ৰোডিউচ কৰিবলৈ সম্মতি প্ৰকাশ কৰিছিল। সগতে মিছিং ছত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰাক-প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিক্ষাদান কৰাত সহায় কৰিবলৈ শিক্ষকসকলক টি-এ, ডি-এ, দিঃৰো সম্মতি প্ৰকাশ কৰিছিল। এই সিদ্ধান্ত যাতে এতিয়াৰ্ণ বাহাল-বাখে আক মিছিং ভাষী লোকসকলক ভাষাৰ ক্ষেত্রত কিছু অৰিহনা যোগায় তাৰ কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অহৰোধ কৰিলো। আক মোৰ বক্তৃতাৰ সাৰুণি মাৰিলো।

ଶ୍ରୀହାତୁଲ୍ଲଦିନ : ମାନମୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆଜି ପରିବ୍ରାତ ଏହି ସଦନର ଏହି ଦିନଠେ ଇତିହାସତ ଐତିହାସିକ ଦିନ ହିଚାବେ ସର୍ଗାଙ୍କରର ଲିଖା ଥାକିବ । ମେଇକାବଣେଇ ଲିଖା ଥାକିବ ଯେ, ଅସମତ ବସବାସ କବା ବିଭିନ୍ନ ଜଗଗେଟୀବିଳୀର ଭାଷା-ସଂସ୍କରିତ, ଐତିହାସିକ ଏହି ସକଳୋବିଜାକ ବିକାଶର କାରଣେ ଅସମ ଚବକାବେ ଏକ ବିଶେଷ ସ୍ୱରହ୍ଵା ଗ୍ରହଣ କରିଛ । ଆଜି ଏହି ସଦରତ ବଡ଼ୋ ଭାଷାର ଯିଥିନ ବିଲ ଉତ୍ସାହନ କବାବ କାରଣେ ଆମାର ମାନମୀୟ ମନ୍ୟମକଲେ ଆସନ୍ତୁଟି ଲାଭ କରିଛେ ତାବ ଲଗତେ ଯଇ ଏହି କଥାଟୋ ଓ ଉତ୍ସକିଯାଇ ଥିବ ଥୁଜିତୋ ଯେ, କାଳଲୈ ଯାତେ କିଛୁମାନ ଭୁଲ ନକରେ । ବଡ଼ୋ ଲୋକମକଳ ବସବାସ କବା ଅଞ୍ଚଳବିଜାକତ ବହୁତ ବଡ଼ୋ ଭାଷା ନଜରୀ ଲୋକୋ ଆଛେ । ଗତିକେ ଏହି ବିଶେଷ ସଦରତ ପାଇଁ ହେ ଯୋରାବ ଲଗେ ଲଗେ ବଡ଼ୋ ଅଧ୍ୟୟତ ଅଞ୍ଚଳତ ଯିଦିକଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା-ଭାଗୀ ଲୋକ ଆହେ ମେଇକଙ୍ଗର ପ୍ରତି ଯେନ କୋନୋ ଅବିଚାବ କବା ନହୁଁ । କିମ୍ବା ଅ ମି ବାନ୍ତର ଅଭିଭିତାବ ପରା ଏହିଟୋ ଦେଖା ପାଇଛୋ ଯେ ଡିକ୍ରଗ୍ରାଫର ପରା ଆବସ୍ତ୍ର କରି ମାନକାଛବିଲେକେ ଯିଦିକଳ ମୈମନସିଙ୍ଗୀଆ ଲୋକେ ବସବାସ କବି ଆହେ ମେଇ ସକଳର ପ୍ରାୟ ସକଳୋରେଇ ନିଜର ବଙ୍ଗଲା ଭାଷା ଏବି ଅମମୀୟା ଭାଷା-କୃତି, ଆଦି ଗ୍ରହଣ କରିଲେ ଆକ ଏହିଥିନ ଅସମ ତେଉଁଲୋକରେ ମାତୃଭୂମି ବୁଲି ଗ୍ରହଣ କରିଲେ । ଏହି ଲୋକମକଳର କିଛୁମାନେ ଇମାନେ ଧୂମୀୟା ଅମମୀୟା ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଲେ ଯେ, ନିଜକେ ଖିଳଞ୍ଜୀରୀ ଅମମୀୟା ବୁଲି ଚିନାକୀ ଦିଯା ଅମମୀୟା ଲୋକତକେ ଏହି ମୈମନସିଙ୍ଗୀଆ ଲୋକମକଳେହେ ବେହି ଶୁଣିବକେ ଅମମୀୟା ଭାଷା ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହିକଙ୍ଗ ଲୋକକେଇ ଆଜି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମକଳେ ଅମମୀୟା ନହୁଁ, ବନ୍ଦିବାଗତ ବାଂଲାଦେଶୀ ବୁଲି ଅଭିହିତ କରିଲେ । ଇହାତକେ ପରିତାପର କଥା ଆକ କି ହବ ପାବେ ? ମେଇ କାବଣେହେ ଯଇ ଆଜି କବ ଥୁଚିଛୋ ଯେ, ସଦରତ ବଡ଼ୋ ଭାଷାବ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହନ କବାବ କାରଣେ ଆସନ୍ତୁଟି ଲାଭ କରିଲେଇ ନହବ, ଅମମୀୟା ଭାଷା-ସଂସ୍କରିତ ଗ୍ରହଣ କରିବ ମୈମନସିଙ୍ଗୀଆ ଲୋକମକଳେ ଯେନେକେ ବାଂଲାଦେଶୀ ବୁଲି ଅଭିହିତ ହବିଲାଗୀରୀ ହଲ ଆକ ଫରସକାମେ ନାନାନ ଆଲୈ ଆହୁ-କାଳର ସମ୍ମୁଖୀନ ହବିଲାଗୀରୀ ହଲ ମେଇବିଲାକେଇ ଯାତେ ବଡ଼ୋ ଭାଷା-ଭାଷୀ ଲୋକମକଳର ଅଧ୍ୟୟତ ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରହଣ କବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ଗୋଟିଏ ଲୋକର ଯାତେ କୋନୋ ଅନିଷ୍ଟ ସାଧିତ ହବ ନୋରାବେ ତାବ କବଣେଓ ଚବକାବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକପେ ନିବାଗନ୍ତୀ ଆକ ସମ୍ପର୍କବେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରତିଶ୍ରଦ୍ଧି ଦିବ ଜାଗିବ । ଏହିଥିନିକେ କୈ ଘୋର ବନ୍ଦବ୍ୟବ ସାମବନି ମାବିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ୟ ତାତୀ : ମାନମୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆଜି ସଦରତ ବଡ଼ୋ ଭାଷାର ସ୍ଥିକତି ଦି ଯିଥିମ ବିଲ ସଦରତ ଗ୍ରହଣ କବା ହଲ ମେଇ କାବଣେ ଯଇ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରିଛୋ ।

ঠিক সেইদৰে ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা যিসকল মাছুহ আছি এই অসমত বসবাস কৰি আছে সেইসকলৰ ভাষা-সংস্কৃতি আদিৰ স্বীকৃতি দিবৰ কাৰণে মই আৰ্মাৰ চৰকাৰক অহুৰোধ জনাইছো। মই বিশেষকৈ আৰ্মাৰ উড়ীয়া যিচলক লোক অসমলৈ আছি ইয়াতে বসবাস কৰি আছে মেই সকলৰো ভাষা-সংস্কৃতি আজি বিকাশৰ কাৰণে উড়ীয়া ভাষাকো স্বীকৃত ভাষা বুলি অচিবেই ঘোৰণা কৰিব লাগে। কিয়নো ভাৰতৰ ১৪ টা সাংবিধানিক স্বীকৃত ভাষাৰ ভিতৰৰে এই উড়ীয়া ভাষাটোও অন্যতম। গতিকে বড়ো ভাৰাক আজি এই মৰ্যাদা দিয়াৰ লগে লাগে আমিও এই সন্দৰ্ভত এই দাবী বাখিহো যে, উড়ীয়া ভাষাইও ভবিষ্যতে এই মৰ্যাদা লাভ কৰিবলৈ সকল হব। এইখনিকে দাবী আকাৰে এই পৰিত্র সন্দৰ্ভত বাধি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যিথন বিল ইয়াত উপ্রাপিত হল এই সম্পর্কে আৰ্�মাৰ বহুতেই কৰসংগৰ্হ্য আছিল। আপুনি যদি সময় দিয়ে আমি ভাটিবেলালৈকে কৰ পাৰো। কিন্তু যিহেতু আপুনি সময় নিয়িৰে গতিকে তাৰাতাৰিকৈয়ে মই কেই আৰ্মাৰমান কৰলৈ আগবঢ়িছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজিৰ পৰা অসমত তিৰিটা ভাষা স্বীকৃত হ'ল, বড়ো অধুৱিত অঞ্চলত বড়ো ভাষা, ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপতাৰাত অসমীয়া ভাষা আৰু কাছাৰত বঙালী ভাষা। ইয়াৰ কাৰণে আজি আৰ্�মাৰ শৃংখলামন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ দিছো কিন্তু হয়তো ভৱিষ্যতে এনে এটা দিনো তেখেতৰ কাৰণে আহিব পাৰে যাৰ কাৰণে তেখেতে গবিহণণ পাৰ পাৰে। আজি এইদৰে বিভিন্ন ঠাইত তিৰিটা ভাষা আৰম্ভ কৰা হল বা প্ৰচলিত হল। এতিয়া কথা হল যদি অত্যোকেই বেৰ দিয়ে তেক্ষিয়া কি হব ?

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই সিদিনা কোনো গোটা শৃংখলা উপ্রবত্তো কৈছিলো যে, বড়ো অধিবাসী অঞ্চলত বড়ো ভাষা স্বীকৃতি দিয়াচোত মই উৎসাহী। কোৰুৰাখাৰৰ মাছুহথিনিয়ে অকল তাতে চাকৰি কৰি জীৱিকা উপজৰ্জন কৰিবলৈ বা সেইদৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ মাছুহথিনিয়ে অকল ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ জিলা কেইখনতই আৰুৰু থাকিবলৈ বা সেইদৰে কাছাৰৰ যিথনি মাছুহ মেই মাছুহথিনিয়ে অকল কাছাৰ জিলাতৈ চাকৰি বাকৰি কৰি থাকিবলৈ ? এই কথাৰিকাৰে আমি আজি ভাবিব লাগিব। এইটো কেতিয়াও হব নোৱাৰে। সকলো ভাষা-ভাষীৰ মাছুহেই বাতে সকলোতে গৈ জিলা-মিচাৰে চাকৰি বাকৰি আদি কৰি থাকিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। বিভিন্ন জাতিৰ মহামিলনতে অসমীয়া জাতিটোৰ সৃষ্টি। মাছুহে

সদায় বুবঞ্জীৰ কথা কয় কিন্তু ইহাৰ বুবঞ্জী নাই। ই এটা প্ৰেছিয়াৰ হৈছে। চিন স্বৰূপে জান-জুৰি আদি বৈ আহি ঠায়ে ঠায়ে শিল বালি আদি হৈ গল। এই যে গেটা সহযোগ। কৰ মাঝুহ কলৈ গল তাৰ কোনো ঠিক নাই। সকলো নিৰৱু হৈয়ে থাকিল। তাৰ পিছত প্ৰবল ভূমিকম্প হল যি ভূমিকম্প ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পতকৈণ অধিক প্ৰবল। এই ভূমিকম্পই তল ওপৰ কৰি চীনৰ পাদদেশৰ পৰা আবস্থ কৰি এই গোটেই ভূখণ্ড ভেদ কৰি পেলালে। কলত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নাম লৈ বিবাট জঙ্গাধাৰ অসমৰ বুকুৰে বাগবি আহিল। উমাৰল্দ বৰ্তমানে দৌপ হৈ পৰিছে কিন্তু সামান্যভাৱে যদি চাট মনিকৰ্ণেখৰ উমাৰল্দ, গুৰুক্রেখৰ এখন পাহাৰ আছিল। উৰ্বণীৰ নামনিত যেতিয়া বাসিত চৰ পৰিব তাত যি জাইন চিন আছে— সেই চিনত কিছুমান সুন্দৰ সুন্দৰ মূড়ি দেখা পোৱা যায়। ঠিক এনেদৰে কামাখ্যা হাজো এখন পাহাৰ হিচাবে আছিল। আমাৰ পুৰাণসমূহত যিবোৰ বৰ্ণনা আছে কাশ্মীৰৰ যুৱাৰাজে অমৃতপ্ৰভাক বিয়া কৰোৱা বিষয়ে এনেবোৰ কথাৰ বাথষ্ট সত্যতা আছে। যিস্তু কাশ্মীৰৰ পৰা বহু লোকক শাক্তসকলে খেদি পঢ়িয়াইছিল। এনেকুৱা উদাহৰণা আছে— বেফা, নেপাল, ভূটান আদিত ভৈয়ামৰ পৰা বহলোক প্ৰাণ বক্ষাৰ বাবে পলাই গৈ থিতাপি লৈছিল। বড়োভাবী আৰু আন আন সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলো তেনেকৈয়ে এটি সময়ত নিজৰ প্ৰাণ লৈ জন সমাজৰ পৰা আতবি থাকি সুকীয়া ভাষা-কৃষিৰ সৃষ্টি কৰিলে। এনেবোৰ কাহিনীৰ গুৰিতে আছে—যদি আমি চাবলৈ যাও ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত অসমীয়া শব্দৰ সৈতে আয় সম্প্ৰদায়ৰ বহু মিল আছে। তেনেদৰে সংস্কৃতিৰ বেলিকাও দেখা গৈছে মিশ্রিত সংস্কৃতি প্ৰত্যোকে গ্ৰহণ কৰিছে— নিজা বৈশিষ্ট্যতা কাৰো নাই, কোৱেও কৰ নোৱাৰে আমাৰ যে একেবাৰে সুকীয়া কাৰো লগত কোনো ক্ষেত্ৰত মিল নাই। আজি বিশ্বনাথ ক্ৰমান্বয়ে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাতলৈ গৈ আছে। গতিকে এই যে ইতিহাস সি এনেকৈয়ে হৈ আছে। আজি তসম নাম কিয় হল এই বিষয়ে নানানজনে নানান ষষ্ঠ্য দিয়ে। কিছুমান মাঝুহৰ মতে আহোমসকলৰ পৰাই অসম হল। এইদৰে যিয়েই যেনেকৈ ভাৰে ঠিক সেইদৰেই কৰলৈ আবস্থ কৰিলে।

কোনোবাই কয় আহোম শব্দৰ পৰা অসম হৈছে, কোনোবাই কয় অসমাৰ কাৰণেই অসম নাম হল। গতিকে দেখা যায় অসমলৈ যিয়েই আহিছে সিয়েই অসমৰ লগত মিলি গৈছে। মিশ্রিত সংস্কৃতিৰ লগত সুৰ মিলাই বৰ্তমানৰ অসম হৈছে। বড়ো ভাইসকলেও দাবী কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ গাতো বড়ো তেজ

আছে। বড়োসকলোৰো আমাৰ লগত যোগমুত্ত্ৰ আছে। এইটো উলাই কৰিব নোৱাৰো। মোৰ ভজিজা এজন আছে গাৰো পাহাৰত জমিছিল। তাৰ চকুবিলাক সক সক। গাৰোৰ নিচিব। গোৱালপাৰাত জন্ম হলে তাল স্থান্ত্ৰিক হব, বৰপেটাত জন্ম হলে মোটা হব সেইবিলাক ঠাই লৈ হয়—স্থানৰ জল-বায়ুৰ ওপৰত মাঝুহৰ গঠন পৰ্যন্ত। মাক পিতাকৰ আকৃতি স্থান বিশেষে নলবও পাৰে। ১৮৬০ চনৰ পৰা অসমত চাৰ্টেড আৰম্ভ হল। চাৰ্টেড কৰোতে বুৰঞ্জীবিদ সকলে বহুতে বহুত কথা কৈছে। মই সেইবিলাকৰ প্ৰতিবাদৰ প্ৰয়াসেৰে প্ৰবন্ধ লিখিছিলো। অসমৰ গাঁওবিলাকৰ নাম চৰাইৰ নামক কেন্দ্ৰ কৰি অথবা গছ নাইবা মাছৰ নামক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই সৰহভাগ গঢ় লৈছে। গছৰ নামেৰে বেছি ভাগৰ নাম হৈছে যেনে—বেতকুছি, ভলুকাড়োৰা। শঙ্গনৰ্গুটি, কাটুববাহা, শলমাৰী, মাণুবমাৰী, পুথিমাৰী ইত্যাদি। চাৰ্টেড কৰি যি বন্ত পাইছিল বা বেছিকৈ পাইছিল সেই হিচাবে নাম দিছিল। কিছুমান ঠাইত চাৰ্টেড দলে জনসাধাৰণৰ পৰা সুবিধাজনক অভূৰ্থনা পোৱা নাছিল আৰু কোনো কোনো ঠাইত নিশ্চয়কৈ বেয়া ব্যৱহাৰ পাইছিল সেইবাবে সেইবোৰ ঠাইৰ নাম দিছিল যেনে—বিহদিয়া বা বিহুবি বিহুপুৰীয়া আদি ঠাইৰ নাম দিছিল। চাৰ্টেড অফিচাৰে বেয়াপোৱা কাৰণেই চুতীয়াপাবা নাম দিছিল ঘণ্টিও এতিয়া তেওঁলোকে সলাই মদনপুৰ কৰি লৈছে। ১৮২৬ চনৰ পৰা ১৮৬০ চনলৈ ইংৰাজৰ হাতলৈ অসম অহাৰ সময়ৰ পৰা এই হোৱা কাল চাৰ্টেড হোৱা নাছিল। চাৰ্টেড কাম আগবঢ়াচ্ছিল একৃততে ১৮৬০ চনৰ পৰাহে। অসমৰ বুৰঞ্জীত কামাখ্যা মন্দিৰ, হাজোৰ হয়গীৰ মন্দিৰ এইবিলাকে প্ৰধান স্থান পাইছে। হজৰ পৰা হাজোৰ হৈছে। শুক্ৰেশ্বৰত বুদ্ধ মন্দিৰ আছিল কিন্তু এতিয়া নাই। প্ৰাগজ্যোতিষপুৰতে প্ৰথম জ্যোতিষ চৰ্চা হৈছিল কিন্তু পিছত কি কৰা হল—অশোক স্মৃতিবিলাক ভাণ্ডি ছিঞ্জ লৈ শিৱলিঙ্গ কৰিলে। কেইঘৰ কায়স্থ আছিল, কেইঘৰ ব্ৰাহ্মণ আছিল সেইটো মনকৰিবগীয়া বথা। যিমানদৰ ব্ৰাহ্মণ আছিল তাক নৰে পুৰণ কৰিলেও বৰ্তমানৰ ইমান সংখ্যা হয় নোৱাৰে। এইবিলাক ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ। হিমালয় পাহাৰ ইমান পুৰণ নহয় বুলি বৈজ্ঞানিকসকলে কাগজে পত্ৰে লিখিছে কিন্তু কাশীৰ লগত তেওঁয়াৰ অসমৰ কুণ্ডিল নগৰৰ এটা ঘনিষ্ঠ যোগমুত্ত্ৰ আছিল। হিমালয় পাহাৰ তেওঁয়াৰ অনেকুৱা নাছিল। পাদদেশৰ কাষে কাষে কাশীৰলৈ বাস্তা আছিল। মাঝুহৰ অহা যোৱা আছিল। ডঃ গেইট চাহাবে বুৰঞ্জীত বহুত কথাই লিখিছে। আগৰ বহুত বুদ্ধিষ্ঠ লোক শাক্ত ধৰ্মৰ উৎপীড়নত বৰ নোৱাৰি অসমলৈ পলাই আছিল।

জাতি গণেও লুকালে আৰু কুলনুগ্ন কলিতা হল আৰু বিসকলে জাতি-ধৰ্মকে খামোচ মাৰি থাকিলে সেইবিলাক জিকিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ সোক সকলোৱে যুগী সম্প্ৰদায়ৰ কথা জানিছে। বহুতে বহুত কথা লিখিছেও। পশ্চিম বাজমোহন নাথৰ প্ৰৱন্ধতো বহুত কথা লিখিছে। যুগী সম্প্ৰদায়ক শান্ত ধৰ্মই বশ মনাৰ নোৱাৰ বাবে নানা নিৰ্য্যাতন ভোগ কৰিব লগা হ'ল। শান্ত সকলৰ পৰা নিজক বক্ষাৰ বাবে পলাই পলাই পাহাৰ, গৃহ, হাবি বৰনিৰ মাজত থাকিব লগা হৈছিল। যুগীসকলৰ হাতৰ আখৰ বৰ ভাল। জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতি বৰ সহজ সবল, পৰিকাৰ আৰু পৰিচ্ছন্ন। তেওঁলোকৰো বহুত অংশ শান্ত ধৰ্মৰ প্ৰভাৱত থবকবৰক হৈছিল। যুগীসকলৰ দেহৰ গঠন, মুখ মণ্ডলৰ আকৃতি-প্ৰকৃতি কুলনুগ্নসকলৰ লগত এক। মুন্দৰ ধূনীয়া মাঝত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই শিক্ষাৰ বাজেটৰ শিতানত মুছলমান শিক্ষাৰ কথা কৈছিলা। মুছলমান শিক্ষা বুলি কোনো শিক্ষা নাই। তেনে স্থৰ্গত যদি সুচল শিক্ষা বুলি স্থান দিয়া হয় ইয়ে কানকৰ্মত স্থান লাভ কৰিব। কালাপাহাৰে কামাখ্যা মন্দিৰ ধৰংস কৰাৰ কথা, ঔবংজেৱে হিন্দুৰ মঠ মন্দিৰ ধৰংস কৰাৰ কথা এইবিলাক বুৰঞ্জীৰ কথা হলেও এইবিলাকৰ উপৰত বিচাৰ কৰাৰ ঘথেষ্ট থল আছে। মই ভাবো গাৰমগাৰ জৰিয়তে আৰু বহুত অপ্রকাঞ্জ কথা গুলাই পৰিব দ্বাৰা হয়তো বুৰঞ্জীত পোৱা কথাৰ সঙ্গনি বহুত নতুন কথা আৰিকুৰ হৈ পৰিব পাৰে। কিতাপ এখন মোৰ হাতত আছে জনতা চৰকাৰৰ দিনত প্ৰচলন বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল। ডঃ ভি, ডি কৌশলীৰ মডাৰ্ণ হিষ্টৰীখনতো বেদ, বেদান্তৰ উপরিযদিৰ বহু কথাই নপাঞ্জা কৰি দেখুৱাইছে। সিমানথিনি কথা কৰলৈ ইয়াত সময় বহুত লৰ। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে সিমান সময় দিয়াও টান হয়।

মাননীয় অধ্যক্ষ : সময় আছেই। কৰ পাৰিব।

শ্ৰীমথুৰ ডেকা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ খং উঠিলৈ রকণ্ড। অৱশ্যে এইটো সুখৰ কথা আমাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ খং বেহি সময় নাথাকে। এক চেকেওতে খং মাৰ বায়।

(সদনত হাঁহিব খলকনি)

অধ্যক্ষ মহোদয়, অনমৰ মাজত বিভিন্ন ভাষা হওক, উবিয়াই স্থান পাওক, বাঙলা ভাষাই স্থান পাওক আৰু অন্যান্য ভাষাইও স্থান পাওক। টাই ভাষাই স্থান পাওক তাত আমাৰ আপত্তি নাই। আমি প্ৰকৃততে চৰকাৰী ভাবে সকলোকে পৃষ্ঠপোষকতা কৰিব লাগিব। বক্ষণাদেক্ষণ দিব লাগিব। মুখ্যমন্ত্ৰী

মহোদয়ে ওঁঁৰ উত্তৰত কৈছিল যে—অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰচাৰৰ কাৰণে লিখনীৰ কাৰণে পথঃলিঙ্গ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিছিল। কেৱল চাইনবোর্ড লিখাৰ কাৰণে অসমীয়া ভাষাৰ কাৰণ, প্ৰচাৰৰ কাৰণে খৰছ কৰিছিল। অতি তুখৰ বিষয় অসমীয়া ডেকা হ'বাই বিয়াৰ চিঠি, ইংৰাজীত লিখি ছপা কৰি বিতৰণ কৰে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ধিটো দৃষ্টিভঙ্গী, ধিটো শক্তিবে সমৃদ্ধায় সম্প্ৰদায়ৰ সংমিশ্ৰণৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে অসমীয়া সমাজখনক বলৱত কৰাৰ কাৰণে যি দৃষ্টিভঙ্গী লৈছে—মেইটো লক্ষ্য কৰিব লাগিব। যদি মেইটো নহয় তেতিয়াহুল বিভিন্নতা হ'ব। অসমীয়া সমাজখন জীৱাই থাকিব লাগিব। বহাত বহা অসম সাহিত্য সভাট প্ৰস্তাৱৰোগে বড়োসকলৰ পৰা আত্মাই আনিছে বুলি কলেও অতুল্কি কৰা নহ'ব। মাত্ৰ এটা শব্দৰ কাৰণেই এইটো হ'বলৈ পাইছে। অসম চৰকাৰে বড়ো সকলক শ্বীকৃতি দিছিল যদিও অসম সাহিত্য সভাৰ বহা অধিবেশনে শব্দ এটা উঠাই দিয়াৰ কাৰণে ঘটিল ঘটি গল। বড়ো ভাইসকলে তেতিয়াৰ পৰা ইংৰাজীত কথা কয় আমাৰ লগত। এই কথাবিলাক যাতে পুনৰ সংঘটিত হ'ব মোৰাবে তাৰ কাৰণে সকলো সজাগ থকা উচিত। ইয়াতে জ্যোতিষ চৰ্চা হৈছিল। নৰকামুৰৰ দিনৰে পৰা বাজধানীৰ নাম আছিল প্ৰাণজ্যোতিষপুৰ। নৰকামুৰৰ বহুত আগতে ইয়াতে জ্যোতিষৰ চৰ্চা হৈছিল। এইটো অধ্যয়নৰ বিষয়। কোনে কোনে মেই চৰ্চা কৰিছিল কি পদ্ধতি আছিল মেই সকলো বিলাক এতিয়া অধ্যয়নৰ বিষয়। তেতিয়া গৱেষণাৰ জৰিয়তে সকলো কথা শুলাই পৰিব। ভাৰতবৰ্মৰ ইতিহাসত বাংলাদেশ আৰু পাকিস্তানৰ জন্ম ধৰ্মৰ কাৰণে নহয়, ভাৰতৰ ভিত্তিতে যাতে বাংলা ভাষাই জাতীয় ভাষা হিচাবে শ্বীকৃতি ল'ব মোৰাবে তাৰ কাৰণেই পাকিস্তান দেশৰ স্থৰ্ত কৰা হ'ল। এইটো বিভিন্ন প্ৰকাৰে আওপকীয়া ভাৰত হলেও শ্বীকাৰ কৰিব লাগিব। সেয়েহে মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে আৰু ব্যক্তিগত ভাৱে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ গুচৰত আবেদন জনাওঁ যেন তেখেতে এটা মন্দৰ পৰিবেশৰ গঢ় দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰে। কোকৰাবাৰ, শুড়ালগ্নৰিত বড়ো ভাষা, কাছাৰত বঙালী, ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত অসমীয়া প্ৰয়োগ কৰিব যাওতে চাৰ লাগিব ভাষা গ্ৰচঙ্গন কৰোতে যাতে এখন আকৌ সংঘৰ্ষ হৈ ছুঠে। ভাষা বজনাসকলৰ কি বিলৈ হ'ব যদি তেওঁলোকক মাৰধৰ কৰি খেদি পঠিয়াৱ? এই ক্ষেত্ৰত মই বড়ো মাধ্যমৰ ক্ষেত্ৰত কৈছিলো এতিয়াও কওঁ যাতে বড়ো ভাষা, বঙালী ভাষা আৰু অসমীয়া ভাষা শিক্ষাৰ বাবে এটা শিক্ষাহুস্তান গঢ়ি তোলে। যদি ভাষা শিক্ষা গ্ৰহণৰ ব্যৱস্থা নেথাকে এই ভাষা মাধ্যমে জটিল ক'প ল'ব আৰু

অসমবাসীক এক হুর্গম একাবলৈ লৈ বাব । অসমৰ মাছুহে নিজৰ বিজৰ ঠাইত চাকৰি কৰাৰ বাহিৰে স্থান নেৰাকিৰ, আমি বিশাল সংস্কৃতিৰ পৰা আতবি কুদ্ৰোৰ কুজ হৈ পৰিম । এই অনুৰোধ জনাই আৰু আয় এক মিনিট থাকোতে ঘোৰ বজ্জব্যৰ সামৰণি মাৰিছো ।

Mr. Speaker : The House stands adjourned till 2-30 P.M. today:

(The House re-assembled at 2-30 P.M. with
Mr. Speaker in the chair.)

শ্রীগুৰ্ণ বড়ো : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজ্যক ভাষা আইন সংশোধনী বিলৰ ক্ষেত্ৰত মই দুই এটা কথা কৰ বিচাৰিছো । এই বিলখনৰ যোগেদি বড়ো ভাষাৰ অধিকাৰ কিছু পৰিমাণে হলেও বক্ষা কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে । সেই কাৰণে এই বিলখনত মই সমৰ্থন কৰিছো । এই বিলখনৰ যোগেদি বিশেষকৈ বড়ো ভাষা-ভাষী থকা অঞ্জস সমৃহত, বড়ো ভাষাৰ যোগেদি কিছুমান দৰ্ধাস্ত দিয়াৰ আৰু কিছুমান দলিল আদি কৰাৰ আৰু কিছুমান কল বেগুনেশন আদি প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অধিকাৰ দিয়া হৈ ~~কিন্তু~~ এইটো ঠিক যে কিছুমান নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰতহে এই বড়ো ভাষা-ভাষী থকা অঞ্জসমৃহত এই আইন গ্ৰহণ কৰা সুবিধা হৈব । আমি জানো যে—ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত ঐক্য সম্পৰ্কি বক্ষা কৰাটো সন্তুৱ হৈব পাৰে । আজি বড়ো ভাষা জনজাতীয় সকলৰ ভাষা হিচাবে এই বড়ো ভাষা-ভাষী সকলৰ অধিকাৰ আছে । ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত সমান অধিকাৰ প্ৰদাৰ যোগেদি বিশেষকৈ বিভিন্ন সম্পদায়ৰ মাজত ঐক্য সম্পৰ্কি বক্ষা কৰা সন্তুৱ হৈব পাৰে । সেই কাৰণে আমি আশা কৰো যে—এই বিল আইনত পৰিগত হোৱাৰ পাঁত কাৰ্য্যকৰী হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বড়ো ভাষা-ভাষী সকলৰ দাবী মানি লোৱাৰ যোগেদি বিশেষকৈ বিভিন্ন জাতি আৰু জনজাতিৰ মাজত থকা ঐক্য সম্পৰ্কি বক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সহায়ক হৈব । এইটো ঠিক যে—ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণৰ এই দাবীসমূহ মানি লোৱাৰ যোগেদি ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণে ইয়াৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিব-লগায়া হৈছিল আৰু আন্দোলনৰ সময়ত চৰকাৰে ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণৰ ওপৰত দৱন পীড়ন চলাইছিল । কিন্তু বছত দিনৰ মূৰত হলেও বড়ো ভাষাৰ দাবী মানি লোৱলৈ লৈছে । আমি জানো বড়ো ভাষা বিভিন্ন স্কুলত মাধ্যম হিচাবে চলি আছে । আৰম্ভিক পৰ্যায়ত, এম, ই, পৰ্যায়ত আৰু আৰকি কলেজ পৰ্যায়তে এম, আই, এল, হিচাবে স্বীকৃতি দিয়া হৈছে । কিন্তু এই ভাষা

आईन कार्यकर्त्ता करिंगले यांत्रे चबाब्बर आंक वहत करिबलगीया आचे। आमि जनात बडो भाषा व हाईस्कूलविलाब वहत शिक्षक नाई। अहे जानो बांधिया समर्थित बरघुजी हाईस्कूलत मात्र दुडल शिक्षके पढाबलगीया हेचे। प्राथमिक पर्यायात शिक्षक नियुक्तीव क्षेत्रात टी, एच, पी, अंगल धरि दिया दिये हेचे। यिविलाक टी, एच, पी, एरिया, तात शिक्षक नियुक्ती दियाब फलत किछुमान सुविधाब स्थिति हेचे। टी, एच, पी, एरियात वहत अंगलत ३० खन स्कूलव भित्रव तात ५ खन स्कूलेहे शिक्षक पाहिजे। वाकीविलाक एनेये बै गेचे। आजि सहयोगी बांजिक भाषा छिचाबे प्रयोग करक. तात आपत्ति नाई। किस्त बांजिक भाषा छिचाबे प्रयोग करिबलै योराब आगते एहिविलाक समस्याब प्रति रजव दियाटो उचित। आजि एम, भी, स्कूलत एजेनो बडो भाषाब शिक्षक नियुक्तीव बाबस्ता होरा नाई। सेटिविलाक स्कूलत यदिओ आबहणिबे परा वाहिजे शिक्षक बाखिडिल, महि जनात आजि वेछिभाग स्कूलते छटा माध्यम चलि आचे। असमीया माध्यम आंक बडो माध्यम। तात बडो माध्यमव शिक्षक नियुक्तीव सुवाबस्ता होरा नाई। आजि एहिविलाक कथा चबकाबे बिलेचना करिबलगीया हेचे। आमि आशा बाखिजो ये— एहि बिल प्रयोग बराब लगाते, आमाब ट्राईबेल जनसाधारणव आशा-अंकांथ्या पूरण कराब घोगेदि विशेषकै समग्र देशते असम तथा भारतवर्षव जातीय संहति कटकटाया करव क्षेत्रात इ सहायक तव। एहि बिल प्रसंगत बर बेहि कबलगीया नाई। एहिटो ठिक ये बिलखन त्रुटीहीन नहय। याब फलत कोनो कोनो अंगलत एहि बिल प्रयोगव क्षेत्रात किछु बाधाब स्थिति तव पाबे। यितेतु किमान पाबचेट जनसंथ्या हले एहि भाषा प्रयोग तव पाबे तार कोनो उल्लेख इयात नाई। गतिके एहि आइनत थका सुकडा लै किछुमाने तार सुविधा ग्रहण करिब। इयाब फलत आइनथन प्रयोग करोते असुविधाब स्थिति तव। एहिटो ठिक ये आजिओ असमीया भाषाहि बांजिक भाषा छिचाबे कार्यकर्त्ता कप पोरा नाई। बडो भाषा सहयोगी बांजिक भाषा छिचाबे आईन करा हेचे ताक प्रयोग कराब काबगे उचित बाबस्ता ग्रहण करा प्रयोजन तव। एहि आशा बाखि एहि बिलखन समर्थन करि महि मोर बक्तव्यव सामरणि माबिलो। ✓

त्रीअलित बडो : चेयाबमेन महोदय, सहयोगी भाषा आईनव सन्दर्भत महि तृष्णाब करबलै उठिजो। आमाब श्रद्धाभाजन माननीय मुख्यमन्त्री महोदयब बक्तव्य चलोराब षिथिनि गधव दायित्व आचिल आजिव परा सेहि दायित्व आंक बाढिल।

যি কি নহওক আজি এই গধুৰ দায়িত্বৰ মাজতো এই ভাষা আইনখন গ্ৰহণ
কৰাৰ কাৰণে ধন্যবাদ নিদি মোৱাৰিলো। কিন্তু কথা হল আইনখন গৃহিত হব যেতিয়া
ইয়াৰ মাজত বহুখিনি বিভাট, বহুখিনি সংঘাট আৰু বহুখিনি বিজুতি নংঘটিৰ
তাৰ মানে নাই। নতুন চৰকাৰৰ যেতিয়া ইচ্ছা কৰে তাত যিমানেই হেওৱাৰ
নেপাক কল, বাধা নেথাকক সেইটো অতিক্ৰম কৰি সহযোগী ভাষা হিচাবে কাৰ্য্যাত
কপালিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো বাধা অতিক্ৰম কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰো।
অৱশ্য এই সহযোগী ভাষা আইনখন দোপত দোপে উন্নতি কৰাৰ সঙ্গতে বহু-
খিনি কেৰোণ সোমাই আছে—যিবিলাক বিষয়ে বড়ো বাইজে চৰকাৰৰ শুচৰত
ভিত্তিৰ সংযুত বিভিন্ন দাবী দাব কৰি আছিছে। তাৰ ভিতৰত এই আইনখনৰ
জৰিয়তে বড়ো ভাষাটো শিক্ষাৰ মানদণ্ড হিচাবে প্ৰয়োগ কৰাত চন্তা কৰিব-
লগায়া হৈছে। আমি জানো আমাৰ যিবিলাক হাইস্কুল আছে সেইবিলাকত
উপযুক্ত হিচাবে শিক্ষা দিব পৰা নাই। সেইটো বিশেষকৈ বিজ্ঞান শিক্ষাৰ
ক্ষেত্ৰত ঘটি আছে। বিজ্ঞান পঢ়া বা বিজ্ঞানৰ অতিষ্ঠতা সম্পন্ন বড়ো ভাষাৰ
শিক্ষক নিচেই তাকৰ। আজি আমাৰ যিসকল অনাবড়ো শিক্ষিত বিজ্ঞান
শিক্ষক আছে বা বি, এচ, চি, পাছ কৰা লৰা আছে তেখেতসকলক যদি বড়ো
ভাষাৰ শিক্ষা দিয়া হয় তেওঁলোকে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতেই বড়ো ভাষা
আয়ত্ত কৰি লব পাৰিব। গতিকে আজি যদি চৰকাৰে ইচ্ছা কৰে বা বিভাগে ইচ্ছা
কৰে আমাৰ যিবিলাক বি, এচ, চি, অনা বড়োভাষী শিক্ষক আছে সেইবিলাকক যদি
বড়োভাষা শিক্ষাট বৃজাই বড়ো ভাষাৰ স্কুলত নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে যত্ন কৰে
তেতিয়াহলো নিশ্চয় এইক্ষেত্ৰত বহুখিনি আগবাঢ়িৰ পারিম—কাৰণ ভাষা শিক্ষাৰ
প্ৰতি যদি আস্থা থাকে এইটো সহজেই আয়ত্ত কৰিব পাৰি। কিয়নো আমি
দেখি আছিছো আমাৰ অনাবড়ো বাইজ বড়ো বাইজৰ সংগত মিলিজুলি একেলগৈ
থাকে আৰু বেহা-বেপোৰ কৰি আছে। তেওঁলোকে সহজতেই ইজনে সিজৰৰ
ভাষাটো আয়ত্ত কৰি লব পাৰিছে, গতিকে শিক্ষিত আৰু বুদ্ধিমানৰ কাৰণে ভাষা
শিক্ষাটো অতি সহজ কথা। কেবল ভাষা শিক্ষাৰ প্ৰতি আস্থা থাকিলৈই হল।
আজি কিন্তু শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন সেইটো
সুবিধাজনক হৈ উঠা নাই। কিন্তু বি এচ, চি পাছ কৰা লৰাই যদি বড়ো
ভাষা শিকি লব পাৰে নিয়োগৰও সুবিধা আৰু বড়ো বাইজৰো সুবিধা হব।
এটা কথা নকৈ মোৱাৰিলো এই বড়ো ভাষাটো সহযোগী ভাষা হিচাবে আইনত
পৰিষ্কৃত হোৱাৰ আগতে বড়ো বাইজে নানান ধূমুহাৰ মাজেৰে আহিলগীয়া

হৈছিস। সেইবিলাক যেতিয়া উল্লেখ নকৰো। প্রাইমারী স্কুলত যেতিয়া বড়ো মাধ্যমৰ ভাষা প্রয়োগ দ্বাৰা হয় তেতিয়াও অনেক ধূমুহু আহিলে, হাইকুল পৰ্যায়তো সেই একেই কৰলো, এই ক্ষেত্ৰত কিমান বিভাট ঘটিছে সকলোৱে জানে। গতিকে ভৱিষ্যতেও এই বিভাট যে নথটিৰ সেইটো কৰ লোৱাৰি। মাত্ৰ এইটো আশা বাখিছে। আৰু বড়ো বাইজেও আশা বাখিছে—ইয়াৰথিনি শুধুৰ দায়িত মূৰ পাতি লোৱাৰ পাছত যদি নানান অস্থিধাও আহি পৰে তেতিয়াহলেও এই সহযোগী ভাষাটো নিশ্চয় আপুৱাই নিব পাৰিব। দেখা গল বিলখনত যথেষ্ট কৃটি আছে। আগৰ বক্তাকেইজনে এই বিষয়ে কৈ গৈছে। বিশেষকৈ চাবষ্টেনচিয়েল পপুলেচনৰ ক্ষেত্ৰত বড়ো সমাজে একমত হব পৰা নাই। এই শব্দটোৰ এটা বেলেগ কৰ হব লাগিছিল। কিন্তু এই শব্দটোৰ কাৰণে এটা সন্দেহ থাকি গল। ইয়াৰ মাজতে বড়ো সমাজে ভাবিব পাৰে ইয়াৰ এটা আমোৱাত থাকিব পাৰে। চৰকাৰ যেতিয়া আস্থাভাজন হৈচে আৰু আগবঢ়ি আহিছে সেইটো ঝুই কৰিব পাৰিব। মই আশা বাখিছে চৰকাৰে যেনেভাবে আগবঢ়িতে তেমেভাবে আগবঢ়ি যাব আৰু ইয়াৰ প্ৰকৃত মূল্যাঙ্কন দিব আৰু এই বিলখন অনাৰ কাৰণে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগতে চৰকাৰক ধন্যবাদ জনালো আৰু ভৱিষ্যত এই দিশত মঙ্গল কামনা কৰি মোৰ কৰলগীয়াথিনি ইমানত সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীদেবেশ চক্ৰবৰ্তী : ~~ব্ৰান্ডীয়~~ চেয়াৰমেন মহোদয়, বড়ো ভাষাকে সৱকাৰী সহযোগী ভাষা হিসাবে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰায় বড়ো ভাষা-ভাষাৰ মাননীয় সদস্যগণ এবং সমগ্ৰ বড়োভাষী জনগোষ্ঠীকে এই আনন্দে আমি অভিনন্দন জানাচ্ছি। এই আনন্দ আমাদেৱও আনন্দ। আমৰাও অন্যান্যসকল জনগোষ্ঠী এই আনন্দৰ অংশীদাৰ। বৰ্তমান সময়ে এই বিল এনে চৰকাৰৰ সঠিক পদক্ষেপ নিয়েছেন এবং বজৰ্ণি সিদ্ধান্ত নিয়েছেন। তাৰজন্য আমি মুখ্যমন্ত্ৰী মহাশ্বয়কে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰছি।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীমত্য তাঁতী মহোদয়, পাটিৰ মহোদয়েৰ বক্তৃব্যেৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতে আমি ২/১ টা কথা বলাৰ প্ৰয়োজন অনুভব কৰছি। ভাষা একটি আবেগ শু অনুভূতি সম্পৰ্ক বিষয়। ভাৰাৰ মঙ্গলেই রাজ্যোৱে মঙ্গল হয় এবং ভবিষ্যতে একটা রাজ্যোৱে ইতিহাস সৃষ্টি হয়। সুত্ৰাং এই ব্যাপারে আমি সৱকাৰেৰ দৃষ্টি আৰুৰ্ণ কাৰে বক্তৃত চাঁট যে বড়ো ভাষাকে সহযোগী ভাষা হিসাবে স্বীকৃতি

দিয়ে সরকার যে উদারতাৰ পৰিচয় দিয়েছেন সেইভাবে আসামৰ অন্যান্য ভাষা-ভাষীদেৱ প্ৰতিও দেখাবেন। যেমন আসামে হিন্দী ভাষা-ভাষী লোক প্ৰায় ২৯ লক্ষ রয়েছে। ডুমডুম এলাকায় হিন্দীভাষী লোক শতকৱা প্ৰায় ৮০ ভাগ। সেইসব গ্ৰামায় সরকাৰী কাৰ্জকৰ্ম যেন হিন্দী ভাষায় চলে তাৰ ব্যৱস্থা যেন সৱকাৰে কৰেন। এই ব্যাপারে মাননীয় সদস্য শ্ৰীসত্য তাতী মহোদয় বলেছেন যে— আসামৰ এক বিৱাট জনগোষ্ঠী উড়ীয়া ভাষা-ভাষী লোককেও যেন এই স্বিধা দেওয়া হয় আপাততঃ হয়ত এই ব্যাপারে অসুবিধা দেখা দিতে পাৰে কিন্তু তদূৰ ভবিষ্যতে যাতে এই ব্যাপারে সৱকাৰ দৃষ্টি দেন তাৰ অনুৱোধ রাখছি। তাছাড়া যে সমস্ত অঞ্চলে বাংলা ভাষা-ভাষীলোক বয়েছে অক্ষপুত্ৰ ভেঙ্গীতে সেসব এলাকায় বাংলা ভাষায় সৱকাৰী কাৰ্জকৰ্ম চালু কৰলে রাজোৱ মঙ্গল হাৰে এবং জনসাধাৰণক এই ব্যাপারে আবেগে প্ৰবন্ধ হবে না এবং সৱকাৰও তাৰ উদার দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰিচয় দিতে পাৱবেন। আমাৰ মনে হয় প্ৰত্যেক এলাকায় যেসব ভাষা-ভাষী লোক বাস কৰছে তাদেৱ ভাষাৰ ব্যাপারে একটা প্ৰটেকশন দেওয়া প্ৰয়োজন এবং সংবিধানেও এই ব্যাপারে বৰচ বয়ে ছ বলে আমাৰ মনে হয়। সুতৰাং অন্ততঃ সেইসব অঞ্চলে সব ব্ৰকমেৱ সৱকাৰী ঘোষনা আঞ্চলিক ভাষায় যাতে হয় তাৰ ব্যৱস্থা যেন সৱকাৰ কৰেন নতুবা অন্য ভাষায় কৰা তালে সাধাৰণ লোকেৰ পক্ষে এইসব বোৰা সম্ভব হবে না। এতে রাজোৱ এক্য আৱণ সন্দৰ্ভ হবে বলে আমি মনে কৰি। নতুবা দেশেৰ মঙ্গলেৰ চেয়ে অমঙ্গলই হবে বলে আমি আঞ্চলিক কৰি। সুতৰাং সৱকাৰকে আবাৰ অনুৱোধ কৰিব যাতে বড়ো ভাষাৰ ব্যাপারে সৱকাৰ যে উদার নীতি গ্ৰহণ কৰেছেন অন্যান্য ভাষাৰ প্ৰতিও যেন একই মনোভাৱ গ্ৰহণ কৰেন এবং বিশেষ কৰে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় এই ব্যাপারে বিশেষ মনোযোগ দিবেন বলে আশা কৰে আমাৰ বক্তব্য শেষ কৰলাম।

* আছিৰাজুদিন আহমেদ : চেয়াৰ মন ইহোদয়, আজি এই বিধান সভাত বড়ো ভাষাক সহযোগী ভাষা হিচাবে স্বীকৃতি দিয়াৰ কাৰণে যিথন বিল আনিছে এই বিলখন অনাৰ কাৰণে মই চৰকাৰ আৰু মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো আৰু লগতে এই সন্দৰ্ভত বড়ো জনজাতীয় ভাইসকুলে এই দাবী আদায় কৰিবৰ কাৰণে যি যত্ত কৰিছিল আৰু এই দাবী আজি কাৰ্য্যকৰী হ'ল তাৰ কাৰণে সমগ্ৰ বড়ো ভাইসকুলে মোৰ অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। চেয়াৰমেন মহোদয়, অসম এখন বৈচিত্ৰিময় দেশ। ইয়াত নানা ভাষা-ভাষী, নানা

কৃষ্ণ, রানা জাতি-উপজাতি, সংস্কৃতি ইত্যাদি আছে আর এই সকলো লগ
লাগিয়েই মহান অসমীয়া জাতি গঠন হৈছে আর সেইকাবণে আমি গৌৰৱ
অনুভৱ কৰে। যেনেকৈ আজি[✓] আমাৰ বাজাখনৰ সোমাজেৰে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ বৈ
গৈচে আৰ তাৰ আশে পাশে থকা পৰ্বত ভৈয়ামৰ পৰা বিহিন্ন নদী-উপনদী
উপজাতি বৈ আহি মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰত বিলীন হৈছে ঠিক তেনেকৈ বিভিন্ন জাতি
উপজাতি, ভাষা-কৃষ্ণ আদি লৈ আজি অসমীয়া জাতি গঠন হৈছে। বন্ধুব-
সকলে কৈছে ভাষা এটা অল্লভৃতশীল বস্তু কাৰণ ভাষাৰ মাধ্যমৰে মনৰ কথা
বা ঘনৰ ভাব ব্যক্ত কৰে। শিশুৰে মাকৰ কোলাত জন্ম লৈয়েই যি মাধ্যমৰে
কথা কৰলৈ শিকে সেয়ে হল মাতৃভাষা। ঠিক তেনেকৈ অসমৰ বিভিন্ন জাতি
উপজাতিৰ বিভিন্ন মাছুহে মাকৰ পৰা যি ভাষা শিকিছে সেয়ে হল মাতৃভাষা।
বৃহৎ আকাৰত এটা ভাষা সেয়া হল মহান অসমীয়া ভাষা। ইয়াৰ লগতে
অসমত বড়ো ভাষা আৰ বঙালী ভাষাকো স্বীকৃতি দিয়া হৈছে। মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ
মই দৃষ্টি আকাৰণ কৰিছো যে—অসমীয়া ভাষা আৰ সহযোগী ভাষা অনাৰ
লগে লগে বিভিন্ন ভাষাৰ পৰাও দাবী উত্থাপন কৰিছে কিন্তু মই কোনো দাবী
উত্থাপন কৰিব খোজা নাই। মিচিং ভাই আৰ বড়ো ভাষা-ভাষীৰ লোকে
সহযোগী ভাষা হিচাবে দাবী কৰিছিল। কিন্তু আমাৰ গোৱালপাৰাৰ মাছুহে
গোৱালপাৰাৰ ভাষা হিচাবে দাবী কৰা নাই। আমাৰ গোৱালপাৰাৰ যি সংস্কৃতি,
যি কৃষ্ণ, সি অসমীয়াৰ লগত একেবাৰে মিলি যায়। গোৱালপাৰাৰ ভাষা
কেৱল অসমতেই আৱক হৈ থকা নাই অসমৰ বাহিৰতো জনাজাত আৰ
গোৱালপাৰাৰ কৃষ্ণ আৰ সংস্কৃতি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত সম্পূৰ্ণ মিলি যায়।
গোৱালপাৰাৰ ভাষা বঙালী ভাষা নহয় ই অসমীয়া ভাষাৰ এক নিকটতম
ভাষা। বঙালী ভাষাত কয়— “আমি তোমাৰ জন্যে অপেক্ষা কৰে আছি”
কিন্তু অসমীয়াতে কৰ “মই তোমাৰ কাৰণে বাট চাই আছো”। সেইদৰে
গোৱালপাৰাৰ ভাষাৰ নামত কৰ— ‘মই তোৰ জন্যে বাট চাই আছো। ঠিক এইদৰে
বঙালীত ‘তুমি কোথায় গিয়েছিলি’ আমি কয়—‘তুই কতে গেইছিলি’।

মাননীয় চেয়াৰমেন : মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে গোৱালপাৰাৰখন সকলৈ দেখিছে।

* তীচিবাজুদিন আহমেদ : পূৰ গোৱালপাৰাৰ লোকে আমাৰ নিচিনাই বা
মই কোৱাৰ নিচিনাই কয় আৰ দক্ষিণৰ ফালে কিছু শুন্দ অসমীয়া কয়। ভাষাৰ
নামত, জাতিৰ নামত, কৃষ্ণৰ নামত আৰ অন্যান্য কাৰণত অসমখন যাতে খণ্ড-
বিখণ্ড নহয় তালৈ বিশেষ নকৰ দিব লাগে। অসমত যিথিনি মুছলমান মাছুহ

আছে তেওঁসাকে অসমৰ কৃষি সংস্কৃতিৰ লগত ও তঃপ্রোতঃ ভাৰো জড়িত হে আছে। সেইখণিয়ে যদি বঙালী ভাষা কৰলৈ যায় তেতিয়াহলে অসমৰ অসমীয়া ভাষা-কৃষি নথাকিব, কিয়নো আজি অসমত বুজন সংখ্যক মুচলমান মাছহেই অসমীয়া ভাষা সাদৰে গ্ৰহণ কৰি আছে।

গতিকৈ মই ভাৰো যে—আজি সকলো ভাষা জাতিক হৈ উঠক, সকলো ভাষা পৰিষ্কৃত হৈ উঠক। কিন্তু তাকে কৰিবলৈ যাওঁতে যাতে বৃহত অসমীয়া ভাষা ধৰণ নহয় তাক চাব লাগিব। বড়ো ভাষাক বাঙ্গ ভাষা হিচাপে গ্ৰহণ কৰাত চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। বড়ো ভাইসকলৰ টমানদিনৰ আশা প্ৰতিফলিত হোৱাত অভিমন্দন জনাইছো। অন্যান্য সক সক জাতি-উপজাতিৰ ভাষা-সংস্কৃতিৰ লগতে বৃহত অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিকাশ হয় আৰু এই উপজাতিৰ ভাষাসমূহ জীৱাই থাকে তাৰ বাবে আবেদন জনাই বক্তৃব্যৰ সামৰণি আবিলো।

* শ্ৰীআবুচ শোভান : মাননীয় চেয়াৰমেন মণ্ডোদৱ, অফিচিয়েল লেংগুৱেজ ত্ৰিমেণেণ্ট এন্টথনৰ প্ৰতি সংৰোধ জনাই দৃষ্যাবমান কৰলৈ আগবঢ়িছো। আজি এইটো বৰ প্ৰশংসনীয় কথা হৈছে যে—ট্ৰাইবেল বেণ্টত বসবাস কৰা বড়ো ভাইসকলৰ কাৰণে চৰকাৰে সুবিধা দিছে। কাছাৰ জিলাত যিসকল ভাই-ভৰ্মী বাস কৰা তে ওঁলোকৰ কাৰণেও সুবিধা কৰি দিছে। ১৯৭৫ চনত যেতিয়া বড়ো ভাইসকলে আন্দোলন কৰিছিল, কিন্তু চৰকাৰৰ কোনো ধৰণৰ সুবিধা দিব পৰা নাছিল। আমাৰ সৌভাগ্য আৰু গৌৰবৰ কথা যে— বড়ো ভাইসকলক এই সুবিধা দিব পাৰিছে। স্বাধীন ভাৰতৰ সকলোৰে বিকাশৰ কাৰণ একাপ্ৰচন থাকিব লাগে আৰু সেইখণি কৰিবলৈ যাওঁতে যাতে ঐতিহাত বাধা নপৰি তাৰ প্ৰতি দৃষ্টি বাখিব বুলি আশা বাখিছো। আমি যদি অসমৰ বুৰঞ্জীৰ পাত মেলি চাঁও তেন্তে দেখো যে— ১৯৬২ চৰ' আগত অসমৰ যি মেপ আছিল, আজি সেইখন নাই। ১৯৬২ চনত মাণিলেণ্ড এন্ট কৰি মাণিলেণ্ডৰ ভাইসকল ফালবি কাটি গল। নৰ্থ ইষ্টাৰ্ণ বিভিন্ন বিঅবগেনাইজেচন এন্ট মতে মেঘালয়, মিজোবাম, অৰূপাচলৰ ভাইসকল ১৯৭১ চনত ফালবি কাটি গল। গতিকৈ অসমৰ যি সৌমা আছে ভৱিষ্যতে যাতে বাধা প্ৰাপ্ত নহয়, আমি সকলোৰে ভাই-ভৰ্মীৰ দাৰ মিলিজুলি থাকিব পাৰো। তাৰ প্ৰতি নজৰ বাখিব লাগিব। শ্ৰীচৰাজ কুন্দিনী গোৱালপাবাৰ দাইলেষ্টৰ কথা কৈছে। অসম তথা ভাৰতত নানা সমস্যাই দেখা দিছে। অসমীয়া ভাষা-কৃষিৰ সম্পৰ্কত থুলতে কোৱা মন্ত্ৰিসভা।

টাই ভাষা আহোম ভাইসকলৰ আছে। অধিকাৰ আছে দাবী কৰিব পাৰে।
সকলোৰে নিজৰ ভাষাৰ মাধ্যমত নিহৰ এক্সপ্ৰেচন প্ৰকাশ কৰাৰ স্বাধীনত
আছে, সেইখনি কৰোতে যাতে অসমৰ ভৱিষ্যত বাধা প্ৰাপ্ত রহয়, অসমীয়া হিচাপে
বসবাস কৰিব পাৰো তাৰ প্ৰতি নজৰ বাখিব লাগিব। এইখনিতে মই এটা
কথা কৰ বিচাৰিছো যে—অসমীয়া ভাষা সাহিত্য এটা সংগঠন আছে। কিন্তু
৪/৫ বছৰে দেখিছো অন্যান্য লোকসকলক বহুলভাৱে লব নিবিচাৰে। ডিঙ্গড়
বা অন্যান্য ঠাইত অসমীয়া সাহিত্য সভা বহু, ইয়াত দেখা যায় এক শ্ৰেণীৰ
মানুহে এই সভা পাতে। এক শ্ৰেণীৰ লোকৰ ইয়াক নিজা সম্পত্তি বুলি ভাৱে।
আজি অসমীয়া সাহিত্য একশ্ৰেণীৰ মানুহৰ হাতত থাকিলৈ ভুল বৃজাৰুজিৰ মৃষ্টি
হব। শ্ৰীচিবাজুদ্দিনে কোৱাৰ দৰে ইয়াৰ দ্বাৰা ভৱিষ্যতে অসমৰ কৃতি হব।
অসমীয়া বাজিক ভাষা প্ৰয়োগ কৰাৰ জৰিয়তে এই কথা চাৰ লাগে যাতে
অসমত বাস কৰা সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহে অসমীয়া ভাষা বুজি পায় তাৰ কাৰণে
অসমীয়া ভাষা শিক্ষা দিয়াৰ কাৰণে যথোপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে।
কাছাৰ জিঞ্চাৰ ভাইসকলৰ কাৰণে অসমীয়াক দ্বিতীয় ভাষা হিচাপে শিক্ষা দিয়াৰ
ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ঠিক সেইদৰে বড়ো ভাইসকলে বড়ো ভাষাৰ শিক্ষা
লোৱাৰ লগতে অসমীয়াক ২য় ভাষা হিচাপে বাখে তাৰ প্ৰতি নজৰ বাখিব
লাগে। গোটেই অসমৰ প্ৰচলিত বাজিক ভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষাৰ মান-
দণ্ড চিৰদিনৰ কাৰণে বাধা প্ৰাপ্ত নোহোৱাকৈ চলি থাকিব পাৰে তাৰ প্ৰতি
দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* **শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :** মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, আজি বড়ো
ভাষাক অসমীয়া ভাষাৰ লগত সহযোগী বাজিক ভাষা কৰিবলৈ যিথন বিল
অনা হৈছে সেই বিলখনৰ ওপৰত আমাৰ ভালেমান মাননীয় সদস্যস্বীক অংশ
গ্ৰহণ কৰিছে। আজি এই বিলখন গ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে অসমৰ বড়োভাষী
সকলৰ এই ভাষা অফিচিয়েল লেংগুৱেজ কৰিবৰ কাৰণে আন্দোলন চলাইছিল।
এতিয়া সেইটো অধ্যায় শেষ হৈছে। এই ভাষা প্ৰথমতে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত
তাৰ পিচত উচ্চ শিক্ষাৰ পৰ্যায়ত মাধ্যম হিচাবে কৰিবলৈ যাৰ্থতে বড়োভাষীক
বহুতো লোকে বহুখনি কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। আৰু বহুতো বড়ো
ভাষাৰ যুৱক-যুৱতীয়ে প্ৰাণ দিবলগা হৈছিল। কিন্তু এই ভাষাটো অফিচিয়েল
লেংগুৱেজ কৰিবলৈ যাৰ্থতে আমি আন্দোলন কৰিবলৈ দিয়া নাছিসো। আমি
এই ভাষাটোৰ যিটো গুৰুত্ব আৰু এই ভাষা কোৱা লোকসকলৰ অসমত যিটো

প্রাধানা সেইটালৈ লক্ষ্য বাখি আমি বিজেই তেখেতসকলে আন্দোলন কৰাৰ
আগতেই এই ভাষাক অফিচিয়েল লেংগুয়েজ হিচাবে শীকৃতি দিছিলো। এই বিলখনৰ
সংক্ষান্ত উন্তৰ হোৱা বছতো কথা আজি টোত উপাপিত হৈছে। আৰু সেই
বিলখনৰ উন্তৰ মই দিবিগণ হৈছে। মাননৈয় সদন্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়া
প্ৰমুখে বিভিন্ন সদস্যই এই ভাষাক শীকৃতি দিয়াৰ লগে লগে অসমৰ অথঙ্গতা
সংহতিৰ দিবঘৰ উল্লেখ কৰিছে। মাননৈয় সদস্য আমাৰ বস্তুতাৰী ডাঙৰীয়াই
কৈছে যে—বড়োসকল অসমৰ ভূমিপুত্ৰ। তেওঁসোক অদিম শোক আৰু সেই
সকলৰ ভাষাক শীকৃতি দিয়াত তেখেতে আৰুন্দ প্ৰকাশ কৰিছে আৰু প্ৰশংসা
কৰিছে। অসমৰ জাতি গঠন অন্যান্য বাজাৰ জাতি গঠনৰ নিচিমা নহয়। মাননৈয়
সদস্য শ্ৰীমথৰ ডেকাই কৈছে যে—অসমীয়া সাহিত্যৰ শীকৃতি দিয়া হৈছে
আৰু এইটো মহামিলনৰ শীকৃতি। এইটো কথা শতগুণে সত্তা যে— অসমৰ
ভাষা জাতি এটা বিশেষ গোষ্ঠীৰ সৈতে সৃষ্টি হোৱা নাই। অসমৰ ভাষা আৰু
জাতি গঠন হৈছে অসমলৈ অহা বিভিন্ন জনগণ স্থিত লৈ—যেনে অস্ত্ৰিক হওক
বা মঙ্গোলীয় হওক বা আৰ্য গোষ্ঠীয়েই হওক সকলো বিৱৰণী আমাৰ আছে।
অসমৰ প্ৰাচীন ইতিহাস পোৱা মন্তিল ॥ ১৩ ॥ শ শকিকাত টাইসকল অসমলৈ
প্ৰথমে আৰু আৰু তাৰ পৰাই অসমৰ বুৰগী বা ইতিহাস লিখা আৰম্ভ হৈছে,
পৃথিবীৰ বিভিন্ন দেশত প্ৰাচীন ইতিহাসৰ বিভিন্ন সংকলনৰ বচনা কৰা হৈছে,
আৰু আৰম্ভ অসমৰ প্ৰাচীন ইতিহাসৰ বিভিন্ন সংকলন মাকতে সৃষ্টি হৈছো। শিলা-
লিপি, তাৰলিপি, প্ৰাচীন বিভিন্ন গ্ৰন্থসমূহ আৰু ধৰ্মগ্রন্থসমূহ বিভিন্ন ভাষাত
সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। আমাৰ অসমৰ ইতিহাসো বচনা কৰা হৈছে। কেৱলা হৈছে
যে—আমাৰ বাজাখনত আদিমবাসীসকল হল কাৰবিসকল। এই কাৰবিসকলেষ্ট
হল আমাৰ বাজাখনৰ আদিম অধিবাসী। আচৈলাখ বছৰণামৰ আগতে এই
লোকসকল দাবাৰ পৰা আছিছে। দাবটউনৰ সূত্ৰতে বান্দৰৰ পিছতেই মাছহৰ
সৃষ্টি। দাবটউনৰ বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা হৈছে যে—বান্দৰৰ ক্ৰমবিকাশৰ পিচতেই
মাছহ বা নৰৰ জন্ম। সেয়ে দাবটউনৰ সৃত্ৰটো কাৰবিসকলৰ অলিখিত ইতিহাসৰ
লগত মিলাই চালে কথাটো সচা যেন লাগে। কাৰবিসকলৈ কয় যে, তেওঁসোক
ব্যালিৰ বংশথৰ। চেৱাৰমেন ডাঙৰীয়া, বামাযণতা বালিৰ মৰ্পকৰে বিস্তৃত ব্যাখ্যা
দিয়া আছে। বামাযণত কোৱা হৈছে যে—বালি বান্দৰৰ বজা আছিল আৰু
প্ৰাচীন কলত তেওঁসোক জাভাত আছিল। জাভা ইদেোনেচিয়াত আৰু ইয়াৰ
মাছহবিলাক হিন্দু আছিল আৰু ইয়াত মঠ-মন্দিৰ আছে আৰু ইয়াত পূজা
সেৱাও চলে। যদিও এতিয়া ইন্দোনেচিয়া ইছলামিক বাষ্ট্ৰ হৈছে তাত এতিয়াও

বামলৌলা চলে। বামায়ণত যশ্চিত্ত অবদান আছে। বজা বাসিয়ে বছতা বান্দৰ
জৈ বজা বামক সহায় কৰাৰ বৰ্ণনা আছে। যদি আমি দাবউমৰ স্থতো চাও
বান্দৰৰ পিচতেই মাছুহৰ স্থষ্টি আৰু বাগি বান্দৰৰ বজা আছিল। সেয়ে
দাবউমৰ স্থৰ্মতে বান্দৰৰ ক্ৰমবিকাশৰ ফশতেই মাছুহৰ স্থষ্টি হয়। বামায়ণত
বালি বান্দৰৰ বজা। কাৰ্বিসকলে কয় যে, এই কথা মানি লৈয়েই তেওঁলোক
বালিৰ বৎশধৰ।

চেয়াৰমেন মহোদয়, এতিয়া কাৰ্বিসকলৰ মাজত অলিখিত বামায়ণ আছে।
অলিখিত হলেও হাজাৰ বছৰ ধৰি নিৰক্ষৰ লিখা-পচা নজনা কাৰ্বিসকলৰ আইতা
দেউতাৰ মুখে মুখে এইবিলাক কথা চলি আছে। গতিকে এইবিলাক কথাৰ
প্ৰাধান্য আছে। ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ লগত কঞ্চীক ঘদৰে পোৱা যায় সেইদৰে
উভৰ ভাৰতত বাধাৰ লগত শ্ৰীকৃষ্ণক পোৱা যায় বুলি বামায়ণত বৰ্ণনা দিছ।
আজি আমাৰ বাজ্যত প্ৰথমতে প্ৰাৰ্থ কৰা মানুহসকলৰ ভিতৰত প্ৰথম হৈছে
কাৰ্বিসকল। এই কাৰ্বিসকলে আজি নিজকে অসমীয়া বুলি নকয়। এইটো
প্ৰস্তুৰ যুগৰ কথা। যেতিয়া আমাৰ বাজ্যখনত হাবিৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ আছিল,
মাছুহে সিজাই নাখাইছিল, গচৰ পাত খাইছিল, সেই প্ৰস্তুৰ যুগতেই আমাৰ
ৰাজালৈ এই কাৰ্বিসকল আহিছিল। এই কাৰ্বিসকলেই আমাৰ বাজ্যত প্ৰথমেই
নগাওত বাজ্য পাতিছিল আৰু তেওঁলোকৰ অদি বজা আছিল ব'কগুপ্ত। তেওঁ-
লোক অঙ্গীক গোষ্ঠীৰ মাছুহ আছিল। তেওঁলোকৰ পিচত আছিল লুচাই, তাৰ
পিচত আছিল কুকি আৰু তাৰ পিচত আছিল নগা। এইসকল অঙ্গীক গোষ্ঠীৰ
লোক নগা, লুচাই, কুকি আদি প্ৰস্তুৰ যুগৰ শেবৰ ফালে আৰু নৰ প্ৰস্তুৰ
যুগৰ আগতাগত আমাৰ অসমলৈ আহিছিল। নৰ-প্ৰস্তুৰ যুগৰ অৰসন্নীত
আৰু প্ৰস্তুৰ যুগৰ শেবৰ ফালে লুচাই, কুকি, নগাসকল অহাৰ পিচত আহিছিল
খাচিয়াসকল। তেওঁলোক আহি আমাৰ বাজ্যত জুম খেতি, পান-তামোলৰ খেতি
আৰু ধানৰ খেতি কৰিবলৈ আবস্থ কৰিছিল। কিন্তু এই চাৰিটা জাতি লুচাই,
কুকি, নগা আৰু খাচিয়া এইসকলৰ আমাৰ বাজ্যলৈ প্ৰথমেই আগমনি হৈছিল
কিন্তু আজি অসমৰ তৌগোলিক মাৰচিত্ৰত তেওঁলোক নিচিহ্ন হৈ গৈছে। আজি
লুচাই, কুকিসকলে বেলেগে বাজ্য লৈছে, নগাই বেলেগে বাজ্য লৈছে। কাৰ্বি-
সকলে বেলেগে আছে। তেওঁলোকক নিজস্ব কলা-কৃষ্টি, ভাষা আদি বক্ষা
কৰিবৰ কাৰণে দিস্ত্ৰিক কাউন্সিল কৰি দিয়া হৈছে। যিসকল লোক আমাৰ
বাজ্যখনত প্ৰথমে অবেশ কৰিছিল আৰু ইয়াত হাবি বন কাটি বনৰীয়া জন্তু

वध करी वाज्य विस्तार करित्तिल सेट्टसकल आंजि आमाब वाज्यत असहाय है परिचे। निजके असमीया बुलि कैचे। माननीय सदस्य श्रीबसुमतार्बी डाङ्गीयाहाइ बड़ो सकलब कथा कैचे। तेंग्लोकर आगमनि सचाकैये आमाब वाज्यत अति प्राचीन। आमाब लिखित इतिहासेण इयाकैइ कैचे ये—महिबज्ज दानरब दिनबे परा खःपूः १७०० शतिकात सौमाबब पुबे आदिम मज्जोलीयसकल आहिछिल। आक तेंग्लोकर अथम बजा आहिल महिबज्ज दानर। एই महिबज्ज दानरब कथा पुराणत उल्लेख आचे। एই पुराण आक योगिनी तन्त्र भावतदर्थ आदिम श्रेष्ठग्रन्थ। एই दिलाकत महिबज्ज दानरब कथा उल्लेख आचे। खःपूः १६ शतिकात किबाट आहिछिल आक खःपूः १५०० शतिकात नवकाम्बुब पूर्व विहारब विदेहब परा आहि वर्तमान आमाब वाज्यत आगज्जोतिपूर्व वाज्य पातिछिल।

दिकबाईब परा कबत्तोरालैके नवकाम्बुब वाज्यत्व स्फुटि हैचे, आक आमाब कथाबिलाक लिखित इतिहास हिचाबे प्रकाश हैचे। नवकाम्बुब माया नामब कल्या एटि विया करिछिल आक तेंग्लोकर बंशधरसकलेइ असमत असमीया बुलि कय। इयाब पिचत असमत जाति गर्ठनत कुमाब भास्त्रब आक नवकाम्बुब शासन कालत आक दुटा जाति इयात प्रतिष्ठित हय, ताब एटा मज्जोलीय। खःपूर्व १६ श शतिकात क्रियात्तब शासन कालत अन्य एटा मज्जोलीय जाति इयालै आहिछिल। तेंग्लोके नगार्त बसवास करिबैलै यय आक आंजिकाली निजके चृतीया बुलि कय। आन्टोरे तेजपुरत वाज्य विस्तार करिछिल। देखा याय, : बकाम्बुब भौमाक आक बान बजा समसामयिक। एই कथा महाभारतत उल्लेख आचे। भौमाकबजाब जौयाबौ कल्पिनीक इवण करिछिल आक निजब नातिश्वेकलै उषाक निछिल। खःपूः १५ श शतिकाब माज भागत कांक्षपलै आहि वाज्य विस्तार करिछिल आक एই शतिकातेइ भगवान श्रीकृष्णह नवकाम्बुबक वध करिछिल। एই कथाखिनिओ समसामयिक बुलि कोरा हैचे। महाभारतत द्वेरागब कथा उल्लेख आचे। कौरव-पाण्डुब युद्धत भगवान श्रीकृष्णब भूमिका सकलोरे जाने। ताब प्रताब वर्तमान आमाब वाज्यब कामदपत परिचिल। नवकाम्बुब, भौमाक आक बान बजाब शासन कालत शिवह आहिल याई देरता। मेई समयत कामाख्या गोमानीक कामाख्या बुलिछिल। ताब पिचत आन एजन बजा जितायारे शासन करिछिल। कुमाब भास्त्रब दिनत हिउयेनचां असमलै आहिछिल आक तेंग्ले दिनते विकृत थाचत असमीया लिखा हैचिल। हर्यवर्द्धनब लगत भाल सम्पर्क वाख्यहिल आक यिखन चिट्ठ तेंग

লিখিছিল সেইখন প্রথম অসমৰ ক্ষুণ্ণত লিখা ছিল। ডাকব বচনো হৈছে অসমীয়া সাহিত্যৰ এটা দিশ। এই ডাকব বচন বর্তমান বৰপেটাৰ ভাষাৰ লগত সামৃদ্ধ্য আছে। ইয়াৰ পিচত ভীতায় কাঞ্চীৰ পৰা আহি শাসন কৰিছিল। বর্তমান বিশ্বাথ চাৰিআলিত আৰিমত বজাক কাটিছিল। ইয়াৰ পিচৰ পৰ্যায় হৈছে খেন বংশৰ। ১২০১ খৃষ্ট কামকপত খেন বংশই কমতাপুৰ বাজ্য তৈয়াৰ কৰে। তেতিয়াৰ খেনসকল আজি কালি মেচ কচাৰী। ইয়াৰ পিচত নীলঘৰজে বাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে। ইয়াৰ পিচত বক্তৃয়াৰ খিলীজীয়ে থিতাপি লয় আৰু মচজিদ নিৰ্মাণ কৰে।

শ্ৰীডেকা ডাঙৰীয়াই কৈছে পূৰ্ববৎ ইয়াৰ কম বামুণৰ পৰা এতিয়া কেনেকৈ ইমান বামুণ হল। দুৰ্বল নাৰায়ণ বজা হোৱাৰ পিচত ৭ঘৰ কায়স্ত আৰু সাতঘৰ বামুণ আমাৰ বাজালৈ আছে। অহগুৰুষ শংকুৰদেৱৰ দিনত সাতঘৰ বামুণ আৰু সাতঘৰ কায়স্ত থকাটো সচা কথা। এট সংঘচোৱাৰ ভিতৰত সৌমাৰৰ পৰা কামকপলৈ চাৰিটা খণ্ড আছিল। শ্ৰিসাগৰ, লক্ষ্মীপুৰ আৰু দিক্ষণড়ক লৈ সৌমাৰ খণ্ড হৈছিল। বৰাহী, চুতীয়া কচাৰী আৰু বড়োসকলৰ অবদানেই অসমীয়া ভাষাত প্ৰথম। বড়োভাষাৰ কিছুমান নাম যেনে—লামড়ি, সাম আৱে পানী। মেয়েহে বহুতো কথা চাৰিমগা হৈছে। ইয়াতকৈও কাৰি সকল অসমলৈ অহা প্ৰথম লোক যেন লাগে। যি কি নহঁক, বড়োসকলৰ ক্ষমতা আৰু প্ৰভাৱ ইযুৰৰ পৰা সিমূৰলৈ আছিল আনকি এতিয়াৰ বঙ্গদেশৰ বংপুৰলৈকে প্ৰভাৱ আছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়াও অসমৰ বহু নাম আনকি দিক্ষণড় এই ডি মানে পানী, এইটো বড়ো শব্দ। আকো শ্ৰিসাগৰৰ দিঃ—গোলাঘঁটৰ ধৰণিবী, আৰু উত্তৰ লক্ষ্মীপুৰৰ সুৱণশিবি। এই ধৰণিবী আৰু মুৰুণশিবি এই দুটা নাম আছিল দুগৰাকী বড়ো বাজুমারী—তেওঁলোকৰ নামৰ পৰাই এই নদীৰ নাম হয়। এইদাৰট বড়োসকলে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল এইখন বাজাতো।

১৩১২ খৃষ্টাব্দত টাইসকল আছে আৰু বৰাহী আৰু চুতীয়াসকলে দিক্ষণড়, আৰু লক্ষ্মীপুৰত নিজস্ব প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে, আৰু তেতিয়াৰ পৰাই এই বাজ্য-খনৰ নাম অসম হয়। টাইসকলে নিজস্ব প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি বাজ্য শাসন কৰিবলৈ লয় আৰু আগৰ বাজুহ কৰি থকা বড়োসকলক তিমাপুৰৰ ফাললৈ ঠেলি পঢ়িয়ালে। এটা ফাল হল লাংখাচাসকল। যাকী যিসকল কাছাৰলৈ গল মেইসকল বৰ্মন হল। এটা ফাল দক্ষিণ গোৱালপাৰৰ ফালে গল। আকো

ত্রিপুরাৰ ফালে যোৱাসকলক বৰ্মন বুলি কয়। আহোমৰ শাসন কালত যি
সকলে ছায়ীভাবে শাসন কৰিছিল তেওঁলাকৰ গুপৰতে ডাঙৰ আঘাট পৰিষে।
বড়োসকলেই প্ৰথম অসমত দিখোৰ পৰা সুৱানশিৰীলৈকে শাসন কৰিছিল।
তেওঁলাকে হিড়িষ্বাৰ বংশধৰ বুলি কয়। মহাভাৰতত ঘটোৎকচৰ নাম আছে,
এই ঘটোৎকচ ভৌম আৰু হিড়িষ্বাৰ সন্মান। হিড়িষ্বাৰ কছাৰী বাজকুমাৰী আছিল।
তেওঁলাকেই দিখোৰ পৰা সুৱানশিৰীলৈকে শাসন কৰিছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই সেই কাৰণেই কৈছো যে—অসমৰ ইতিহাস অধ্যয়ন
কৰিসে দেখা যায় যে—অসমীয়া জাতি গঠনত যিসকল মিলি পৰিষে তেওঁলোক
বিভিন্ন প্রাচৰৰ পৰা অহা। মিং দেউৰী, চুতীয়া, বড়ো, মটক, মৰাণ,
সোনারাল, কছাৰী, মেছ, বাভা আৰু শেৰত অহা কায়ন্তসকল সেই সকলোকে
লৈ অসমৰ ভাষা আৰু সাহিত্য আৰু জাতি গঠন হয়। সেয়ে আমি এই
জাতিটো বক্ষা কৰিবই লাগিব। অসমীয়া ভাষা বক্ষা কৰিবই লাগিব। আমাৰ
কন্দপান আৰু শোভান চাহাবেও কৈছে—আৰু মইও কওঁ আমি অসমীয়া ভাষা
সাহিত্য আৰু অসমীয়াক বক্ষা কৰাটো আমাৰ ডাঙৰ কৰ্তব্য।

স্বাধীনতাৰ পিচত আমি বড়ো ভাষা সাহিত্য উন্নতি হোৱা বুলি শ্ৰীদাস
ডাঙৰীয়াইও কৈছে। এইটো এটা বৰ ডাঙৰ অৱদান। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি
নিজেও বহু ঠাইলৈ গৈছে। অট্রেলিয়া, আমেৰিকা আদি ঠাইত আমি দেখিছো
যিবিলাক পৃথিবীৰ আদিম মাছুচ যেনে বেড় ইণ্ডিয়ানবিলাক—সেইসকলক পৃথিবীৰ
পৰা নিচিহ্ন কৰি দিছে, তেওঁলাকৰ কাৰণে কোনো বক্ষণাবেক্ষণ নাই। অট্রেলিয়া
নিউজিলেণ্ড আদি ঠাইত তাৰ জনজাতিসকলক কোনো বক্ষণাবেক্ষণ দিয়া নাই।
আমি কিন্তু সদায়ে এইবিলাকৰ ভাষা, কুঠি আদি বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে সহায়
কৰি আহিছো, এইটো ভাৰতীয় সংবিধানৰ এটা ডাঙৰ অৱদান। এই কালৰ
পৰা মই কৰ পাৰো যে—অসমৰ এই স্থষ্টিয়ে আজি আমাৰ বিভিন্ন জন-
গোষ্ঠীক সহায় কৰিছে। অসমৰ ভাষা সাহিত্য ক্ষেত্ৰত অসমৰ ইমিগ্ৰেট
মুহূলমানসকলৰ অৱদান খুব বেছি। ১৯৫৪ চনত ভাষাৰ ভিত্তিত বাজ্য গঠনৰ
কাৰণে দাবী আহিছিল আৰু গোৱালপাৰা জিলাখন পশ্চিমবঙ্গৰ লগত মিলাৰৰ
কাৰণে দাবী আহিছিল, আন্দোলনো হৈছিল। কিন্তু গোৱালপাৰাত থকা কোকৰাঘাৰ,
ধুৰুৰী আৰু গোৱালপাৰাত থকা ইমিগ্ৰেট মুহূলমানসকলে নিজে যদি অসমীয়া বুলি
নকলেছেন তেতিয়াহলে অসমখন তেতিয়াই পশ্চিমবঙ্গৰ লগত গলছেন। পুৰণি
ইমিগ্ৰেট মুহূলমানসকল গেৱালপাৰাত আছিল তেওঁলোকে বঙ্গোৰ ভাষাত পঢ়ি

থকা সত্ত্বেও বাতিতে সেইবিলাক স্কুল অসমীয়া মাধ্যমের কবি অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়ি-
থকা দেখুৰা ল, তেওঁজোকৰ এই ত্যাগ মই কওঁ আন সকলোতকৈ বেছি। আজি
অসমৰ পৰা মগালেঙ্গ, অকণাচল, ঘিড়োৰাম আৰু মেঘালয় হল কিন্তু এই
মুছলিমখিনিয়ে একে বাতিৰ ভিতৰতে অসমীয়া বুলি নকলেহেতেন তেতিয়াহঙ্গে
অসমত অসমীয়া কোৱা মাছুহৰ সংখ্যা খ্ৰি কমি গলহেতেন। জিঙ্গা চাহাৰৰ
নেতৃত্বত পাড়িছানৰ সৃষ্টি হল। কিন্তু অসমত বসবাস কৰা মুছলিমসকলে নিজকে
অসমীয়া বুলি দাবী নকৰাহঙ্গে আজি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ এটা ডাঙৰ খণ্ড
পশ্চিমবঙ্গত মিলি গলহেতেন। সেয়ে ইমিগ্ৰেট মুছলিমসকলৰ অৱদান অসমত
আটাইতকৈ বেছি। সেয়েহে এই গোটেই কথাবোৰ চালি-জাৰি চাইহে বড়ো
সকলক হেট ক্ষেণ্ঠয়েজ দিছো। অসমত বড়ো ভাষাৰ মাছুহখিনিবো ঘণ্থেষ্ট
অৱদান আছে। সেয়েহে অসমক আমি খণ্ড বিখণ্ড হৰলৈ দিব নোৱাৰো।
কিন্তু অসমৰ ভাষা সাহিত্যলৈ যিসকল লোকৰ নিজস্ব ধৰ্মীয় ব্যৱস্থা আছে আৰু
কলা কৃষ্ণ আছে সেইখিনি বক্ষা কৰিবলৈ দিব লাগিব। সেইকথা মই মনত
বাখিছো।

ত্ৰীহোমেন দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে— দেউৰী, বাভা, লালুংসকলৰ বৰঙণি ও
বক্ষা কৰক। মই এই সকলোকে মাতি আনি কৈছো যে— আপোনালোকেও
আৰম্ভ কৰক। আমাৰ সংবিধানত মাতৃভাষাক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিক্ষাদান
দিহাৰ এটা নিৰ্দেশ আছে। গতিকে সংবিধানৰ ধিটো দায়িত্ব—সেই দায়িত্ব বক্ষা
কৰিবৰ কাৰণে আজি অসমত যিমান জনজাতীয় ভাষা-ভাষী লোক আছে
সকলোকে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত নিজৰ মাতৃভাষাত শিক্ষাদান কৰিবলৈ মই কৈছো।
ইয়াৰ সন্মুখে লগে মিচিসকলকো এই কথা কোৱা হৈছে। কিন্তু তেওঁজোকৰ
স্কুলীগুলৈহে কিছু কথা আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বড়োসকলৰ লিপিৰ ক্ষেত্ৰত বহুতবিলাক আলোচনা-
বিলোচনা হোৱাৰ পিছত তেওঁজোকে কেজীয় চৰকাৰৰ হস্তক্ষেপত বোমান
লিপিৰ ঠাইত দেবনাগৰী লিপি লবলৈ আগ্ৰহ কৰে। লিপিৰ সম্পর্কত ইতিমধ্যে
কেবাটা ডেপুটচন দিছে। তেওঁজোকে কৈছে যে— অসমীয়া লিপিৰে বহুত
শৰৎ লিখিব পৰা নাযায়। কিন্তু সকলোৱে এটা কথা মনত বাখিব লাগিব
যে—আমি জীৱাই থাকিবৰ কাৰণেই অসমীয়া ভাষা শিকিবলৈ মই কোৱা নাই। আমি
ভাষাৰ সংৰক্ষিত কাৰণে অসমীয়া ভাষা শিকিবলৈ মই কোৱা নাই। আমি
জীৱাই থাকিবলৈকে অসমীয়া ভাষা আমাক লাগিব। বেপোৰ-বাণিজ্যই হওক

বৃত্তি অন্যান্য ধিকোনো জীরিকাৰ পথতেই হওক সকলোতে আগবংচিৰলৈ হলে অসমীয়া ভাষা আমি কৰই লাগিব। অসম সাহিত্য সভাৰ তত্ত্ব আগৰে পৰাই নগালেণ্ডত অসমীয়া ভাষা চলি আহিছে। টিৰাপত কেপেন লোঠাৰ দিলৈকে অসমীয়া ভাষা চলি আছিল। আগতে আমাৰ পাহাৰীয়া বাজ্য-বিলাকত কিছুমান সক সক বজা আছিল। সেইবিলাক আমাৰ গাঁওঁবুঢ় ব লেখিয়া আছিল। সেই সময়ত বাহিৰ আইন-কানুন সেইবিলাকত নচলিছিল। সেইবিলাকত বজাই যি কয় সেইবিলাককে মানিছিল। এদিন লোঠাৰ চাহাবে বহুতবিলাক গাঁওঁবুঢ় ছাঁতি আনি কৈছিল যে—তোমালোকে হিন্দী ভাষা লব লাগে। তেতিয়া এজন গাঁওঁবুঢ়টি কলে যে—চাহাব এই মদীটো কলৈ গৈছে? তেতিয়া চাহাবে কলৈ যে—অসমলৈ বৈ গৈছে—তাৰ পিছত সাগৰত পৰিবে। তেতিয়া সেই গাঁওঁবুঢ়-জনে কলে যে—তেতিয়াতলে আমি প্ৰথমে অসমীয়া ভাষা শিকিব লাগিব। তাৰ পিচতাহ আৱ ভাষা। কাৰণ আমি হলাঘেই একেই পাঞ্চ, যাৰ লগতে কথা পাতো তাৰ ভাষা আমি প্ৰথমেই জানিবই লাগিব। এইটো সচা যে—তেঁলোক বেপাৰ-বাণিজ্য কৰি জীয়াই থাকিবৰ কাৰণে অসমীয়া মাঝুহৰ লগত মিলাইচা কৰিবই লাগিব আৰু তাকে কৰিবলৈ হলে অসমীয়া ভাষা জানিবই লাগিব। গতিকে জীয়াই ধকাৰ সম্বল ঠিচাবেই অসমীয়া ভাষা কৰই লাগিব। আগতে নগালেণ্ডত অসমীয়া ভাষা কৈছিল। মাজতে অবশ্যে কিছুদিনৰ কাৰণে যদিও এতিয়া অসমীয়া ভাষা পুনৰ কৰলৈ সৈছে। এতিয়া আমাৰ শ্ৰীবশুমতাৰী ডাঙৰীয়াই যেনেকৈ অসমীয়া নকয়—ইংৰাজীত কয়। মই আশা কৰো তেখেতেও অসমীয়াত কৰ। মোকৃচ্ছালৈ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী আহোতে নিৰ্বাচনী সভাত তাৰ আৰ্থীজনে অসমীয়াতে ভাষণ দিছিল। অবশ্য সেইটো অসমীয়া বুলি নকৈ নাগামিজ বুলি কয়। ভাষা একেটাই, মাৰ্ত্ত আমাৰ দৰে উচ্চাৰণ কৰিব লোৱাৰাৰ বাবে উচ্চাৰণ অলপ বেলেগ হয়। কিন্তু ভাষা একেটাই। এতিয়া নাগালেণ্ডৰ বিধান সভাত অসমীয়া চলে, ৰেডিওত অসমীয়া ভাষা চলি আছে। মই চেয়াৰমেন ঠিচাবে এইবিলাক ঠাইলৈ যোৱাৰ সুবিধা হোৱাৰ কাৰণে মই এই বিলাক লেখিবলৈ পাইছো আৰু জানিছো। এটো কথা চাওক, বড়ো সাহিত্য সভাৰ ধিজনে জন্ম দিলৈ তেখেত ডিমাচা মাঝুহ। তেখেতৰ ভাষা ডিমাচা। আচৰিত কথা একে বড়ো আৰু ডিমাচ বুলি কয় থদিও ডিমাচ। ভাষা বঙালী লিপিত লিখিব পাৰিব কিন্তু বড়ো ভাষা লিখাৰ

কাবণে বোমান লিপি লাগে আৰু তাৰ কাবণে বহুত বড়োমাঝুহ মৰিবলগীয়া হল। পিচত গৈ যেনিবা দেবনাগৰীত সন্তুষ্ট থাকিবলগীয়া হল। এতিয়া মিচিঞ্জে ইংৰাজী লিপি বিচাৰিছে। কিন্তু একে বাতা, লালুং, দেউৰীয়ে অসমীয়া লিপিত তেওঁ-লোকৰ নিজা নিজা ভাষা যদি লিখি প্ৰকাশ কৰিব পাৰে মিচিঞ্জে কিয় অসমীয়াত লিখিব নোৱাৰে সেই কথা মই বুজি নাপাওঁ। বড়ো আৰু ডিমাচা ভাষা যদি একেই হয় তেনেহলে একে ডিমাচাই বঙালীত মানে অসমীয়াত, মাত্ৰ 'ৰ' টোৰ পেট নাকাটি ফুট দিয়ে, লিখিব পাৰে কিন্তু বড়োৰ কাবণে বোমান লিপি বা দেবনাগৰী লিপিৰ প্ৰয়োজন কিয় হল মই বুজি নাপাওঁ। যি কি নহুক এতিয়া দেবনাগৰী ললে যেতিয়া আৰু কবলগীয়া নাই। মই ভাৰো মিচিঞ্জে অসমীয়া লিপিত লিখিব নোৱাৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। যিটো লিপি ললে তুঁয়াটা কাম হয় এহাতে নিজৰ ভাষাৰ লিপিও হল আৰু অসমীয়া ভাষাৰ লিপি হল, গতিকে এনে লিপিকে গ্ৰহণ কৰা উচিত। এটাৰ কাৰণে বেলেগ এটা লিপি শিকোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই।

অসমীয়া ভাষাৰ লগতে যাতে বড়ো ভাষাৰো বিকাশ হয় তাৰ কাবণে আমি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছো। যি চাৰচিদিৰ কথা কৈছে—সেইটোও পৰ্যায়-ক্ৰমে কৰি যোৱা হব। ১৯৬০ চনত অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যিক ভাষা হব লাগে বুলি আন্দোলন হল। যাৰ কাৰণে বহুত বঙালী মাঝুহ মৰিল।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬০ চনৰ ভাষা আন্দোলনৰ সময়ত সৰ্বপথাৰত থকা বঙালী সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলৰ ওপৰত অৰ্বণনীয় অত্যাচাৰ চলিছিল। তেওঁলোকৰ ঘৰ-ঢুৰাৰ জনাই দিয়া হৈছিল—এইটো হৃথৰ কথা। অথচ তেওঁলোকৰ ঘৰবোৰত অসমীয়া ভাষাৰ কিঠাপ-পত্ৰ পোৱা গৈছিল। অৰ্থাৎ তেওঁলোক বঙালী হলেও পঢ়িছিল—অসমীয়া। হয়তো পিচৰ দহ বছৰত তেওঁলোক সম্পূর্ণ অসমীয়া হৈ পৰিজহেতেন। সেইদৰে শিৰসাগৰত যি মুষ্টিমেয় বঙালীভাষী মাঝুহ আছে আজি যদি পুনৰ ভাষাৰ কথা লৈ আন্দোলন চলে তেন্তে তেওঁলোকো অত্যাচাৰৰ বলি হব লাগিব। সেই কাৰণে আমি এই আটাইবোৰ কথা চাৰ-লগীয়া হৈছে যাতে অসমত পুনৰ তেনে জুই নজলে। আজি নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নাগামিজ ভাষাত অভিধান লিখি উলিয়াবৰ কাৰণে অসম সাহিত্য সভাক টকা দিচে। নগালেণ্ডৰ যদি আজি অসমত থাকিলহেতেন তেনেহলে নগালেণ্ডৰ ভাষা আজি ইংৰাজী হলহেতেন। সেই কাৰণেই মই ভাৰো অসমীয়া জাতি গঠনত আমি অসমীয়া ভাষাক ধাই ভাষা হিচাবে ধৰি লৈ বড়ো, বাতা,

ল.লুং, দেউবী, বর্মন আদি সকলোরে ইজনে সিজনৰ ভাষা আঁড়ি কৰি অসমীয়া ভাষাৰ বিকাশৰ চেষ্টাত লাগিব লাগে, তেনে কৰিলে আমাৰ সকলো ফালৰ পৰা উন্নতি হব।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীপূৰ্ণ বড়ো ডাঙৰীয়াই কৈছে যে—ভাষাই সমস্যা সমাধান নকৰে। এইটো সচা কথা—পৃথিবীত কতো ভাষা আৰু ধৰ্মত সহস্যা সমাধান কৰিব পৰা নাই। মই এইখনিতে এটা কথা কৰ খুজিছো যে— ১৯৪৭ চনৰ ১৪ আগষ্ট তাৰিখে জিল্লাই পাকিস্থানৰ জন্ম দিছিল—ধৰ্মৰ নামত। ধৰ্মৰ নামত অকল এখন পাকিস্থানৰে জন্ম হোৱা নাছিস হৈছিল দুখনৰ—পূৰ্ব পাকিস্থান আৰু পশ্চিম পাকিস্থান। অথচ এই দুয়োখন পাকিস্থানৰ মজিত দুৰ্বত্ত আছিল—প্ৰায় তিনি হেজাৰ মাইল। এই ঘটনাক লৈ আমৰিকাৰ লুই ফিচাৰে জিল্লা চাহাৰক প্ৰশংসন কৰিছিস যে আপুনি এই দুখন পাকিস্থান কেনেকৈ শাসন কৰিব—তেতিয়া জিল্লা চাহাৰে কৈছিল যে—ইচলামৰ দ্বাৰা আৰু ইয়াৰ ভাষা হব উদ্দিন। জিল্লা চাহাৰে ভাৰিছিল ইচলামৰিক মানেই উদ্দিন—কিন্তু তেওঁৰ সেই ধাৰণা শুন্দি নাছিস। কিয়নো পূৰ্ব পাকিস্থানৰ মালুহখিনিয়ে বঙালী ভাষাহে প্ৰচল কৰিছিস আৰু শ্ৰেণত তেওঁলোকে বাংলাদেশ হিচাবে স্বাধীন বাস্তুত পৰিণত হৈগৈ। আমাৰ বড়ো ভাইসকলে ভাৰে যে তেওঁলোকক কোনোবাই শ্ৰেণণ কৰিব। কিন্তু এইটো সচা নহয়। আমাৰ মূল কথা হৈছে অৰ্থনৈতিক অৱস্থা। আমি যদি অৰ্থনৈতিকভাৱে টনকিয়াল হব পাৰে। তেনেহলে আমি সকলো দিশতে আগুন্তাই ঘাৰ পাৰিব। আমি এতিয়া অৰ্থ-কৈ-তিক সংগ্ৰামহে আবস্তু কৰিব লাগে। ভাষা, ধৰ্ম এইবোৰ হল আবেগিক বস্তু। অৱশ্যে লগতে আমি আমাৰ নিজৰ ভাষা-কৃষ্ণ, কলাৰ বক্ষণ-বেক্ষণৰ দায়িত্ব পালন কৰিব লাগিব।

এইখনিতে মই মাননীয় সদস্য শ্রীবিনয় কুমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াক এটা কথৰ বাবে ধ্যাবাদ জনাইছো। ইয়াৰ আগেয়ে তেখেতে কেৰাবাৰো বড়ো ভাষাৰ ওপৰত আলোচনা কৰিবলৈ মোৰ শুচৰলৈ কেইবাটাপি সজাতি দল লৈ আহিছিল। তেওঁলোকে আলোচনৰ পথ জৰ বুলি ভাৰুকিৰণ দিছিল। কিন্তু মই তেতিয়া কৈছিলো আৰু আধ্বাৰ দিছিলো যে—আলোচনৰ পথ জৰ নালাগে, আপোনালোকে অলপ ধৈৰ্য ধৰক, মই লাহে-ধীৰে এই ব্যৱস্থা লম। আমাৰ প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহা ডাঙৰীয়াইও বিধান সভাত কৈছিল যে যেতিয়া লৈকে অসমত বসবাস কৰি থকা অন্যান্য ভাষা-ভাষীৰ লোকসকলে, অসমীয়াক

বিজৰ ভাষা বুলি গ্ৰহণ কৰাৰে তেতিয়ালৈকে অসমীয়াক বাজ্যিক ভাষা হিচাৰে
জাৰ নালাগে। কিন্তু ইয়াৰ বিপৰীতে আমি তেতিয়া আন্দোলন কৰিছিলো—
যাৰ ফলত মেঘালয়ৰ জন্ম হোৱাত সহায় কৰিল। মোৰ কথা তেতিয়া শ্ৰীবস্মৃতিৰ
ডাঙৰীয়াই মানি লৈছিল—আৰু ইয়াৰ ফলতেই আজি আমি কোকৰাবাৰ আৰু
ওড়োলগুৰিৰ বড়ো ভাষাক এচোচিয়েটেড্ লেংগুৱেজ হিচাৰে স্বীকৃতি দিব
পাৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত এইয়া আমাৰ আবস্থণীহে মাত্ৰ। আমাৰ মাননীয়
সদস্য শ্ৰীহাচারুদিন চাহাৰে এটা কথা হৈছে যে—বড়োভাষী লোকসকলে যেন
আমাৰ আতৰাই নপঠিয়াৱ। এই ক্ষেত্ৰত মই তেখেতক আশ্বাস দিব পাৰো
যে—তেনে অৱস্থা এক্ষিয়া নহৰ।

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই সদনক এটা কথা জনাবলৈ পায় স্বীকৃতি
হৈছো যে—অহা ১৫ এপ্ৰিলৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সকলোকেইখন জিলাতেই
কৰ্ট, কাছাৰী ব্লক আদিব সকলো কাম-কাজ অসমীয়া ভাষাতেই হব। এই ক্ষেত্ৰত
মই সকলো উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতিলৈ বিনিষ্টভাৱে নিৰ্দেশ দিছো—যাতে
তেওঁলোকে বাইজৰ পৰা যিবোৰ দৰ্থাস্ত-পাতি লয় সকলো অসমীয়াতে লয়
আৰু তাৰ উত্তৰো অসমীয়াতে দিব, আনকি তেওঁলোকে মোলৈ যি চিঠি লিখিব
সিও অসমীয়াতে লিখিব আৰু ময়ো অসমীয়াতে উত্তৰ দিম। এই জিল কেইখনৰ
ভিতৰতে কোকৰাবাৰ জিলা আৰু ওড়োলগুৰি মহকুমাত মেই একে তাৰিখৰ পৰা
অসমীয়া ভাষাৰ লগতে বড়ো ভাৰাকো এচোচিয়েটেড্ লেংগুৱেজ হিচাৰে
ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। এই ঠাইৰ বিষয়াসকলে যিবোৰ কাগজ
বড়ো ভাষাত পায় তাৰ উত্তৰো বড়ো ভাষাত দিব লাগিব। ইতিমধ্যে এই
ঠাইৰ বিষয়াসকলক বড়ো ভাষা শিকিবলৈও নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ইয়ৰ ব বাটিবে
কাৰি আঞং আৰু উত্তৰ কাছাৰত ইংৰাজী ভাষাত অফিচৰ কাম-কাজ চলাব
আৰু ইচ্ছা কৰিলে তেওঁলোকে অসমীয়াতো চলাব পাৰিব। মেইদৰে কৰিমগঞ্জ
আৰু কাছাৰ তিলাত সম্পূৰ্ণ বঙালী ভাষাৰ কাম-কাজ চলিব। ইচ্ছা কৰিল
তেওঁলোকেও অসমীয়াত লিখিব পাৰিব। ধিহেতু অসমীয়া ভাষা অসমৰ বাজ্যিক
ভাষা। এইখনিতে মই আমাৰ বিধান সভাৰ মাননীয় সদসামকলকো অন্বেষণ
জনাও যাতে তেখেতসকলেও উপৰোক্ত ভাষা কেইটা তেই লিখা-মেলা কৰে কিয়নো
এইখন আইন আমিয়েই কৰিছো। মই আৰু বেছি কৰিলে নেয়াও। মোৰ
বোধেৰে মই আমাৰ সকলো মাননীয় সদস্যকেই মোৰ এইখনি কথাৰে সন্তুষ্ট
কৰিব পাৰিছো। এইখনিকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

Shri Binoy Kumar Basumatari : Sir, I want to raise a point for clarification—a very important point—which has by-passed us. Now that there will be three languages in the state, under Article 348 it is required that the languages are also to be used in the High Courts and other judicial services. Sir, you are well aware of the provisions of the Article 348. I would like to refer in particular to sub-clause (b) of clause (1) of this Article which says, "notwithstanding anything in sub-clause (1), of clause-1, where the Legislature of a State has Prescribed any language other than the English language for use in Bills introduced in, or Acts passed by, the Legislature of the State or in Ordinances promulgated by the Governor of the state or in any order, rule, regulation or bye-law referred to in paragraph (iii) of that sub-clause, a translation of the same in the English language published under the authority of the Governor of the state in the official Gazette of that State shall be deemed to be authoritative text thereof in the English language under this article." Now, Sir, even to implement the Assamese language, it is necessary that a Authority be created under the Government and the duty of that authority will be to translate the Documents, Acts, Bills, Order, Rules, Regulations etc. from Assamese to English, from Bodo to English, from Bengalee to English and vice-versa. Now this person, I believe, has to be of the stature of a Judge under whose guidance translation has to be carried out and this authority has to certify that the contents of the translated documents are the closest rather are the correct translation of the original document. Sir, without this authority the Assamese language even if it was

declared as official language in 1960 could not be implemented fully. I say this, Sir, because now the Bodo language has come into its purview and it is our desire that this language is fully implemented. I am sure Assamese language has to be implemented along with it and it is the desire and demand of the Assamese people of the state, whereas for one reason or other, Government has failed to implement this authority and thereby, one of the most important sections of the Act even for Assamese language has not been carried out. Now it is very good that the Chief Minister has declared that from the 15th April, 1985 this will be, more or less, enforced. But Sir, even this enforcement cannot be carried out unless this authority is created. I would, therefore, request the Leader of the House to come with his position in this regard. If the Government is so sincere then this authority has to be created for the betterment of all sections of the people.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, this is a very relevant point and I must thank Mr. Basumatary for pointing out this. We will certainly do it, Sir.

Mr. Speaker : Now I put the Motion before the House that the Assam Official Language (Amendment) Bill, 1985 be taken into consideration.

(After voices in the affirmative)

The Motion is passed. Item 6 (a) is passed;

Now item 6 (b). There are two amendments moved in Clause 2 of the Bill—one is initiated by Shri Binoy Kumar Basumatary and two other Members, and the second one, in the name of Shri Hiteswar Saikia, Chief Minister. Now we take up the amendment initiated by Shri Binoy Kumar Basumatary.

Shri Binoy Kumar Basumatary : Sir, since this has already been accepted I do not like to press further. Actually my moving the amendment further is redundant. So we do not wish to move it.

Mr Speaker : Shri Binoy Basumatary has rightly said that, So I put the amendment moved by Shri Hiteswar Saikia, Chief Minister that in Clause 2 in the proposed now Section 5 A for the words "administrative and other purposes" occurring in line fourth the words "all or any of the official purposes of the State of Assam" shall be substituted.

(after voices in the affirmative)

The motion is passed, The amendment is accepted.

Now I put before the House that the Clause 2 as amended does form part of the Bill.

(after voices in the affirmative)

The motion is passed. Clause 2 as amended does form part of the Bill.

There is no amendment to Clause 3 of the Bill. So I put Clause 3 of the Bill that Clause 3 does form part of the Bill.

(after voices in the affirmative)

The motion is passed. Clause 3 forms part of the Bill.

There are 4 amendments of Schedule of the Bill. The first two amendments are in the name of Shri Binoy Kumar Basumatary and two other Members, and other two amendments are in the name of Shri Hiteswar Saikia, Chief Minister.

As Shri Binoy Kumar Basumatary and two others pointed out that it will be redundant to press them, now

4th April
1891

Government Bills

69

I put the amendment of the Schedule moved by the Chief Minister. I put that in item (3) of the Schedule after the words "publication of" the words "All Acts passed by the State Legislature" appearing in item (b) of the second proviso to Section 3 of the original Act shall be inserted as item (3) (i). And at the same time, I put the other amendment to the Schedule moved by the Chief Minister that the words "All orders, Regulations, Rules and Bye-laws issued by the State Government under the Constitution of India or any law made by Parliament or the Legislature of the State" appearing in item (d) of the second proviso to Section 3 of the original Act shall be inserted as item (3) (ii). And in item 4 the word "important" occurring in between the words 'of' and 'Government' shall be deleted.

(after voices in the affirmative)

The motion is passed. The Schedule as amended forms part of the Bill.

There is no amendment to Clause—4 of the Bill. So I put Clause—4. Clause—4 does form part of the Bill. (The motion was adopted) Now, I put Clause—1, preamble, enacting formula and the short title of the Bill. Clause 1, preamble, enacting formula and the short title do form part of the Bill.

The Clause—1, preamble, enacting formula and the short title form part of the bill.

Now, Item No. 6 (c) :

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to move that the Assam Official Language (Amendment) Bill, 1985 be passed.

Mr. Speaker : The motion is moved and the bill is passed.

Now, Item No. 7 (a) : ✓

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to move that the Assam Fire Service Bill, 1985 be taken into consideration.

Mr. Speaker : Motion moved. Now here is a message from the Governor, 'Raj Bhavan, dated 15th February, 1985.

Under the provision of the Article 207 of the Constitution of India, I Bhismra Narain Singh, Governor of Assam recommend the Assam Fire Service Bill, 1985 to be taken up for consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd/- Bhismra Narain Singh
Governor of Assam.

শ্রী হিতেশ্বর দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ধৰ্ম লিঙ্গ অন্ব হৈছে তাত আপনি কৰিবলগীয়া নাই। কিন্তু অলপ কবসগা আছে। আশাকৰণো চককাৰে সেইধিনি বিবেচনা কৰিব। ইয়াত লেভি সম্পর্কে ধৰ্মিনি কথা আছে সাধাৰণতে কিছুমান এৰিয়াত ঘৰ আদিৰ ওপৰত টেক্স বজুৱায়। কিছুমান টেক্স বহুগুণ লেও আছে। মাটিৰ ওপৰত টেক্স যাতে পাৰ নোৰাবে। দেমত এৰিয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ মালুহ থাকে। সেটবিলাকক চাৰ লাগিব যাতে সাধাৰণতে ঘৰত থকা মালুহবিলাকে এই পইচা দিয়াৰ পৰা বেহাই দিব পাৰে। এই কথাধিনি মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি বিলখন সমৰ্থন কৰিছো।

শ্রী হিতেশ্বৰ শাইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, লেভি কৰাৰ কথা আছে। এইটো থাকিলেও আমি লেভিৰ কথা চিন্তা কৰা নাই। কিন্তু বিলখন পাছ কৰিলে সকলো তদন্ত কৰি পাঁচ কৰিব লাগে। পাঁচটো যাতে সংশোধন আনিব লাগী ইহয়। আমি এতিয়া লেভি দিয়াৰ কথা ভৰা ইঁই আৰু সেইটো হলে আমি বিধান সভাত আহিম। বিধান সভাব সদস্যৰ পৰামৰ্শ ঘতে আমি আংগোচ্ছি।

Mr. Speaker : I put the motion before the House that

the Assam Fire Service Bill, 1985 be taken into consideration.

The motion is adopted. There is no amendment to the bill, so I put Clauses 2 to 50. Clauses 2 to 50 do form part of the bill.

The Clauses 2 to 50 form part of the bill;

Now, I put Clause—1, preamble, enacting formula and the short title of the bill. Clause—1, preamble, enacting formula and the short title do form part of the bill.

Clause—1, preamble, enacting, formula and the short title form part of the bill.

Now Item No. 7 (c) :

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, I beg to move that the Assam Fire Service Bill, 1985 be passed.

Mr. Speaker : Now, I put before the August House that the Assam Fire Service Bill, 1985 be passed,

The Motion is passed, the bill is passed.

The House stands adjourned till 10-00 a.m. of 8th April, 1985.

ADJOURNMENT

The House then rose at 4-15 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. on Monday, the 8th April, 1985;

Dated : Dispur
The 4th April, 1985

Dr. P. N. Hazarika
Secretary,
Assam Legislative Assembly,